

УТВЕРЖДЕНО
Решением Совета директоров
АО «Страховая Компания «Sinoasia B&R (Синоазия БиЭндАр)
Протокол № 4–2026 от 31.03.2026 г.

ПРАВИЛА
ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ВОДНОГО ТРАНСПОРТА
АО «СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ «SINOASIA B&R» (СИНОАЗИЯ БИЭНДАР)»

Алматы 2026 г.

СОДЕРЖАНИЕ:

1	ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ.....	3
2	ОБЪЕКТ СТРАХОВАНИЯ.....	4
3	СТРАХОВАЯ СУММА. ФРАНШИЗА.....	5
4	ПОРЯДОК ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ.....	6
5	СТРАХОВЫЕ СЛУЧАИ.....	6
6	ИСКЛЮЧЕНИЯ ИЗ СТРАХОВЫХ СЛУЧАЕВ И ОГРАНИЧЕНИЕ СТРАХОВАНИЯ.....	7
7	СРОК И МЕСТО ДЕЙСТВИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ.....	10
8	ПОРЯДОК ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ.....	11
9	ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН.....	13
10	ПОРЯДОК И УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ.....	15
11	ДЕЙСТВИЯ СТРАХОВАТЕЛЯ ПРИ НАСТУПЛЕНИИ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ.....	17
12	ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ, ПОДТВЕРЖДАЮЩИХ НАСТУПЛЕНИЕ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ И РАЗМЕР УБЫТКОВ.....	18
13	ИЗМЕНЕНИЕ СТЕПЕНИ РИСКА.....	20
14	УСЛОВИЯ ПРЕКРАЩЕНИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ.....	20
15	ПРАВО ОБРАТНОГО ТРЕБОВАНИЯ.....	21
16	ДВОЙНОЕ СТРАХОВАНИЕ.....	21
17	ФОРС-МАЖОР.....	21
18	ПОРЯДОК РАЗРЕШЕНИЯ СПОРОВ.....	21
19	ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛОВИЯ.....	22
	Приложение №1.....	23

1 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

- 1.1 Настоящие Правила разработаны в соответствии с Гражданским кодексом Республики Казахстан, Законом Республики Казахстан «О страховой деятельности» от 18 декабря 2000г. № 126-ІІ, другими нормативно-правовыми актами Республики Казахстан и регулируют правовые отношения, возникающие в области добровольного страхования, устанавливают экономические и организационные основы его проведения.
- 1.2 На условиях настоящих Правил АО «Страховая компания «Sinoasia B&R» (Синоазия БиЭндАр)» (далее по тексту – Страховщик), осуществляет добровольное страхование водного транспорта путем заключения Договора добровольного страхования водного транспорта (далее по тексту - Договор страхования) с юридическими (независимо от формы собственности) или дееспособными физическими лицами (независимо от гражданства) (далее по тексту - Страхователь).
- 1.3 Основные понятия, используемые в настоящих Правилах:
 - 1.3.1 **Правила страхования** – документ Страховщика, определяющий условия осуществления страхования по данному виду (классу) страхования;
 - 1.3.2 **Договор страхования** – Договор, заключаемый между Страховщиком и Страхователем на условиях, определяемых Правилами страхования, согласно которого Страхователь обязуется уплатить страховую премию, а Страховщик обязуется при наступлении страхового случая осуществить страховую выплату Страхователю (Выгодоприобретателю), в пределах определенной Договором страховой суммы;
 - 1.3.3 **Страховщик** – АО «Страховая компания «Sinoasia B&R» (Синоазия БиЭндАр)», юридическое лицо, получившее лицензию на право осуществления страховой деятельности на территории Республики Казахстан, в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, обязанное при наступлении страхового случая произвести страховую выплату лицу, в пользу которого заключен Договор страхования, в пределах определенной Договором страхования страховой суммы;
 - 1.3.4 **Страхователь** – юридическое или физическое лицо, являющееся собственником, или владельцем водного транспорта, застраховавшее его у Страховщика;
 - 1.3.5 **Застрахованный** – лицо, в отношении которого осуществляется страхование;
 - 1.3.6 **Выгодоприобретатель** – лицо, которое в соответствии с законодательством и Договором страхования является получателем страховой выплаты;
 - 1.3.7 **независимый эксперт** – физическое или юридическое лицо, имеющее лицензию на осуществление оценочной деятельности по оценке имущества (за исключением объектов интеллектуальной собственности, стоимости нематериальных активов), аккредитованное уполномоченным государственным органом по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций в соответствии с установленным им порядком;
 - 1.3.8 **заявление Страхователя** – письменно оформленный документ Страхователя с описанием объекта страхования и характера риска, включающее, помимо иных условий, сведения о месте нахождения, стоимости, состоянии, порядке хранения или использования, технической готовности, а также качественных характеристиках определенного объекта страхования;
 - 1.3.9 **страховой случай** – внезапный непредвиденный инцидент или происшествие, приведшее к необходимости осуществления страховой выплаты, а также пропажа водного транспорта без вести;
 - 1.3.10 **страховая премия** – сумма денег, которую страхователь обязан уплатить страховщику за принятие последним обязательств произвести страховую выплату страхователю в размере, определенном договором страхования;
 - 1.3.11 **страховая сумма** – сумма денег, на которую застрахован объект страхования, и которая представляет собой предельный объем ответственности страховщика при наступлении страхового случая;
 - 1.3.12 **страховая выплата** – сумма денег, выплачиваемая Страховщиком Страхователю (Выгодоприобретателю) в пределах страховой суммы при наступлении страхового случая;
 - 1.3.13 **действительная стоимость** – определенная соглашением сторон стоимость объекта страхования с учетом износа;
 - 1.3.14 **рыночная стоимость** – определенная стоимость приобретения объекта страхования плюс расходы на транспортировку до пункта назначения, на таможенную очистку и страхование;
 - 1.3.15 **средство водного транспорта (судно)** – корпус самоходного или несамоходного плавучего сооружения с надстройками и рубками, судовые помещения (включая отделку, изоляцию, проводку), устройства и системы, механизмы, котлы, дизель-генераторы и прочее оборудование и снаряжение судна, в том числе спасательные шлюпки и плоты. Судно подлежит регистрации в одном из регистров судов Республики Казахстан (Государственный судовой реестр Республики Казахстан, судовая книга, реестр строящихся судов, бербоут-чартерный реестр) либо любого иного государства;

- 1.3.16 **дополнительное оборудование** – оборудование, не входящее в стандартную заводскую комплектацию средства водного транспорта;
- 1.3.17 **владелец водного транспорта** – физическое или юридическое лицо, владеющее транспортным средством на праве собственности, праве хозяйственного ведения или праве оперативного управления либо на любом другом законном основании (договоре имущественного найма, доверенности на управление транспортным средством в силу распоряжения компетентного органа о передаче транспортного средства и другое);
- 1.3.18 **полная фактическая гибель** – утрата, гибель или уничтожение застрахованного судна при технической невозможности его восстановления;
- 1.3.19 **полная конструктивная гибель** – фактически частичное повреждение или полная гибель судна, когда расходы по его восстановлению до состояния, предшествовавшего страховому случаю экономически нецелесообразны, т.к. превышают страховую сумму, установленную Договором страхования;
- 1.3.20 **убытки при принятии мер общего спасания** – убытки, возникшие в результате тушения пожара, проникновения воды в трюмы через открытые для выбрасывания груза люки или другие сделанные для этого отверстия, намеренной выброски судна на берег, иные действия, произведенные с целью спасения людей (экипажа, пассажиров) и имущества, участников перевозки;
- 1.3.21 **диспаша** – специальный расчет по распределению расходов по общей аварии между судном, грузом и фрахтом, составляемый диспашером. Место и порядок составления диспаша указывается в коносаменте;
- 1.3.22 **диспашер** – должностное лицо, устанавливающее наличие общей аварии и составляющее расчет (диспашу) по распределению убытков, связанных с этой аварией;
- 1.3.23 **фрахт** – плата за провоз груза морем. В соответствии с настоящими Правилами, фрахт страхованием не покрывается;
- 1.3.24 **двойное (множественное) страхование** – страхование одного и того же объекта у нескольких Страховщиков по самостоятельным Договорам с каждым;
- 1.3.25 **причал** – гидротехническое сооружение, имеющее устройства для безопасного подхода водного транспорта и предназначенное для безопасной стоянки водного транспорта;
- 1.3.26 **такелаж** – совокупность судовых снастей для грузоподъемных работ, подъема и спуска флагов и сигналов;
- 1.3.27 **рейс** – транспортный процесс перевозки пассажиров или грузов за определенный интервал времени между географическими пунктами и районами.
- 1.4 Обязанности Страхователя, указанные в настоящих Правилах и Договоре страхования, в равной мере распространяются на Застрахованных и Выгодоприобретателей. невыполнение Застрахованным или Выгодоприобретателем этих обязанностей влечет за собой те же последствия, что и невыполнение их Страхователем.
- 1.5 Подпись Страхователя или его представителя в Договоре страхования является подтверждением его полного согласия с настоящими Правилами.

2 ОБЪЕКТ СТРАХОВАНИЯ

- 2.1 Объектом страхования являются имущественные интересы Страхователя (Выгодоприобретателя), связанные с владением, пользованием и распоряжением водным транспортом, вследствие его повреждения или уничтожения (угона, кражи), включая моторы, такелаж, внутреннюю отделку, оборудование и др.
- 2.2 На страхование принимаются:
- 2.2.1 Средства водного транспорта (суда), внесенные в Государственный судовой реестр, в зависимости от их назначения, района плавания, материала постройки, рода двигателя (двигателя: парусного, винтового и др.), и подразделяющиеся на группы:
- 1) *по назначению* – военные (как правило, на страхование не принимаются), транспортные (торговые), промысловые, служебно-вспомогательные, суда технического флота, специальные (баржи), спортивные и прогулочные (катера, яхты и т.п.).
 - 2) *по районам плавания* - океанские, морские, прибрежного плавания, речные;
 - 3) *по материалу корпуса* - деревянные, стальные, железобетонные, композитные;
 - 4) *по роду движителя* – парусные, колесные, винтовые;
 - 5) *по роду двигателя* – паровые, тепловые, электрические, атомные, ветровые.

- 2.2.2 Транспортные (торговые) суда, в зависимости от характера перевозимых грузов, делятся на:
- a) пассажирские и грузопассажирские суда (имеющие более 12 оборудованных пассажирских мест и предназначенные для перевозки пассажиров и грузов);
 - b) сухогрузные, предназначенные для перевозки генеральных грузов, насыпных, затаренных и без тары (рефрижераторы, лесовозы, зерновозы, контейнеровозы, пакетовозы и т.п.), а также специализированные: балкеры, ро-ро, лихтеровозы, наливные, предназначенные для транспортировки жидких грузов наливом (танкеры и т.п.).
- 2.2.3 Кроме того, транспортные (торговые) суда могут подразделяться на линейные, совершающие регулярные рейсы между определенными портами, и трамповые, осуществляющие коммерческие рейсы в любых направлениях в зависимости от наличия груза.
- 2.2.4 Промысловые суда служат для морского промысла (лова рыбы, добычи китов, крабов и пр.) и подразделяются на рыболовные суда (траулеры, сейнеры, боты, тунцеловы, краболовы, китобойные и зверобойные) и плавучие базы и заводы, перерабатывающие добычу непосредственно в море.
- 2.2.5 К служебно-вспомогательным судам, обеспечивающим работу транспортных и промысловых судов, относятся ледоколы, буксиры, раздаточные, лоцманские, разъездные, спасательные, пожарные и т.д.
- 2.2.6 К судам технического флота относятся земснаряды, плавучие доки, краны и т.д.
- 2.2.7 Машины (моторы), навигационное и иное оборудование, судовые устройства, снаряжение (такелаж), установленное на морских (речных) судах, дополнительное специальное оборудование (снаряжение), установленное и/или перевозимое на судне, а также запасные части, внутренняя отделка.
- 2.3 Предметом страхования является судно, принадлежащее Страхователю на праве владения, пользования, распоряжения, внесенное в Государственный судовой реестр.
- 2.4 Договор страхования может быть заключен в пользу иного, чем Страхователь, лица (Выгодоприобретателя), имеющего обоснованный на законе, ином правовом акте или Договоре интерес в сохранении судна. Выгодоприобретатель указывается в Договоре страхования.
- 2.5 Страхователь вправе в период действия Договора заменить Выгодоприобретателя, названного в Договоре страхования, другим лицом. О замене Выгодоприобретателя Страхователь письменно уведомляет Страховщика. Выгодоприобретатель не может быть заменен другим лицом после наступления страхового случая или после того, как Выгодоприобретатель выполнил какую-либо из обязанностей по Договору страхования либо предъявил Страховщику требование о страховой выплате.
- 2.6 Страхователь и Выгодоприобретатель обязаны иметь интерес в сохранности застрахованного судна. Договор, заключенный при отсутствии у Страхователя и/или Выгодоприобретателя интереса в сохранении застрахованного судна, считается недействительным.
- 2.7 Страховая защита не распространяется на случаи, связанные с перевозкой, сохранностью перевозимого груза, фрахтом, гражданско-правовой ответственностью и т.п.
- 2.8 Не подлежат страхованию суда, ввезенные на территорию Республики Казахстан с нарушением действующих таможенных норм и правил, либо числящиеся в информационных базах компетентных органов Республики Казахстан и Интерпола как ранее похищенные. По Договору страхования, заключенному с нарушением указанной нормы, Страховщик не несет никаких обязательств, в т.ч. по страховой выплате.
- 2.9 На страхование не принимаются технически неисправные, разукомплектованные, ветхие суда.
- 2.10 Если иное не предусмотрено Договором страхования, на страхование так же не принимаются:
- 1) суда, эксплуатируемые в миротворческих миссиях, испытаниях;
 - 2) деньги, марки, билеты, документы или ценные бумаги, одежда или личные вещи Страхователя или Застрахованного, драгоценности, видео или фотокамеры, радиоприемники, магнитофоны, проигрыватели компакт-дисков или видеомагнитофоны, телевизионные установки, аудио или видеокассеты, стационарные и переносные средства связи, в т.ч. радиотелефоны, средства мобильной и сотовой связи, находящиеся внутри или на судне;
 - 3) товары или предметы, связанные с профессиональной или коммерческой деятельностью Страхователя, перевозимые судном, а также любые принадлежности и аксессуары судна, не входящие в заводскую комплектацию, утеря товарной стоимости, моральный вред.
- 2.11 Имущество и предметы, указанные в пункте 2.10. настоящих Правил, могут быть приняты на страхование за отдельные страховые премии.
- 2.12 Не подлежат страхованию любые противоправные интересы Страхователя.

- 3.1 Размер страховой суммы устанавливается в Договоре страхования по соглашению Сторон, но не может быть выше действительной стоимости судна на момент заключения Договора страхования.
- 3.2 Судно может быть застраховано на полную стоимость или в определенном проценте от этой стоимости, а также на установленную Договором ограниченную сумму, являющуюся предельным лимитом ответственности Страховщика.
- 3.3 При страховании на полную стоимость судна принимается на страхование:
 - 1) по балансовой стоимости (с учетом износа) согласно данным бухгалтерского учета предприятия, которому принадлежит это средство транспорта;
 - 2) по цене приобретения с учетом накладных расходов;
 - 3) по средней рыночной стоимости судна на момент заключения Договора страхования.
- 3.4 Страховая сумма по судам, взятым в аренду (на прокат), не может превышать размера, в пределах которого Страхователь несет ответственность перед лицом, передавшим транспортное средство в аренду (на прокат), но не более действительной стоимости судна.
- 3.5 Страховые суммы для машин (моторов), оборудования, механизмов и устройств судна, снаряжения, включая дополнительное оборудование и запчасти, определяются исходя из их балансовой стоимости на основании бухгалтерских и иных документов, свидетельствующих о действительной (страховой) стоимости данных объектов страхования.
- 3.6 В случае заключения Договора страхования в отношении группы судов (флот, флотилия, караван и т.д.), страховые суммы устанавливаются отдельно по каждому судну.
- 3.7 Если судно застраховано в части страховой стоимости, Страхователь вправе осуществить дополнительное страхование у другого Страховщика, при условии, что общая страховая сумма по всем Договорам страхования не будет превышать действительную стоимость судна.
- 3.8 Если страховая сумма, указанная в Договоре страхования, превышает страховую стоимость, Договор является недействительным в той части страховой суммы, которая превышает страховую стоимость. Уплаченная излишне часть страховой премии возврату в этом случае не подлежит.
- 3.9 Если на момент заключения Договора страхования страховая сумма установлена ниже действительной стоимости транспортного средства, Страховщик при наступлении страхового случая осуществляет страховую выплату в размере части реального ущерба, пропорционально отношению страховой суммы к действительной стоимости, если иное не оговорено Договором страхования.
- 3.10 Объем ответственности Страховщика в любом случае не может превышать размер страховой суммы.
- 3.11 Договором страхования предусматривается франшиза, вид и размер которой определяется соглашением Сторон, и устанавливается либо в процентах от страховой суммы, либо в абсолютном размере.
- 3.12 При осуществлении страховой выплаты по страховому случаю Договор страхования продолжает действовать в страховой сумме равной разнице между страховой суммой, установленной при заключении Договора страхования, и суммой осуществленной страховой выплаты с учетом применения условия о франшизе, если иное не оговорено Договором страхования.

4 ПОРЯДОК ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ

- 4.1 Размер страховой премии, подлежащей уплате по Договору страхования, рассчитывается согласно страховым тарифам, определяющим ставку страховой премии, взимаемой со страховой суммы с учетом технического состояния объекта страхования, страховых рисков, отношения страховой суммы к стоимости судна, условий и особенностей его эксплуатации, срока страхования, а также иных факторов, влияющих на вероятность наступления страхового случая и величину возможного ущерба. Уплата страховых премий осуществляется в национальной валюте Республики Казахстан – тенге. В исключительных случаях оплата страховой премии может производиться в валютах иных стран по курсу Национального Банка Республики Казахстан на день совершения операции.
- 4.2 Страховая премия подлежит оплате Страхователем единовременно или в рассрочку в виде периодических страховых взносов, наличными деньгами или путем безналичных расчетов.
- 4.3 Если страховой случай наступил до уплаты страхового взноса (при уплате страховой премии в рассрочку), дата уплаты которого истекла, Страховщик вправе при определении размера страховой выплаты вычесть сумму неуплаченного страхового взноса.

5 СТРАХОВЫЕ СЛУЧАИ

- 5.1 Страховым случаем по Договору страхования, заключенному в соответствии с Правилами, является событие, произошедшее в период действия Договора и в пределах оговоренной территории страхования, повлекшее за собой утрату (гибель) или повреждение застрахованного судна и/или

дополнительного оборудования.

- 5.2 Событие, рассматриваемое в качестве страхового случая, должно обладать признаками вероятности и случайности его наступления.
- 5.3 **Если иное не предусмотрено Договором страхования страховым случаем признается гибель (утрата) или повреждение водного транспорта, произошедшее в результате:**
- 1) происшествия (инцидента) на воде в следствие:
 - a) сложных погодных условий – буря, ураган, шторм;
 - b) столкновения с другими судами;
 - c) контакта с плавучими или неподвижными объектами;
 - d) касания грунта или посадкой на мель.
 - 2) пожара, взрыва;
 - 3) столкновения с наземными средствами транспорта, оборудованием или сооружениями гаваней или доков;
 - 4) землетрясения, извержения вулкана или удара молнии;
 - 5) происшествий при погрузке, выгрузке или смещении груза;
 - 6) при погрузке или выгрузке топлива;
 - 7) взрывов котлов, поломки валов или иных скрытых дефектов машин или корпуса судна, ошибок в конструкции судна;
 - 8) столкновения со средствами воздушного транспорта (самолетами, вертолетами и т.п.), их обломками;
 - 9) кражи, угона, грабеж, разбоя, пиратства и противоправных действий третьих лиц;
 - 10) пропажи водного транспорта без вести.
- 5.4 Обязанность доказывания наступления страхового случая, а также причиненных ему убытков, лежит на Страхователе.

6 ИСКЛЮЧЕНИЯ ИЗ СТРАХОВЫХ СЛУЧАЕВ И ОГРАНИЧЕНИЕ СТРАХОВАНИЯ

- 6.1 **Страховщик вправе полностью или частично отказать Страхователю в страховой выплате, если страховой случай произошел вследствие:**
- 1) умышленных действий Страхователя, Застрахованного и/или Выгодоприобретателя, направленных на возникновение страхового случая либо способствующих его наступлению, за исключением действий, совершенных в состоянии необходимой обороны и крайней необходимости;
 - 2) действий Страхователя, Застрахованного и/или Выгодоприобретателя, признанных в установленном законодательными актами порядке умышленными уголовными или административными правонарушениями, находящимися в причинной связи со страховым случаем.
- 6.2 **Страховщик освобождается от осуществления страховой выплаты, если страховой случай наступил вследствие:**
- 1) воздействия ядерного взрыва, радиации или радиоактивного заражения, химического или бактериологического воздействия и/или отравления;
 - 2) любого рода военных действий, гражданской войны, народных волнений всякого рода, массовых беспорядков, забастовок, локаутов и их последствий; террористических актов, изъятия, конфискации, реквизиции, ареста, уничтожения или повреждения имущества по распоряжению гражданских или военных властей, принудительной национализации, введения чрезвычайного или особого положения;
 - 3) уничтожения судна плавающими минами, торпедами, бомбами или другими орудиями войны;
 - 4) захватом в плен, арестом, задержкой судна или попытками к этому.
- 6.3 **Если в Договоре страхования не оговорено иное, не подлежат выплате убытки и расходы, вызванные следующими причинами:**
- 1) забастовками, локаутом, действиями, вызванными трудовыми конфликтами;
 - 2) любыми террористическими актами;
 - 3) убытки и расходы, которые Страхователь обязан возместить владельцу другого судна вследствие столкновения судов;

- 4) убытки и расходы, которые Страхователь обязан возместить третьим лицам вследствие повреждения застрахованным судном береговых и гидротехнических сооружений, причалов и тому подобное;
- 5) убытки и расходы, связанные с причинением ущерба окружающей среде в результате страхового случая;
- 6) убытки и расходы от потери фрахта в результате страхового случая;
- 7) убытки от известной Страхователю или его представителю немореходности судна до выхода его в рейс;
- 8) эксплуатации судна в условиях, не предусмотренных его ледовым классом;
- 9) убытки и расходы, связанные с удалением остатков застрахованного судна, причинением ущерба здоровью людей и имуществу третьих лиц, в том числе имуществу и грузу, находящемуся на застрахованном судне;
- 10) косвенные убытки Страхователя. Расходы и убытки, перечисленные в настоящем пункте, могут быть застрахованы на особо согласованных условиях и за дополнительную страховую премию.

6.4 Страховыми случаями не признаются и страховые выплаты по ним не осуществляются, если ущерб водному транспорту причинен в результате:

- 1) эксплуатации Страхователем водного транспорта, не имеющих действительных свидетельства о государственной регистрации гражданского водного транспорта, удостоверения о годности гражданского водного транспорта к эксплуатации и других документов, требуемых государственными и ведомственными органами управления для обеспечения безопасности на водном транспорте;
- 2) нарушения Страхователем установленных нормативными правовыми актами требований к содержанию, охране, ремонту, навигационной и технической эксплуатации водного транспорта;
- 3) использования Страхователем водного транспорта в целях, не предусмотренных Договором страхования (полисом) или за пределами обозначенного им района эксплуатации данного судна (если это не вызвано форс-мажорными обстоятельствами);
- 4) управление водным транспортом лицом, не имеющим на это права либо не имеющим допуска к рейсам на водном транспорте такого класса;
- 5) повреждения судна, вызванные неосторожным обращением с огнем, нарушения требований пожарной безопасности;
- 6) поломка, отказ, выход из строя деталей, узлов и агрегатов в результате его эксплуатации, в том числе вследствие попадания внутрь агрегатов посторонних предметов и веществ (гидроудар, засорение и т.п.), а также вследствие нарушения требований к эксплуатации судна, установленных законодательством и требованиями завода-изготовителя;
- 7) невозвращение Страхователю застрахованного судна, переданного им в прокат, аренду, лизинг, если иное не предусмотрено Договором страхования.

6.5 Если иное прямо не предусмотрено Договором страхования Страховщик не несет ответственности за:

- 1) потерю товарного вида застрахованного судна;
- 2) естественный износ, обесценивание или за ту часть стоимости какого-либо ремонта, который улучшает застрахованное судно до состояния лучшего, чем то, которое имело место до утраты или повреждения;
- 3) утрату или причинение ущерба или ответственность за товары, перевозимые в связи с какой-либо сделкой или торговой операцией на любом застрахованном судне.

6.6 Страховой защитой не покрываются убытки Страхователя, возникшие вследствие:

- 1) умысла, халатности Страхователя, Застрахованного, Выгодоприобретателя;
- 2) самовольной установки на судно оборудования приборов, агрегатов, механизмов и т.п., не входящих в заводскую комплектацию, которые впоследствии могут быть причиной наступления страхового случая;
- 3) нарушения правил пожарной безопасности, перевозки и хранения ядовитых, огнеопасных, взрывчатых веществ, а также химикатов или газов в жидкой, сжатой или газообразной форме;
- 4) нарушения правил транспортировки жидких веществ (нефти, бензина, газа и т.п.);
- 5) загрязнения или повреждения окружающей природной среды;

- 6) нарушения или несоблюдения Страхователем требований, установленных нормативными документами к содержанию, ремонту и технической эксплуатации судна, а также использования застрахованного судна для целей иных, чем те, для которых он предназначен;
- 7) заводского брака судна;
- 8) любого ущерба имущественным интересам Страхователя, когда застрахованное судно:
 - a) используется с превышением его грузоподъемности;
 - b) используется с нарушением требований безопасности или в поврежденном состоянии либо до или после страхового случая;
 - c) перевозит пассажиров или грузы в таком количестве или таким образом, что это может повредить безопасному управлению застрахованным водным транспортом или может причинить ущерб какому-либо лицу или имуществу;
 - d) используется в соревнованиях, гонках (включая испытательные заезды), регатах, испытаниях любого типа (скоростных испытаниях, пробных заездах и ресурсных испытаниях) или для обучения управлению;
 - e) использовалось Страхователем (Застрахованным) в качестве орудия преступления;
 - f) управлялось лицом, находящимся в состоянии алкогольного, наркотического, токсикологического или иного опьянения;
 - g) находилось в технически неисправном состоянии.

6.7 Страховщик по Договору добровольного страхования водного транспорта не несет ответственности за:

- 1) любые требования о возмещении вреда сверх объемов и сумм возмещения, предусмотренных Договором страхования;
- 2) требования о возмещении вреда, причиненного за пределами территории страхования;
- 3) моральный вред и упущенную выгоду;
- 4) ущерб, вызванный простоем, включая простой из-за хищения, а также временной невозможностью использования оборудования;
- 5) штрафы и (или) любые другие административные взыскания и санкции;
- 6) профессиональную ответственность;
- 7) требования, предъявляемые Страхователями, ответственность которых застрахована по одному и тому же Договору, друг к другу;
- 8) ущерб или повреждение имущества, перевозимого застрахованным судном, или находящегося в нем;
- 9) ущерб, причиненный при погрузке или разгрузке водного транспорта, а также при эвакуации и перевозке судна при помощи специальных устройств и механизмов;
- 10) ущерб, причиненный при повреждении или гибели антикварных и уникальных предметов, изделий из драгоценных металлов, драгоценных, полудрагоценных и поделочных камней, предметов религиозного культа, коллекций, картин, рукописей, денежных знаков, ценных бумаг;
- 11) за какой-либо инцидент, возникающий из-за использования какого-либо дополнительного устройства.

6.8 Основанием для отказа Страховщика в осуществлении страховой выплаты является:

- 1) сообщение Страхователем Страховщику заведомо ложных сведений об объекте страхования, страховом риске, страховом случае и его последствиях;
- 2) умышленное неприятие Страхователем мер по уменьшению убытков от страхового случая;
- 3) получение Страхователем (Выгодоприобретателем) соответствующего возмещения убытка по имущественному страхованию от лица, виновного в причинении убытка;
- 4) воспрепятствование Страхователем Страховщику в расследовании обстоятельств наступления страхового случая и в установлении размера причиненного им убытка;
- 5) неуведомление Страховщика о наступлении страхового случая в сроки, предусмотренные настоящими Правилами и Договором страхования;
- 6) отказ Страхователя от своего права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая, а также отказ передать Страховщику документы, необходимые для перехода к Страховщику права требования. Если страховая выплата уже была осуществлена, Страховщик вправе требовать ее возврата полностью или частично;
- 7) если на момент наступления страхового случая Договор страхования не вступил в силу или утратил силу;

- 8) страховой случай не был документально зафиксирован в компетентных органах (органах ЧС, противопожарной службы и т.п.);
- 9) не соблюдение Страхователем, Застрахованным и/или Выгодоприобретателем условий и ограничений, оговоренных в настоящих Правилах и Договоре страхования.

6.9 Не возмещаются убытки и расходы, причиненные:

- 1) вне географических пределов, указанных в Договоре страхования, если это не связано с аварийной ситуацией или форс-мажорными обстоятельствами;
- 2) по любой причине, когда общее количество пассажиров или груза, перевозимого водным транспортом на момент страхового случая или непосредственно перед ним, превышало максимально установленное для данного класса водного транспорта и/или превышены предельные нормы загрузки водного транспорта;
- 3) при осуществлении водным транспортом причаливания или отправки с причала, которое не соответствует требованиям для данного типа водного транспорта, если это не связано с аварийной ситуацией или форс-мажорными обстоятельствами;
- 4) отправки судна в немореходном состоянии, если только немореходное состояние судна не было вызвано скрытыми недостатками судна;
- 5) с расходными материалами (имуществом) и запасами судна;
- 6) с использованием неспециализированного судна в качестве спасательного, бурового, дноуглубительного, а также для другой специфической деятельности, для которой застрахованное судно не предназначено;
- 7) погрузки с ведома Страхователя или Выгодоприобретателя либо его представителя, но без ведома страховщика веществ и предметов, опасных в отношении взрыва и самовозгорания;
- 8) ветхости судна и его принадлежностей, их изношенности;
- 9) в случае конфискации, реквизиции, ареста либо уничтожения судна по требованию компетентных властей;
- 10) событием, не указанным в Договоре страхования в качестве страхового случая.

6.10 В любом случае не подлежат возмещению расходы по очистке и окраске подводной части корпуса, за исключением очистки, грунтовки, антикоррозийного покрытия и другой обработки замененных участков корпуса, а также стыковых сварных швов или участков корпуса, непосредственно примыкающих к заменяемым или восстанавливаемым листам обшивки, участков обшивки корпуса, поврежденных во время работы по правке, как со съемом с места, так и на месте.

6.11 В возмещаемую стоимость ремонта включаются только те расходы по очистке и окраске корпуса судна, которые приходятся на поврежденные части при условии, что ремонт по устранению повреждений судна произведен в течение 12 (двенадцать) месяцев с момента последней окраски корпуса судна. Сведения о календарной дате последней окраски судна содержатся в судовом журнале.

6.12 Расходы по вводу застрахованного судна в док и выходу из него или подъему и спуску с помощью эллинга, а также расходы за время пользования судна доком или эллингом включаются в возмещаемую стоимость ремонта полностью при условии, что в ходе ремонта выполнялись работы, направленные исключительно на устранение последствий страхового случая.

6.13 Освобождение Страховщика от осуществления страховой выплаты Страхователю по мотивам, предусмотренным настоящими Правилами, одновременно освобождает Страховщика от осуществления страховой выплаты Выгодоприобретателю.

6.14 Условиями Договора добровольного страхования водного транспорта могут быть предусмотрены другие основания для отказа в страховой выплате, если это не противоречит действующему законодательству Республики Казахстан.

6.15 Отказ Страховщика произвести страховую выплату может быть обжалован Страхователем в суде при условии урегулирования спора страховым омбудсманом в порядке и на условиях, предусмотренных законами Республики Казахстан.

7 СРОК И МЕСТО ДЕЙСТВИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ

7.1 Договор страхования заключается на срок двенадцать месяцев. По Договоренности Сторон Договор может быть заключен на срок менее двенадцати месяцев.

7.2 Страховая защита начинает действовать с 00 часов 00 минут дня, следующего за днем поступления страховой премии (либо ее первой части) на счет Страховщика или в кассу наличными деньгами, но не ранее даты подписания Договора.

7.3 При страховании на рейс ответственность Страховщика (если в Договоре страхования не согласовано

иное) начинается с момента отдачи швартовых или снятия с якоря в порту отправления и оканчивается в момент пришвартовывания или постановке на якорь в порту назначения.

- 7.4 По заключенному Договору страхования Страховщик несет ответственность за убытки, причиненные застрахованному судну в течение всего периода страхования и района плавания, которые согласованы в Договоре страхования, независимо от того, выполняет ли оно обычные рейсы, находится на ходовых испытаниях, оказывает помощь, буксирует суда и плавучие средства или осуществляет спасательные работы.
- 7.5 При отправке судна в рейс для продажи или списания на металлолом Страхователь должен предварительно письменно согласовать условия страхования и размер дополнительной премии. В противном случае страхование считается недействительным.
- 7.6 Территория страхования ограничивается территорией эксплуатации застрахованного судна, оговоренной Договором страхования. По соглашению Сторон территория страхования, может быть, как расширена, так и ограничена. Территория страхования указывается в Договоре страхования.

8 ПОРЯДОК ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ

- 8.1 Договоры страхования заключаются на основании письменного заявления Страхователя, заполненного по установленной Страховщиком форме и являющегося составной и неотъемлемой частью Договора страхования. При заполнении заявления Страхователь обязан предъявить Страховщику документы, подтверждающие его право пользования данным судном, сообщить обо всех известных ему обстоятельствах, имеющих существенное значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления в отношении принимаемого на страхование судна, в том числе обстоятельства, влияющие на состояние, товарный вид, сохранность, место расположения и т.д. Страхователь несет ответственность за достоверность представленных им данных.
- 8.2 Для заключения Договора страхования Страховщиком могут быть затребованы дополнительные документы, характеризующие степень страхового риска. Страховщик вправе отказаться от заключения Договора со Страхователем без объяснения причин.
- 8.3 Страхователь обязан по требованию Страховщика предоставить возможность его представителю осмотреть застрахованное судно, подписать Акт осмотра. По результатам осмотра Страховщик имеет право расторгнуть Договор страхования или потребовать изменения условий Договора страхования. По решению Страховщика, в исключительных случаях, судно может быть застраховано без его предварительного осмотра по представленным Страхователем всех необходимых документов.
- 8.4 Страховщик имеет право требовать пересмотра условий Договора страхования в случае изменения, окончания или приостановления действия Договора страхования.
- 8.5 Договор страхования заключается в письменной форме путем:
- 1) составления Сторонами Договора страхования, или в электронной форме;
 - 2) присоединения Страхователя к типовым условиям Правил страхования, разработанным Страховщиком в одностороннем порядке и выдачи Страховщиком Страхователю страхового договора.
- 8.6 При страховании водного транспорта Договор страхования заключается по одному из следующих условий:
- 1) с ответственностью за гибель судна и повреждения;
 - 2) с ответственностью только за полную гибель судна;
 - 3) с ответственностью только за полную гибель судна, включая расходы по спасанию;
 - 4) с ответственностью за повреждения.
- 8.7 При страховании на условии «С ответственностью за гибель судна и повреждения» страхованию подлежат:
- 1) корпуса, винта в сборе, пера и баллера руля;
 - 2) двигателей, вспомогательных механизмов, оборудования и судовых устройств.
- 8.7.1 возмещаются:
- 1) убытки вследствие полной гибели судна (фактической или конструктивной) и расходы по устранению повреждений корпуса, винта в сборе, пера и баллера руля, а также двигателей, вспомогательных механизмов, оборудования и судовых устройств, произошедшие в результате страхового случая, кроме случаев, приведенных в оговорке «Общие исключения» (Приложение №1);

- 2) убытки, расходы и взносы по общей аварии по доле судна.

8.7.2 При наличии признаков, определяющих наличие общей аварии, к убыткам по общей аварии относятся (кроме убытков, перечисленных в оговорке «Исключения по общей аварии»):

- 1) убытки, вызванные принятием мер общего спасания;
- 2) убытки, причиненные судну намеренной посадкой судна на мель;
- 3) убытки, причиненные судну при тушении пожара на судне, включая убытки от произведенного для этой цели затопления горящего судна;
- 4) расходы, произведенные в целях получения помощи, а также убытки, причиненные судну судами, которые оказывали помощь;

8.7.3 Кроме того, к общей аварии относятся или приравниваются:

- 1) расходы, вызванные вынужденным заходом судна в место убежища (порт-убежище) или возвращением в место погрузки вследствие аварии или другого чрезвычайного обстоятельства, вызвавшего необходимость такого захода или возвращения ради общей безопасности;
- 2) расходы, связанные с выходом судна из места убежища либо из места погрузки, в которое судно вынуждено было возвратиться;
- 3) расходы по заработной плате и довольствию судового экипажа (включая топливо и предметы снабжения), понесенные в связи с продлением рейса в результате захода судна в место убежища или возвращения его в место погрузки при аварии или других чрезвычайных обстоятельствах;
- 4) расходы по заработной плате и довольствию судового экипажа, возникшие при задержке судна в интересах общей безопасности в каком-либо месте вследствие аварии или другого чрезвычайного обстоятельства для ремонта повреждений, причиненных таким обстоятельством, если ремонт необходим для безопасного продолжения рейса. Расходы на топливо, предметы снабжения и портовые расходы, возникшие во время задержки, возмещаются в порядке распределения общей аварии, кроме расходов, возникших из-за ремонта, не принимаемого на общую аварию;
- 5) стоимость временного ремонта судна, произведенного ради общей безопасности в месте погрузки, захода или убежища, а также стоимость временного ремонта повреждений, принимаемых на общую аварию; однако стоимость временного исправления случайных повреждений, необходимого только для завершения рейса, возмещается лишь в пределах тех предотвращений расходов, которые были бы отнесены к общей аварии, если бы это исправление не было произведено.

8.8 При страховании на условиях «С ответственностью за повреждения» страхованию подлежат:

- 1) корпуса, винта в сборе, пера и баллера руля;
- 2) двигателей, вспомогательных механизмов, оборудования и судовых устройств.

8.8.1 возмещаются:

- 1) расходы по устранению повреждений корпуса, винта в сборе, пера и баллера руля, а также двигателей, вспомогательных механизмов, оборудования и судовых устройств, происшедшие в результате страхового случая, кроме случаев, приведенных в оговорке «Общие исключения»;
- 2) необходимые и целесообразно произведенные расходы по спасанию судна.

8.9 При страховании на условиях «С ответственностью только за полную гибель судна, включая расходы по спасанию» возмещению подлежат:

- 1) убытки вследствие полной гибели судна (фактической или конструктивной), происшедшие в результате страхового случая, кроме случаев, приведенных в оговорке «Общие исключения»;
- 2) необходимые и целесообразно произведенные расходы по спасанию судна.

8.10 При страховании на условиях «С ответственностью только за полную гибель судна» возмещению подлежат:

- 1) убытки, возникшие вследствие полной (фактической или конструктивной) гибели судна, происшедшие в результате в результате страхового случая, кроме случаев, приведенных в оговорке «Общие исключения»;
- 2) необходимые и целесообразно произведенные расходы по спасанию судна.

8.11 Страховщик несет ответственность за убытки, происшедшие только в том районе плавания или в том рейсе, который был обусловлен в Договоре страхования. При выходе судна из пределов района плавания или при отклонении от обусловленного в Договоре страхования пути следования, без

согласования со Страховщиком, страхование прекращается.

- 8.12 Страховщик может оставить условия Договора страхования в силе в случае своевременного заявления ему о предстоящем изменении района плавания или рейса и уплаты Страхователем соответствующей страховой премии. Не считается нарушением Договора страхования отклонение от намеченного пути или выход из района плавания в целях спасения человеческих жизней, судов и грузов, а также отклонения, вызванные действительной необходимостью обеспечения безопасности дальнейшего рейса.
- 8.13 Страхователь обязан незамедлительно, как только это станет ему известно, сообщать Страховщику обо всех существенных изменениях, влияющих на степень страхового риска (о задержке рейса, об отклонении от обусловленного Договором страхования пути следования судна, о выходе из района плавания, о плавании во льдах, о зимовке судна, не предусмотренной при заключении Договора страхования, о буксировке застрахованным судном других судов или о передаче застрахованного судна в аренду и т.д.).
- 8.13.1 Не являются существенными изменениями случаи, когда застрахованное судно совершает пробные рейсы, идет за буксиром другого судна, нуждаясь в помощи, или когда плавание за буксиром соответствует местным обычаям или Договору страхования.
- 8.14 При получении информации об обстоятельствах, влекущих увеличение степени страхового риска, Страховщик вправе потребовать изменения условий Договора страхования, или уплаты дополнительной части страховой премии соразмерно увеличению риска.
- 8.15 Если Страхователь не согласится на новые условия Договора страхования или откажется от уплаты дополнительной страховой премии, Страховщик вправе потребовать расторжения Договора страхования в порядке, предусмотренном гражданским законодательством Республики Казахстан.
- 8.16 При неисполнении Страхователем обязанностей по сообщению Страховщику информации об увеличении степени страхового риска последний вправе потребовать расторжения Договора страхования и возмещения убытков, в порядке, предусмотренном гражданским законодательством Республики Казахстан.
- 8.17 Страховщик не вправе требовать расторжения Договора страхования, если обстоятельства, влекущие увеличение степени страхового риска, уже отпали.
- 8.18 Независимо от того, наступило ли повышение степени страхового риска или нет, Страховщик вправе в период действия Договора страхования проверять состояние и условия эксплуатации судна.
- 8.19 В случае продажи или дарения судна, а также при разделе имущества, Страхователь, с согласия Страховщика, может передать Договор страхования новому владельцу судна, подав заявление об этом Страховщику. При переходе судна в собственность другого лица Договор страхования подлежит переоформлению.
- 8.20 Страхователь вправе переоформить Договор страхования на вновь приобретенное судно. При этом он обязан представить Страховщику возможность осмотра и всю необходимую информацию, документацию в отношении вновь приобретенного судна. В таком случае Страховщик производит перерасчет размеров страховой суммы и страховой премии с учетом периода действия предыдущего Договора страхования.
- 8.21 Ответственность за неполноту условий, подлежащих указанию в Договоре страхования, несет Страховщик. В случае возникновения спора по Договору страхования вследствие неполноты отдельных его условий спор решается в пользу Страхователя.
- 8.22 Подпись Страхователя или его представителя в Договоре страхования, является подтверждением его полного согласия с нормами настоящих Правил.

9 ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

9.1 Страховщик обязан:

- 9.1.1 ознакомить Страхователя с Правилами страхования;
- 9.1.2 осмотреть поврежденное в результате страхового случая судно в течение пяти рабочих дней после получения письменного заявления Страхователя;
- 9.1.3 принять решение об осуществлении страховой выплаты или об отказе в осуществлении страховой выплаты в сроки, предусмотренные Правилами и Договором страхования, и утвердить соответствующий страховой акт, если иное прямо не оговорено в Договоре страхования;
- 9.1.4 при признании наступившего события страховым случаем, произвести страховую выплату Выгодоприобретателю в сроки, размере и порядке, предусмотренные Правилами и Договором страхования;

- 9.1.5 в необходимых случаях пригласить специалистов (экспертов) для определения причин, объема убытков и стоимости судна при составлении страхового акта;
- 9.1.6 при принятии решения об отказе в осуществлении страховой выплаты сообщать об этом Страхователю в письменной форме с мотивированным обоснованием причин отказа в сроки, предусмотренные Правилами и Договором страхования;
- 9.1.7 возместить Страхователю (Застрахованному) расходы, произведенные им для уменьшения убытков при страховом случае;
- 9.1.8 обеспечить тайну страхования;
- 9.1.9 совершать другие действия, предусмотренные Договором страхования, Правилами страхования и действующим законодательством Республики Казахстан.

9.2 Страхователь обязан:

- 9.2.1 при заключении Договора страхования сообщать Страховщику обо всех известных ему обстоятельствах, имеющих существенное значение для оценки страхового риска;
- 9.2.2 предоставить на осмотр уполномоченному представителю Страховщика водный транспорт и сообщить обо всех имеющихся внутренних и внешних его повреждениях;
- 9.2.3 уплатить страховую премию в размере, порядке и сроки, установленные Договором страхования;
- 9.2.4 сообщать Страховщику о других заключенных или заключаемых Договорах страхования, действующих в отношении этого же объекта страхования в период действия Договора;
- 9.2.5 представлять Страховщику все сведения о застрахованном судне по требованию Страховщика;
- 9.2.6 незамедлительно, но в любом случае не позднее 3 (трех) рабочих дней сообщать Страховщику обо всех существенных изменениях в период действия Договора страхования, связанных с увеличением степени риска;
- 9.2.7 соблюдать все правила, нормы и нормативы по эксплуатации водного транспорта;
- 9.2.8 обеспечить переход к Страховщику права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая;
- 9.2.9 предпринимать все возможные и целесообразные меры для предотвращения страховых случаев, а также соблюдать установленные и общепринятые правила и нормы безопасности, обеспечивать сохранность застрахованного водного транспорта, эксплуатировать судно в соответствии с требованиями безопасности и техническими условиями, определенными нормативами Республики Казахстан.
- 9.2.10 вернуть Страховщику полученную страховую выплату в полном объеме или частично, если в течение сроков исковой давности обнаружится такое обстоятельство, которое по действующему законодательству Республики Казахстан или настоящим Правилам страхования полностью или частично лишает Страхователя или Выгодоприобретателя права на получение страховой выплаты;
- 9.2.11 совершать другие действия, предусмотренные Договором страхования, Правилами страхования и действующим законодательством Республики Казахстан.

9.3 Страховщик имеет право:

- 9.3.1 отказать в заключении Договора добровольного страхования водного транспорта;
- 9.3.2 на своевременное получение страховой премии в соответствии с условиями Договора страхования;
- 9.3.3 на получение от Страхователя сведений об обстоятельствах, имеющих существенное значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможного ущерба от его наступления (страхового риска), если эти обстоятельства не известны и не должны быть известны Страховщику;
- 9.3.4 на оценку страхового риска, включая осмотр объекта страхования с последующим составлением акта осмотра установленной Страховщиком формы и с обязательным его подписанием Страхователем;
- 9.3.5 воспользоваться услугами независимого эксперта (диспетчера) для оценки размера причиненного вреда и определения размера страховой выплаты;
- 9.3.6 проверять сообщенную Страхователем информацию о соответствии объекта страхования описанию, требовать от Страхователя (Застрахованного) выполнения условий Договора страхования;
- 9.3.7 на своевременное уведомление его о наступлении страхового случая;
- 9.3.8 на документальное подтверждение наступления страхового случая;
- 9.3.9 на досрочное расторжение Договора страхования в случае неисполнения Страхователем своих обязанностей, в случаях, предусмотренных настоящими Правилами и Договором страхования;
- 9.3.10 самостоятельно выяснять причины и обстоятельства события, имеющего признаки страхового случая;

- 9.3.11 приступить к осмотру пострадавшего судна, не дожидаясь извещения Страхователя об ущербе. Страхователь не вправе препятствовать в этом Страховщику;
- 9.3.12 при необходимости направлять запрос в компетентные органы о представлении соответствующих документов и информации, подтверждающих факт и причину наступления страхового случая;
- 9.3.13 на предъявление регрессного требования к лицу, виновному в наступлении страхового случая;
- 9.3.14 потребовать изменения условий Договора или уплаты дополнительной страховой премии соразмерно увеличению страхового риска, в случае если Страховщику стало известно об обстоятельствах, увеличивающих страховой риск. Под увеличением риска понимается: изменение водного транспорта (ремонт, реконструкция), изменение вида деятельности Страхователя, ухудшение технического состояния водного транспорта, изменение маршрута следования водного транспорта, изменение владельца (собственника) водного транспорта. В случае возражения Страхователя против этого Договор может быть расторгнут с удержанием расходов Страховщика;
- 9.3.15 отказать в осуществлении страховой выплаты по основаниям, предусмотренным Договором страхования;
- 9.3.16 совершать другие действия, предусмотренные Договором страхования, Правилами страхования и действующим законодательством Республики Казахстан.

9.4 Страхователь имеет право:

- 9.4.1 требовать от Страховщика разъяснения условий страхования, своих прав и обязанностей по Договору;
- 9.4.2 на своевременное получение страховой выплаты в размере, порядке и сроки, установленные Правилами и Договором страхования;
- 9.4.3 на внесение изменений в Договор страхования по согласованию со Страховщиком;
- 9.4.4 на замену Выгодоприобретателя или Застрахованного по согласованию со Страховщиком, а также если это оговорено Договором страхования, то и с согласия Выгодоприобретателя;
- 9.4.5 получить дубликат Договора страхования (страхового Договора) при его утере;
- 9.4.6 обжаловать отказ Страховщика в осуществлении страховой выплаты в судебном порядке;
- 9.4.7 на расторжение Договора страхования в порядке и на условиях, установленных Правилами и Договором страхования;
- 9.4.8 совершать другие действия, предусмотренные Договором страхования, Правилами страхования и действующим законодательством Республики Казахстан.

9.5 Выгодоприобретатель вправе:

- 9.5.1 требовать от Страховщика разъяснения условий страхования, своих прав и обязанностей по Договору страхования;
 - 9.5.2 при заключении и в период действия Договора информировать Страховщика обо всех действующих/заключаемых Договорах страхования по аналогичным рискам в отношении данного объекта страхования;
 - 9.5.3 предъявить Страховщику требование о страховой выплате;
 - 9.5.4 получить страховую выплату в порядке и на условиях, предусмотренных Договором;
 - 9.5.5 оспорить в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, отказ Страховщика в осуществлении страховой выплаты или уменьшении её размера;
 - 9.5.6 совершать иные действия, не противоречащие Договору и законодательству Республики Казахстан.
- 9.6 Договором страхования могут быть предусмотрены и другие права и обязанности Страховщика, Страхователя, Выгодоприобретателя, не противоречащие действующему законодательству Республики Казахстан.

10 ПОРЯДОК И УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ

- 10.1 Требование о страховой выплате к Страховщику предъявляется Страхователем или Выгодоприобретателем в письменной форме с приложением документов, необходимых для осуществления страховой выплаты.
- 10.2 Если иное не предусмотрено Договором страхования, размер ущерба определяется Страховщиком на основании проведенного обследования и составленной им калькуляции, с учетом стоимости пострадавшего водного транспортного средства на момент наступления страхового случая. При этом каждая из Сторон имеет право потребовать проведения независимой экспертизы. Экспертиза проводится за счет иницилирующей Стороны.
- 10.3 Под «реальным ущербом» в целях расчёта суммы страховой выплаты понимаются имущественные

потери, вызванные повреждением, уничтожением или утратой судна (его частей) в результате наступления страхового случая.

- 10.4 Под «полной гибелью» судна признается уничтожение (повреждение) судна, при котором независимой экспертной организацией установлена экономическая нецелесообразность восстановительного ремонта, а также случаи, когда стоимость восстановительного ремонта превышает 85% действительной стоимости объекта страхования на момент наступления страхового случая.
- 10.5 Под «повреждением» застрахованного судна понимается такое ухудшение его качественных характеристик, когда путем ремонта оно может быть приведено в состояние, годное для использования по первоначальному назначению, и затраты на его восстановление по ценам на момент наступления страхового события не превышают 85 % действительной стоимости объекта страхования на момент наступления страхового случая.
- 10.6 В сумму реального ущерба не включаются расходы по улучшению застрахованного судна по сравнению с состоянием, в котором оно находилось до наступления страхового случая, а также упущенная выгода, утеря товарной стоимости и моральный вред.
- 10.7 Размер ущерба определяется Страховщиком на основании проведенного обследования и составленной им калькуляции, с учетом стоимости пострадавшего судна на момент наступления страхового случая. Каждая из сторон имеет право потребовать проведения независимой экспертизы, которая проводится за счет иницилирующей стороны.
- 10.8 Реальный ущерб определяется:
- 1) при угоне (утрате) или хищении судна - исходя из оценочной стоимости похищенного судна, с учетом оговоренной франшизы, но не выше указанной в Договоре страхования страховой суммы;
 - 2) при полной гибели судна - в размере оценочной стоимости судна, но не выше указанной в Договоре страхования страховой суммы за вычетом оговоренной франшизы, суммы амортизационного износа и стоимости остатков (годных к употреблению или реализации составных частей поврежденного объекта), если таковые имеются. Стоимость остатков устанавливается с учетом их износа. В случае осуществления страховой выплаты в размере более чем 85 % от действительной стоимости застрахованного судна Страховщик имеет право требования отказа Страхователя от объекта имущественного страхования в пользу Страховщика;
 - 3) при повреждении судна размер ущерба равен стоимости затрат на ремонт (восстановление) судна, с учётом оговоренной франшизы, амортизационного износа и обесценения поврежденных частей транспортного средства, для приведения стоимости застрахованного судна в состояние, соответствующее его стоимости на момент наступления страхового случая.
- 10.9 Затраты на восстановление **включают** в себя:
- 1) расходы на материалы и запасные части, необходимые для восстановления;
 - 2) расходы на оплату работ по восстановлению. Затраты на восстановление определяются за вычетом стоимости износа заменяемых в процессе восстановления (ремонта) материалов и запасных частей.
- 10.10 Если производится замена поврежденных частей несмотря на то, что был возможен их ремонт без угрозы безопасности эксплуатации застрахованного судна, Страховщик возмещает Страхователю стоимость ремонта этих частей, но не выше стоимости их замены.
- 10.11 Страхователь должен согласовать со Страховщиком осмотр и выбор ремонтного предприятия по устранению последствий страхового случая.
- 10.12 В случае, если время и место ремонта не согласованы, страховое возмещение определяется Страховщиком исходя из целесообразных затрат на ремонт. При этом в состав затрат по ремонту судна включаются разумные и целесообразные расходы по перегону судна к месту ремонта и обратно. Во всех остальных случаях расходы по перегону судна из последнего пункта захода до места ремонта по устранению повреждений, полученных в результате страхового случая, возмещаются в сумме, не превышающей нормальные эксплуатационные расходы во время такого перегона.
- 10.13 Затраты на восстановление **не включают** в себя:
- 1) расходы, связанные с изменениями и/или улучшением застрахованного объекта;
 - 2) расходы, вызванные временным (вспомогательным) ремонтом или восстановлением;
 - 3) расходы по переборке оборудования, его профилактическому ремонту и обслуживанию, а также иные расходы, произведенные независимо от страхового события.
- 10.14 Размер вреда, причиненного имуществу по риску повреждения, утраты или уничтожения дополнительно установленного оборудования определяется исходя из расчета стоимости

восстановления поврежденного имущества за минусом оговоренной франшизы, начисленной амортизации (износа) имущества, имевшей место до наступления страхового случая. Стоимость восстановления поврежденного имущества рассчитывается исходя из рыночных цен, действующих на день наступления страхового случая.

- 10.15 При наступлении страхового случая Страховщик осуществляет Выгодоприобретателю обусловленную Договором страховую выплату.
- 10.16 Страховая выплата осуществляется на основании письменного заявления Страхователя об осуществлении страховой выплаты и страхового акта (заключения), составленного Страховщиком или уполномоченным им лицом.
- 10.17 Если иное специально не оговорено Договором страхования, страховая выплата по риску «Противоправные действия третьих лиц» осуществляется на основании вступивших в законную силу судебных постановлений (актов) в отношении установленных лиц.
- 10.18 Сумма страховых выплат по всем заключенным Договорам страхования в отношении застрахованного объекта не должна превышать реального ущерба.
- 10.19 Общая сумма выплат по Договору страхования не может превышать страховой суммы. Страховая выплата осуществляется единовременным платежом, если Договором страхования не предусмотрено иное.
- 10.20 Договором страхования может предусматриваться замена страховой выплаты компенсацией ущерба в натуральной форме в пределах суммы страховой выплаты. В этом случае Страховщик имеет право возместить Страхователю ущерб, предоставив в его распоряжение аналогичное судно или узлы и агрегаты, имеющие те же качественные характеристики и потребительские свойства, что и похищенное, уничтоженное или поврежденное имущество.
- 10.21 Предельный срок рассмотрения документов и осуществления страховой выплаты по договорам добровольного страхования физических лиц, после представления всех необходимых документов в Компанию составляет не более 15 (пятнадцати) рабочих дней.
- 10.22 В случае, если решение об осуществлении страховой выплаты не может быть принято в установленные сроки, требуется дополнительная информация либо сведения к представленным документам, организация уведомляет страхователя (застрахованного, выгодоприобретателя) с объяснением причин необходимости продления сроков осуществления страховой выплаты.
- 10.23 При этом Компания обеспечивает осуществление страховой выплаты в срок, не превышающий 15 (пятнадцать) рабочих дней с даты предельного срока рассмотрения документов на осуществление страховой выплаты, по договорам добровольного страхования физических лиц.
- 10.24 Договор страхования, по которому была осуществлена страховая выплата, сохраняет свою силу до конца, указанного в нем срока в размере разницы между страховой суммой и суммой страховой выплаты, если иное специально не предусмотрено Договором страхования.
- 10.25 Если по факту страхового случая уполномоченными государственными органами возбуждено уголовное дело, то Страховщик имеет право отложить решение вопроса о страховой выплате до получения документа следственных или судебных органов о результатах расследования и вынесения ими окончательного процессуального решения, о чем уведомляет в письменной форме Страхователя.
- 10.26 Страхователь (Выгодоприобретатель) обязан вернуть Страховщику полученную сумму страховой выплаты, если в течение срока исковой давности, установленного законодательством, обнаружится обстоятельство, которое лишает Страхователя (Выгодоприобретателя) права на получение страховой выплаты.
- 10.27 Страхователь, которому было возвращено похищенное судно, обязан в 2-месячный срок вернуть Страховщику полученную сумму страховой выплаты за вычетом возмещения частичного убытка, если таковой был им понесен.
- 10.28 Расходы по уменьшению или предотвращению ущерба, связанные с наступлением страхового случая, подлежат возмещению, если они были необходимы или произведены для выполнения указаний Страховщика, даже если указанные меры оказались безуспешными. Такие расходы возмещаются Страховщиком пропорционально отношению страховой суммы к действительной (страховой) стоимости водного транспорта. При этом общая сумма страховой выплаты и компенсации расходов не должна превышать страховую сумму, установленную Договором страхования. Указанные расходы возмещаются непосредственно лицу, понесшему их.

11 ДЕЙСТВИЯ СТРАХОВАТЕЛЯ ПРИ НАСТУПЛЕНИИ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ

11.1 При наступлении страхового случая Страхователь обязан:

- 11.1.1 принять все возможные меры для уменьшения убытков от страхового случая, в том числе меры по спасению судна;
- 11.1.2 незамедлительно, но не позднее 3 (трех) рабочих дней с момента обнаружения ущерба письменно известить об этом Страховщика. Если Страхователь по уважительной причине не имел возможности сообщить о наступлении страхового случая в установленные сроки, он должен подтвердить это документально;
- 11.1.3 немедленно сообщить о случившемся и документально зафиксировать происшествие в компетентных органах и организациях (органы мореходства, внутренних дел, противопожарные службы, органы по ЧС, и др. компетентные органы и организации, в соответствии с действующим законодательством);
- 11.1.4 предоставить представителю Страховщика возможность производить осмотр или обследование поврежденного судна, расследование в отношении причин и размера ущерба, участвовать в мероприятиях по уменьшению ущерба;
- 11.1.5 не производить восстановительные работы поврежденного судна без письменного согласия Страховщика;
- 11.1.6 не совершать действий, направленных против интересов Страховщика, а также не принимать каких-либо обязательств, не признавать, не принимать какие бы то ни было предложения, не делать платежей и не обещать сделать какие-либо платежи, имеющие отношение к данному страховому случаю, без письменного согласия Страховщика, за исключением действий по организации спасательных работ, а также с целью уменьшения ущерба;
- 11.1.7 подать письменное заявление установленной Страховщиком формы о наступлении страхового случая с указанием обстоятельств возникновения ущерба, а также все затребованные Страховщиком документы, необходимые для выяснения причин страхового события и определения размера ущерба;
- 11.1.8 все обстоятельства аварии на море занести в судовой журнал, а по прибытии в порт сделать заявление об аварии;
- 11.1.9 систематически информировать Страховщика о ходе расследования происшествия, его причинах и последствиях, а также принимать участие в таком расследовании согласно действующим правилам;
- 11.1.10 если причиной аварии явились непреодолимые стихийные силы сделать заявление о морском протесте;
- 11.1.11 сохранять поврежденный водный транспорт в том виде, в каком он оказался в результате наступления страхового случая, до осмотра его Страховщиком (его полномочным представителем). Страхователь имеет право изменить картину нанесенного ущерба только, если это диктуется соображениями безопасности, уменьшения размера ущерба или, если на это получено письменное согласие Страховщика;
- 11.1.12 незамедлительно письменно уведомить Страховщика о получении, какого-либо возмещения (компенсации) убытков, причиненных в результате страхового случая, от третьих лиц;
- 11.1.13 в случае если Страховщик сочтет необходимым назначение своего представителя для защиты интересов, как Страховщика, так и Страхователя, в связи с наступлением страхового случая – выдать доверенность или иные необходимые документы для защиты таких интересов указанным Страховщиком лицам. Страховщик имеет право, но не обязан, представлять интересы Страхователя в суде или иным образом осуществлять правовую защиту Страхователя в связи с наступлением страхового случая;
- 11.1.14 нести бремя доказывания наступления страхового случая, а также причиненных им убытков;
- 11.1.15 передать Страховщику все документы и доказательства и сообщить ему все сведения, необходимые для осуществления Страховщиком перешедшего к нему права регрессного требования к лицу, ответственному за причиненный ущерб;
- 11.1.16 выполнять иные действия, предусмотренные настоящими Правилами действующим законодательством Республики Казахстан.

12 ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ, ПОДТВЕРЖДАЮЩИХ НАСТУПЛЕНИЕ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ И РАЗМЕР УБЫТКОВ

- 12.1 Для получения страховой выплаты Страхователь (Застрахованный, Выгодоприобретатель) обязан документально доказать:
 - 1) свой интерес в застрахованном водном транспорте;
 - 2) наличие страхового случая;
 - 3) размер причиненных убытков.
- 12.2 **Страхователь (Застрахованный, Выгодоприобретатель) для получения страховой выплаты**

должен представить Страховщику следующие документы:

- 1) для удостоверения личности и соблюдения условий получения страховой выплаты: заявление о наступлении события, имеющего признаки страхового случая; Договор страхования; данные, удостоверяющие личность заявителя, сверенные с государственной базой данных/ЕСБД или сверенные с оригиналом документа; свидетельство о регистрации физического лица в качестве индивидуального предпринимателя (если Страхователь является физическим лицом и осуществляет индивидуальную предпринимательскую деятельность); доверенность на право ведения дел у Страховщика и получения страховой выплаты (для юридического лица или в случае представления интересов Выгодоприобретателя);
 - 2) для доказательства интереса в сохранении застрахованного водного транспорта: документы, подтверждающие право владения застрахованным водным транспортом (свидетельство о регистрации судна; документы на право управления судном лица, управлявшего судном на момент наступления страхового случая; копию Договора аренды, если судно эксплуатировалось в соответствии с Договором аренды; копию иного документа, подтверждающего право владения, пользования и/или распоряжения судном от имени собственника; и т.п.);
 - 3) для доказательства наличия страхового случая:
 - a) копию протоколов, решений комиссий и т.п. о происшествии и приложений к ним; копии протокола осмотра места происшествия, постановления о правонарушении, справки медицинских организаций; иные документы, составленные компетентными органами (следствия, суда и т.п.), осуществляющими расследование, классификацию и учет событий, рассматриваемых в качестве страховых случаев, либо подтверждающие факт наступления страхового случая, если иное не предусмотрено Договором страхования;
 - b) при противоправных действиях третьих лиц: копии протокола осмотра места происшествия и постановления о возбуждении уголовного дела (либо об отказе в возбуждении уголовного дела), копию постановления о приостановлении производства по делу (при угоне либо хищении судна); копию постановления о привлечении в качестве обвиняемого (при установлении лица, совершившего противоправные действия); иные документы, составленные специально уполномоченными органами (комиссиями), осуществляющими расследование, классификацию и учет событий, рассматриваемых в качестве страховых случаев, либо подтверждающие факт наступления страхового случая;
 - c) при стихийных бедствиях: акты, заключения, иные документы, составленные территориальными подразделениями гидрометеослужбы, государственными комиссиями, компетентными органами, осуществляющими расследование, классификацию и учет событий, рассматриваемых в качестве страховых случаев, либо подтверждающие факт наступления страхового случая;
 - d) при иных непредвиденных событиях: копии актов противопожарных и правоохранительных органов, заключения пожарно-технической экспертизы, протоколы происшествий и приложения к ним; копию протокола осмотра места происшествия; иные документы, составленные специально уполномоченными органами (комиссиями), осуществляющими расследование, классификацию и учет событий, рассматриваемых в качестве страховых случаев, либо подтверждающие факт наступления страхового случая;
 - 4) для доказательства размера причиненных убытков: заключения независимых экспертных (оценочных) организаций, имеющих соответствующую лицензию на осуществление оценочной деятельности.
- 12.3 Страхователь (Застрахованный, Выгодоприобретатель) вправе представлять иные доказательства, подтверждающие интерес в сохранении водного средства, наступления страхового случая и размер причиненных убытков.
- 12.4 Страховщик вправе сократить вышеизложенный перечень документов или затребовать дополнительные документы, изложенные в Договоре и Правилах страхования (утвержденных уполномоченным органом Страховщика и действующие на дату заключения Договора/оформления Договора страхования, если с учетом конкретных обстоятельств их отсутствие делает невозможным установление факта наступления страхового случая и определение размера убытка.
- 12.5 Страховщик вправе потребовать от Страхователя (Застрахованного, Выгодоприобретателя) представления иных, не указанных в соответствующем пункте настоящих Правил, документов, если их отсутствие делает невозможным установление факта наступления страхового случая и определение размера убытка или требуется получение дополнительных сведений о страховом случае.
- 12.6 Страховщик, принявший документы, обязан выдать заявителю справку с указанием полного перечня

представленных документов и даты их принятия.

- 12.7 В случае непредставления Страхователем документов, предусмотренных Договором страхования, Страховщик обязан незамедлительно, но не позднее 7 (семи) рабочих дней, письменно уведомить его о недостающих документах.
- 12.8 Если по факту страхового случая компетентными органами, рассматривался вопрос о возбуждении уголовного дела, Страховщик вправе запросить у Страхователя копии постановления о возбуждении, об отказе в возбуждении, приостановлении или прекращении уголовного дела, либо самостоятельно направить соответствующий запрос в соответствующие органы.

13 ИЗМЕНЕНИЕ СТЕПЕНИ РИСКА

- 13.1 В период действия Договора страхования Страхователь (Застрахованный) обязан незамедлительно, но в любом случае не позднее 3 (трёх) рабочих дней с того момента, когда он узнал или должен был знать, сообщить Страховщику о ставших ему известными значительных изменениях в обстоятельствах, сообщённых Страховщику при заключении договора страхования путем направления электронного письма в адрес Страховщика, если эти изменения могут существенно повлиять на увеличение страхового риска.
- 13.2 Значительными во всяком случае признаются следующие изменения:
- 1) изменения видов деятельности Страхователя/Застрахованного;
 - 2) наличие двойного страхования;
 - 3) изменение условий/сведений, указанных в заявлении Страхователя при заключении договора страхования.
- 13.3 При получении информации об обстоятельствах, влекущих увеличение степени страхового риска, Страховщик вправе потребовать изменения условий договора страхования, включая прекращение договора страхования, или уплаты дополнительной страховой премии соразмерно увеличению риска.
- 13.4 Страховщик, уведомленный об обстоятельствах, влекущих увеличение страхового риска, вправе потребовать изменения условий Договора страхования или уплаты дополнительной страховой премии соразмерно увеличению риска.
- 13.5 Если страхователь возражает против изменения условий Договора страхования или доплаты страховой премии, Страховщик вправе потребовать расторжения договора страхования в соответствии с правилами, предусмотренными законодательством Республики Казахстан.
- 13.6 Страховщик не вправе требовать расторжения Договора страхования, если обстоятельства, влекущие увеличение страхового риска, уже отпали.

14 УСЛОВИЯ ПРЕКРАЩЕНИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ

- 14.1 Действия Договора прекращается в следующих случаях:
- 14.1.1 истечения срока действия Договора страхования;
 - 14.1.2 ликвидации/смерти Страхователя или ликвидации Страховщика в порядке, установленном действующим законодательством Республики Казахстан;
 - 14.1.3 принятия судом решения о признании договора страхования недействительным;
 - 14.1.4 осуществления Страховщиком страховой выплаты в полном размере страховой суммы;
 - 14.1.5 неуплаты очередного страхового взноса при уплате страховой премии в рассрочку. При этом, уплаченные страховые взносы не возвращаются. Возобновление действия страховой защиты начинается со дня, следующим за днем уплаты просроченного страхового взноса.
 - 14.1.6 в других случаях, предусмотренных действующим законодательством Республики Казахстан.
- 14.2 Договор страхования может быть прекращён досрочно по требованию Страхователя или Страховщика, а также по соглашению Сторон. Сторона, инициирующая досрочное прекращение Договора страхования, уведомляет другую сторону не позднее чем за 30 (тридцать) календарных дней до даты планируемого прекращения, если Договором страхования или соглашением Сторон не предусмотрено иное.
- 14.3 При досрочном прекращении Договора страхования по обстоятельствам, предусмотренным в п.1 ст. 841 ГК РК, Страховщик возвращает Страхователю часть страховой премии пропорционально времени, в течение которого действовало страхование, за минусом расходов на ведение дела, размер которых устанавливается Договором страхования, по следующей формуле:

$(СП - СП*РС) / N*n$, где:

СП – уплаченная страховая премия/страховые взносы по Договору страхования,

РС- расходы Страховщика на ведение дела, в процентах (но не менее расходов на продажу),

N – срок действия Договора страхования (в днях),

n – количество дней, оставшихся до истечения срока действия Договора страхования, день подачи заявления считается использованным.

- 14.4 Страхователь вправе отказаться от Договора страхования в любое время. При отказе Страхователя от Договора страхования страховая премия возврату не подлежит, за исключением случаев отказа Страхователя-физического лица от Договора страхования, в течение 14 (четырнадцати) календарных дней с даты его заключения, в этом случае Страховщик обязан возвратить Страхователю - физическому лицу полученную (полученные) страховую премию (страховые взносы) за вычетом части страховой премии (страховых взносов) пропорционально времени, в течение которого действовало страхование, и расходов, связанных с расторжением договора страхования, в размере 10% от полученной (полученных) страховой премии (страховых взносов), если Договорам страхования не предусмотрено иное.
- 14.5 Договор страхования помимо общих оснований, предусмотренных законодательством Республики Казахстан, признается недействительным в случае, когда Страхователь при заключении Договора страхования заведомо преследовал цель извлечения неправомерной выгоды, в том числе его заключение после наступления страхового случая.
- 14.6 В случае несвоевременной оплаты очередного страхового взноса, при оплате страховой премии в рассрочку, действие страховой защиты по Договору страхования приостанавливается со дня, следующего за днем просроченного срока оплаты очередного страхового взноса, и при наступлении страхового случая в данный период Страховщик вправе отказать в страховой выплате. Действие страховой защиты возобновляется со дня оплаты просроченного платежа. При этом срок действия Договора страхования не продлевается на период, в течение которого действовало приостановление действия страховой защиты.
- 14.7 В случае если приостановление действия страховой защиты, длится более 30 (тридцати) календарных дней, Страховщик имеет право в одностороннем внесудебном порядке досрочно расторгнуть Договор страхования. При этом уплаченные ранее Страхователем страховые взносы возврату не подлежат.

15 ПРАВО ОБРАТНОГО ТРЕБОВАНИЯ

- 15.1 Страховщик, осуществивший страховую выплату, имеет право обратного требования к Страхователю/Застрахованному в пределах уплаченной суммы.
- 15.2 К Страховщику, осуществившему страховую выплату, переходит в пределах уплаченной суммы право требования, которое Страхователь (застрахованный) имеет к лицу, ответственному за убытки, возмещенные страховщиком в результате страхования.
- 15.3 Договором страхования может быть предусмотрен иной порядок регрессного требования.

16 ДВОЙНОЕ СТРАХОВАНИЕ

- 16.1 При заключении и в период действия Договора Страхователь обязан информировать Страховщика обо всех действующих/заключаемых договорах страхования по аналогичным рискам в отношении данного объекта страхования.
- 16.2 При двойном страховании каждый страховщик несет перед Страхователем ответственность в пределах заключенного с ним договора, однако общая сумма страховых выплат, полученная Страхователем от всех страховщиков, не может превышать реального ущерба.

17 ФОРС-МАЖОР

- 17.1 Форс-мажор – чрезвычайные обстоятельства, при наступлении которых Страховщик освобождается от выполнения обязательств по договору страхования, если это невыполнение явилось следствием обстоятельств непреодолимой силы, возникших после заключения договора страхования, в результате событий чрезвычайного характера, которые невозможно было не предвидеть, ни предотвратить.
- 17.2 Форс-мажорные обстоятельства включают в себя, но не ограничиваются этим: наводнения, пожары, землетрясения и другие стихийные бедствия, войны или военные действия любого характера, блокады, запреты государственных органов.
- 17.3 Сторона, для которой такие обстоятельства наступили, обязана известить другую сторону об этом в письменном виде. Не извещение о наступлении форс-мажорных обстоятельств лишает сторону, для которой они создались, права ссылаться на них в обоснование неисполнения своих обязательств.

18 ПОРЯДОК РАЗРЕШЕНИЯ СПОРОВ

- 18.1 Все споры между Страховщиком и Страхователем по Договору страхования решаются путем переговоров.

- 18.2 При недостижении соглашения спор рассматривается в порядке, предусмотренном действующим законодательством Республики Казахстан.
- 18.3 В случае возникновения споров о причинах и размере ущерба, каждая из Сторон имеет право потребовать проведения экспертизы. Экспертиза проводится за счет Стороны, потребовавшей ее проведения.

19 ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛОВИЯ

- 19.1 Содержание и условия Договора страхования, являются коммерческой тайной. Стороны обязаны соблюдать строгую конфиденциальность и не вправе разглашать положений, содержания и условий Договора страхования, в том числе средствами массовой информации, за исключением случаев, когда этого требует законодательство Республики Казахстан.
- 19.2 По соглашению сторон в заключаемый в соответствии с настоящими Правилами Договор страхования могут быть включены дополнительные условия (страховые оговорки, определения, исключения и т.д.).
- 19.3 Все изменения и дополнения к Договору страхования имеют юридическую силу при условии их письменного оформления и подписания уполномоченными представителями сторон.
- 19.4 Все споры между Страховщиком и Страхователем по Договору страхования решаются путем переговоров.
- 19.5 При недостижении соглашения спор рассматривается в порядке, предусмотренном действующим законодательством Республики Казахстан.

1. Оговорка «Исключения по общей аварии»
<p>1. Не признаются общей аварией:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) стоимость выброшенного за борт самовозгорающегося груза и груза, перевозившегося на судне не в соответствии с правилами и обычаями торгового мореплавания; 2) убытки, причиненные тушением пожара тем частям груза, которые были в огне; убытки, причиненные форсированием или иной работой двигателей, других машин или котлов судна, находящегося на плаву; 3) убытки, причиненные намеренной посадкой судна на мель при обстоятельствах, которые привели бы к посадке на мель независимо от принятых мер. При этом убытки, причиненные снятием такого судна с мели, признаются общей аварией; 4) убытки и потери, понесенные грузом вследствие увеличения продолжительности рейса (убытки от простоя, изменения цен и т.д.); 5) необходимые и целесообразно произведенные расходы по спасанию судна
2. Оговорка «Столкновение по вине обеих сторон»
<p>1. Если столкновение вызвано виной всех столкнувшихся судов, то ответственность каждой из сторон определяется соразмерно степени вины, при невозможности установить степень вины каждой из сторон ответственность распределяется между ними поровну.</p>
3. Оговорка «Исключения, связанные с немореходностью и непригодностью»
<p>1. По договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами, не возмещаются убытки и расходы от гибели или повреждения судна, происшедшие вследствие:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) немореходности судна или его непригодности для безопасной эксплуатации; б) заинтересованности Страхователя или его служащих в немореходности (непригодности) судна. <p>2. Страховщик не возмещает также убытки, возникшие в результате нарушения гарантии мореходности судна и гарантии пригодности его к доставке груза к месту назначения, если Страхователь или его служащие виновны в возникновении обстоятельств, приведших к немореходности и непригодности судна.</p>
4. Оговорка «Исключения по причине войны»
<p>1. По договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами, не возмещаются убытки и расходы от гибели или повреждения судна, происшедшие вследствие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) войны, гражданской войны, революции, бунта, восстания или гражданских беспорядков, возникающих вследствие вышеперечисленных событий, либо вследствие любого враждебного акта воюющей стороны или против нее; 2) захвата, ареста, заключения в тюрьму, задержки с применением силы (за исключением пиратства) и их последствий или любой попытки угрозы; 3) взаимодействия судна с минами, торпедами, бомбами и другими видами военного оружия, воздействие которых на объект страхования носит случайный характер.
5. Оговорка «Исключения по причине забастовок»
<p>1. По договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами, не возмещаются убытки и расходы от гибели или повреждения судна, происшедшие вследствие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) войны, гражданской войны, революции, бунта, восстания или гражданских беспорядков, возникающих вследствие вышеперечисленных событий, либо вследствие любого враждебного акта воюющей стороны или против нее; 2) захвата, ареста, заключения в тюрьму, задержки с применением силы (за исключением пиратства) и их последствий или любой попытки угрозы; 3) взаимодействия судна с минами, торпедами, бомбами и другими видами военного оружия, воздействие которых на объект страхования носит случайный характер.
6. Оговорка «Исключения по причине забастовок»
<p>1. По договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами, не возмещаются убытки и расходы от гибели или повреждения судна, происшедшие вследствие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забастовок, локаутов, трудовых беспорядков, бунтов или гражданских волнений и действий их участников; 2) действий террористов или любых других лиц, действующих по политическим мотивам.
7. Оговорка «Общие исключения»
<p>1. По договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами, не возмещаются убытки и расходы, происшедшие вследствие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) воздействия ядерного взрыва, радиации или радиоактивного заражения; 2) военных действий, а также маневров или иных военных мероприятий; 3) гражданской войны, народных волнений всякого рода или забастовок; 4) изъятия, конфискации, реквизиции, ареста или уничтожения застрахованного средства водного транспорта по распоряжению государственных органов; 5) известной Страхователю или его представителю немореходности или непригодности судна к эксплуатации до выхода судна в плавание; 6) эксплуатации судна в целях и условиях, не предусмотренных его назначением, и/или не указанных в договоре

страхования;

7) использования судна вне согласованного в договоре страхования района эксплуатации, если только это не вызвано действием непреодолимой силы;

8) ветхости и коррозии судна, его частей, машин, оборудования или принадлежностей, их изношенности;

9) погрузки с ведома Страхователя или Выгодоприобретателя либо его представителя, но без ведома Страховщика веществ и предметов, опасных в отношении взрыва и самовозгорания;

10) эксплуатации судна в условиях, не предусмотренных его ледовым классом;

11) расходов по содержанию судна и экипажа;

12) конструктивно-производственных недостатков судна;

13) использования судна для совершения преступных действий (перевозок наркотиков, наемников, оружия);

14) неустранения Страхователем в течение согласованного со Страховщиком срока обстоятельств, заметно повышающих степень риска, на необходимость устранения которых Страховщик указывал Страхователю;

15) незаконных действий (бездействия) государственных органов, органов местного самоуправления либо должностных лиц этих органов, в том числе в результате издания указанными органами и должностными лицами документов, не соответствующих законам или другим правовым актам.

2. Кроме того, Страховщиком также не возмещаются:

1) убытки и расходы, связанные с удалением остатков застрахованного судна, причинением ущерба окружающей природной среде, здоровью людей и имуществу третьих лиц;

2) косвенные убытки Страхователя.

Су көлігін ерікті сақтандыру Ережелері

«Sinoasia B&R» (Синоазия БиЭндАр) Сақтандыру компаниясы» АҚ
Директорлар кеңесінің шешімімен
БЕКІТІЛГЕН
31.03.2026 ж. № 4–2026 хаттама

«SINOASIA B&R» (СИНОАЗИЯ БИЭНДАР) САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
СУ КӨЛІГІН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ
ЕРЕЖЕЛЕРІ

Алматы 2026 ж.

МАЗМҰНЫ:

1	ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	3
2	САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ.....	4
3	САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ. ФРАНШИЗА	6
4	САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫН АЙҚЫНДАУ ТӘРТІБІ	6
5	САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫ.....	7
6	САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ЕРЕКШЕЛІКТЕР ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ	7
7	САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ МЕН ОРНЫ.....	10
8	САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ТӘРТІБІ	11
9	ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	13
10	САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ	15
11	САҚТАНУШЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ӘРЕКЕТТЕРІ.....	17
12	САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БАСТАЛҒАНЫН РАСТАЙТЫН ҚҰЖАТТАР ТІЗБЕСІ ЖӘНЕ ШЫҒЫНДАР МӨЛШЕРІ.....	18
13	ТӘУЕКЕЛ ДӘРЕЖЕСІНІҢ ӨЗГЕРУІ	19
14	САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ТОҚТАТУ ТАЛАПТАРЫ	20
15	КЕРІ ТАЛАП ЕТУ ҚҰҚЫҒЫ	21
16	ҚОСАРЛАНҒАН САҚТАНДЫРУ	21
17	ФОРС-МАЖОР.....	21
18	ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ	21
19	ҚОСЫМША ШАРТТАР.....	21
№1	Қосымша.....	23

1 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 1.1 Осы Ереже Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы № 126-ІІ "Сақтандыру қызметі туралы" Заңына, Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді және ерікті сақтандыру саласында туындайтын құқықтық қатынастарды реттейді, оны жүргізудің экономикалық және ұйымдастырушылық негіздерін белгілейді.
- 1.2 Осы Ережелердің талаптарына сәйкес «Sinoasia B&R» (Синоазия БиЭндАр) Сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі – Сақтандырушы) заңды тұлғалармен (меншік нысанына қарамастан) немесе әрекетке қабілетті жеке тұлғалармен (азаматтығына қарамастан) Су көлігін ерікті сақтандыру шарты (бұдан әрі – Сақтандыру шарты) жасасу арқылы су көлігін ерікті сақтандыруды жүзеге асырады. Аталған тұлғалар бұдан әрі Сақтанушы деп аталады.
- 1.3 Осы Ережелерде пайдаланылатын негізгі ұғымдар:
 - 1.3.1 **Сақтандыру ережелері** – сақтандырудың осы түрі (сыныбы) бойынша сақтандыруды жүзеге асыру шарттарын айқындайтын Сақтандырушының құжаты;
 - 1.3.2 **Сақтандыру шарты** – Сақтандырушы мен Сақтанушы арасында сақтандыру ережелерінде айқындалған шарттарда жасалатын шарт, оған сәйкес Сақтанушы Сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін шартта белгіленген сақтандыру сомасы шегінде жүзеге асыруға міндеттенеді;
 - 1.3.3 **Сақтандырушы** – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағында сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия алған «Sinoasia B&R» (Синоазия БиЭндАр) Сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы болып табылатын заңды тұлға, ол сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандыру шарты бойынша айқындалған сақтандыру сомасының шегінде сақтандыру шарты кімнің пайдасына жасалса, сол тұлғаға сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.
 - 1.3.4 **Сақтанушы** – су көлігіне меншік құқығы бар немесе оны иеленуші болып табылатын, аталған су көлігін Сақтандырушыда сақтандырған заңды немесе жеке тұлға.
 - 1.3.5 **Сақтандырылған тұлға** – оған қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға.
 - 1.3.6 **Пайда алушы** – Қазақстан Республикасының заңнамасына және Сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға.
 - 1.3.7 **Тәуелсіз сарапшы** – мүлікті бағалау жөніндегі бағалау қызметін жүзеге асыруға (зияткерлік меншік объектілерін және материалдық емес активтердің құнын қоспағанда) лицензиясы бар, сондай-ақ қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган белгілеген тәртіпке сәйкес аккредиттелген жеке немесе заңды тұлға.
 - 1.3.8 **Сақтанушының өтініші** – сақтандыру объектісі мен тәуекелдің сипаты көрсетілген, жазбаша түрде ресімделген Сақтанушының құжаты, онда өзге де шарттармен қатар сақтандыру объектісінің орналасқан жері, құны, жай-күйі, сақтау немесе пайдалану тәртібі, техникалық дайындығы, сондай-ақ сапалық сипаттамалары туралы мәліметтер қамтылады.
 - 1.3.9 **сақтандыру жағдайы** – сақтандыру төлемін жүзеге асыру қажеттілігіне әкеп соқтырған кенеттен болған күтпеген оқиға немесе оқыс жағдай, сондай-ақ су көлігінің хабар-ошарсыз жоғалуы.
 - 1.3.10 **Сақтандыру сыйақысы** – Сақтандырушының Сақтандыру шартымен айқындалған мөлшерде сақтандыру төлемін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемелерді қабылдағаны үшін Сақтанушының Сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы.
 - 1.3.11 **сақтандыру сомасы** – сақтандыру объектісі сақтандырылған ақша сомасы болып табылатын және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті мөлшерін білдіретін сома.
 - 1.3.12 **сақтандыру төлемі** – сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтандырушының Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру сомасының шегінде төлейтін ақша сомасы.
 - 1.3.13 **нақты құн** – тараптардың келісімі бойынша анықталған, сақтандыру объектісінің тозуын ескерген кездегі құны.
 - 1.3.14 **нарықтық құн** – сақтандыру объектісін сатып алу құнына тауарды тағайындалған жерге жеткізу, кедендік рәсімдеу және сақтандыру шығындарын қосу арқылы анықталатын құн.
 - 1.3.15 **су көлігі (кемесі)** – үстіңгі құрылымдары мен капитандық кабинасы бар өздігінен жүретін немесе өздігінен жүрмейтін жүзу құрылымының корпусы, кеменің ішкі бөлмелері (оның ішінде ішкі қаптамасы, окшаулау, электр желілері), құрылғылары мен жүйелері, механизмдері, қазандықтары, дизель-генераторлары және басқа да жабдықтары мен құрал-жабдықтары, соның ішінде құтқару қайықтары мен салдарлары. Кеме Қазақстан Республикасының кемелер тізілімдерінің біріне

(Қазақстан Республикасының Мемлекеттік кемелер тізілімі, кемелер кітабы, салыну үстіндегі кемелер тізілімі, бербоут-чартерлік тізілім) немесе кез келген басқа мемлекеттің тізіліміне тіркелуге тиіс.

- 1.3.16 **қосымша жабдық** – суды тасымалдау құралының стандартты зауыттық жинағына кірмейтін жабдық.
- 1.3.17 **су көлігіндегі меншік иесі** – меншік құқығы, шаруашылық басқару құқығы немесе операциялық басқару құқығы негізінде немесе кез келген басқа заңды негізде (мүлікті жалға алу шарты, уәкілеттік хаттама бойынша көлікті басқару, компетентті органның көлікті беру туралы шешімі және т.б.) суды тасымалдау құралын иеленетін жеке немесе заңды тұлға.
- 1.3.18 **толық фактілі қирау** – сақтандырылған кемеңің техникалық түрде қалпына келтіру мүмкін болмаған жағдайда жоғалуы, қирауы немесе жойылуы.
- 1.3.19 **толық конструктивтік қирау** – кеме нақты ішінара зақымданған немесе толық қираған жағдай, мұнда оны сақтандыру оқиғасына дейінгі күйге қалпына келтіруге жұмсалатын шығындар экономикалық тұрғыдан тиімді емес, өйткені олар Сақтандыру шарты бойынша белгіленген сақтандыру сомасынан асады.
- 1.3.20 **жалпы құтқару шараларын қабылдаудан туындайтын шығындар** – өрт сөндіру, жүкті шығару үшін ашылған люктер немесе басқа тесіктер арқылы трюмге су кіруі, кемеңің мақсатты түрде жағалауға шығару және адамдарды (экипаж, жолаушылар) мен мүлікті құтқару мақсатында жасалған басқа әрекеттер нәтижесінде туындайтын шығындар.
- 1.3.21 **диспаша** – жалпы апат шығындарын кеме, жүк және фрахт арасында бөлуге арналған арнайы есеп, диспашер әзірлейтін. Диспашаны жасау орны мен тәртібі коносаментте көрсетіледі.
- 1.3.22 **диспашер** – жалпы апаттың болғанын анықтайтын және осы апатқа байланысты шығындарды бөлу жөнінде есеп (диспашаны) жасайтын лауазымды тұлға.
- 1.3.23 **фрахт** – жүкті теңіз арқылы тасымалдау үшін төленетін ақы. Ағымдағы Ережелерге сәйкес, фрахт сақтандыру арқылы қорғалмайды.
- 1.3.24 **қос (көптік) сақтандыру** – бір объектіні бірнеше Сақтандырушыда, әрқайсысымен жеке Сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру.
- 1.3.25 **теңіз/өзен айлағы (причал)** – су көлігінің қауіпсіз келуін қамтамасыз ететін құрылғылары бар гидротехникалық құрылысы және су көлігінің қауіпсіз тұруына арналған орын.
- 1.3.26 **такелаж** – кемедегі жүк көтеру жұмыстарын, ту мен сигналдарды көтеру және түсіруді қамтамасыз ететін барлық жабдықтар жиынтығы.
- 1.3.27 **рейс** – белгілі бір уақыт аралығында географиялық пункттер мен аймақтар арасында жолаушыларды немесе жүктерді тасымалдау процесі.
- 1.4 Сақтандырушының ағымдағы Ережелер мен Сақтандыру шартында көрсетілген міндеттері теңдей түрде Сақтандырылғандарға және Пайда алушыларға да қолданылады. Сақтандырылған немесе Пайда алушы осы міндеттерді орындамаған жағдайда, бұл Сақтандырушының орындамағандағыдай салдарға әкеледі.
- 1.5 Сақтандырушының немесе оның өкілінің Сақтандыру шартына қол қоюы ағымдағы Ережелерге толық келісімінің растамасы болып табылады.

2 САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ

- 2.1 Сақтандыру объектісі болып Сақтанушының (Пайда алушының) су көлігіне меншік етуіне, оны пайдалануы мен оған билік етуіне байланысты мүліктік мүдделері табылады. Аталған мүдделер су көлігінің зақымдануы немесе жойылуы (айдап әкетілуі, ұрлануы) салдарынан туындайды және оған қозғалтқыштар, такелаж, ішкі әрлеу, жабдықтар және басқа да құрамдас бөліктер кіреді.
- 2.2 Сақтандыруға қабылданатын объектілер:
- 2.2.1 Мемлекеттік кеме тізіліміне енгізілген су көлігі құралдары (кемелер) сақтандыруға қабылданады және олар тағайындалуына, жүзу ауданына, жасалған корпусының материалына, қозғалтқыштың (қозғаушы күштің: желкенді, бұрандалы және т.б.) түріне қарай бөлінеді, сондай-ақ төмендегі топтарға жіктеледі:
- 1) *тағайындалуына қарай* – әскери (әдетте сақтандыруға қабылданбайды), көліктік (сауда), кәсіпшілік, қызметтік-көмекші, техникалық флот кемелері, арнайы (баржалар), спорттық және серуендік (катерлер, яхталар және т.б.);
 - 2) *жүзу аудандарына қарай* – мұхиттық, теңіздік, жағалаулық жүзу кемелері, өзен кемелері;
 - 3) *корпус материалына қарай* – ағаш, болат, темірбетон, композиттік;
 - 4) *қозғалтқыш түріне қарай (қозғаушы күшіне)* – желкенді, дөңгелекті, бұрандалы;

- 5) қозғалтқыштың түріне қарай – бу, жылу, электр, атом, жел қозғалтқышты.
- 2.2.2 Көліктік (сауда) кемелер тасымалданатын жүктердің сипатына қарай төмендегідей бөлінеді:
- a) жолаушылар және жүк-жолаушылар кемелері (жабдықталған жолаушылар орындарының саны 12-ден асатын және жолаушылар мен жүктерді тасымалдауға арналған);
 - b) құрғақ жүк кемелері – дана жүктерді, сусымалы жүктерді, қапталған және қапталмаған жүктерді тасымалдауға арналған (рефрижераторлар, ағаш тасымалдаушы кемелер, астық тасымалдаушы кемелер, контейнер тасымалдаушылар, пакет тасымалдаушылар және т.б.), сондай-ақ мамандандырылған кемелер: балкерлер, ро-ро типті кемелер, лихтер тасымалдаушылар, сондай-ақ сұйық жүктерді құю арқылы тасымалдауға арналған наливті кемелер (танкерлер және т.б.).
- 2.2.3 Бұдан басқа, көліктік (сауда) кемелер белгілі бір порттар арасында тұрақты рейстерді жүзеге асыратын желілік кемелерге және жүктің болуына байланысты кез келген бағытта коммерциялық рейстерді орындайтын трамптық кемелерге бөлінуі мүмкін.
- 2.2.4 Кәсіпшілік кемелер теңіз кәсіпшілігін жүзеге асыруға (балық аулау, кит, краб және басқа да теңіз жануарларын аулау) арналған және олар балық аулау кемелеріне (траулерлер, сейнерлер, боттар, туна аулаушы, краб аулаушы, кит аулаушы және теңіз аңдарын аулаушы кемелер) және теңізде тікелей алынған өнімді өңдейтін жүзбелі базалар мен зауыттарға бөлінеді.
- 2.2.5 Көліктік және кәсіпшілік кемелердің жұмысын қамтамасыз ететін қызметтік-көмекші кемелерге мұзжарғыштар, сүйреткіштер, тарату кемелері, лоцмандық, қатынау (разъезд) кемелері, құтқару, өрт сөндіру және басқа да кемелер жатады.
- 2.2.6 Техникалық флот кемелеріне жер қазатын кемелер (земснарядтар), жүзбелі доктар, крандар және басқа да техникалық мақсаттағы кемелер жатады.
- 2.2.7 Теңіз (өзен) кемелерінде орнатылған машиналар (қозғалтқыштар), навигациялық және өзге де жабдықтар, кеме құрылғылары, жарақтар (такелаж), сондай-ақ кемеде орнатылған және/немесе тасымалданатын қосымша арнайы жабдықтар (жарақтар), қосалқы бөлшектер мен ішкі әрлеу элементтері сақтандыруға жатады.
- 2.3 Сақтандыру заты болып Сақтанушының иелену, пайдалану және билік ету құқығымен өзіне тиесілі, Мемлекеттік кеме тізіліміне енгізілген кеме табылады.
- 2.4 Сақтандыру шарты Сақтанушыдан өзге тұлғаның пайдасына (Пайда алушының пайдасына) жасалуы мүмкін, егер ол тұлғаның кемеі сақтауға заңға, өзге де құқықтық актіге немесе Шартқа негізделген мүддесі болса. Пайда алушы сақтандыру шартында көрсетіледі.
- 2.5 Сақтанушы сақтандыру шартының әрекет ету мерзімінде шартта көрсетілген Пайда алушыны басқа тұлғамен алмастыруға құқылы. Пайда алушының ауыстырылуы туралы Сақтанушы Сақтандырушыны жазбаша хабарлайды. Пайда алушы сақтандыру жағдайы орын алғаннан кейін немесе Пайда алушы сақтандыру шарты бойынша қандай да бір міндетті орындағаннан немесе Сақтандырушыға сақтандыру төлемі талаптарын ұсынғаннан кейін басқа тұлғамен алмастырылмайды.
- 2.6 Сақтанушы мен Пайда алушы сақтандырылған кемеінің сақталуына мүдделі болуға міндетті. Егер Сақтанушының және/немесе Пайда алушының сақтандырылған кемеінің сақталуына мүддесі жоқ жағдайда жасалған шарт, жарамсыз деп танылады.
- 2.7 Сақтандыру қорғауы тасымалданатын жүкті тасымалдауға, оның қауіпсіздігіне, фрахтке, азаматтық-құқықтық жауапкершілікке және т.б. байланысты жағдайларға қолданылмайды.
- 2.8 Қазақстан Республикасы аумағына қолданыстағы кеден нормалары мен ережелерін бұзу арқылы әкелінген немесе Қазақстан Республикасының уәкілетті органдары мен Интерпол ақпараттық базаларында бұрын ұрланған деп тіркелген кемелер сақтандыруға жатпайды. Аталған норманы бұзып жасалған сақтандыру шарты бойынша Сақтандырушы ешқандай міндеттемелерді, соның ішінде сақтандыру төлемін орындауға міндетті емес.
- 2.9 Сақтандыруға техникалық ақаулы, бөлшектелген немесе ескірген кемелер қабылданбайды.
- 2.10 Егер сақтандыру шартының өзге жағдайлары көзделмеген болса, сақтандыруға келесі объектілер де қабылданбайды:
- 1) бейбітшілік миссияларында немесе сынақтарда пайдаланылатын кемелер;
 - 2) кеме ішінде немесе кеме үстінде орналасқан Сақтанушының немесе Сақтандырылғанның ақша қаражаттары, маркалары, билеттері, құжаттары немесе бағалы қағаздары, киімдері немесе жеке заттары, асыл тастар мен бағалы зергерлік бұйымдары, бейне немесе фотокамералары, радиоқабылдағыштар, магнитофондар, компакт-диск немесе видеожазба ойнатқыштары, теледидар құрылғылары, аудио немесе видеокассеталары, стационарлық және портативтік байланыс құралдары, соның ішінде радиотелефондар, ұялы және сымсыз байланыс құралдары;

- 3) Сақтанушының кәсіби немесе коммерциялық қызметімен байланысты тауарлар немесе заттар, кемемен тасымалданатын, сондай-ақ кеме өндірістік жинағына кірмейтін кез келген қосалқы құралдар мен аксессуарлар, тауарлық құнның жоғалуы, моральдық зиян.
- 2.11 Осы Ереженің 2.10-тармағында көрсетілген мүлік пен заттар жеке сақтандыру сыйлықақылары негізінде сақтандыруға қабылдануы мүмкін.
- 2.12 Сақтандыруға Сақтанушының кез келген заңсыз мүдделері жатпайды.

3 САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ. ФРАНШИЗА

- 3.1 Сақтандыру сомасы тараптардың келісімі бойынша Сақтандыру шартында белгіленеді, бірақ ол сақтандыру шарты жасалған сәттегі кеменің нақты құнынан жоғары бола алмайды.
- 3.2 Кеме толық құны бойынша немесе осы құнның белгілі бір пайызында, сондай-ақ Сақтандыру шартымен белгіленген шектелген сома бойынша сақтандырылуы мүмкін, ол Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті лимиті болып табылады.
- 3.3 Кеме толық құны бойынша сақтандырылған жағдайда, сақтандыруға келесі объектілер қабылданады:
 - 1) баланстық құны бойынша (шығынды есепке ала отырып) сол көлік құралын иеленетін кәсіпорынның бухгалтерлік есеп деректеріне сәйкес;
 - 2) сатып алу бағасы бойынша, қосымша шығындарды ескере отырып;
 - 3) сақтандыру шарты жасалған сәттегі кеменің орташа нарықтық құны бойынша.
- 3.4 Жалға алынған (орендаға берілген) кемелер үшін сақтандыру сомасы Сақтанушының көлік құралын жалға берген тұлға алдындағы жауапкершілік шегінен аспауы керек, бірақ кеменің нақты құнынан көп болмауы тиіс.
- 3.5 Кеме машиналарының (қозғалтқыштар), жабдықтарының, механизмдері мен құрылғыларының, жарақтардың, қосымша жабдықтар мен қосалқы бөлшектердің сақтандыру сомалары осы сақтандыру объектілерінің нақты (сақтандыру) құнын растайтын бухгалтерлік және өзге де құжаттар негізінде баланстық құны бойынша анықталады.
- 3.6 Кеме тобына (флот, флотилия, керуен және т.б.) қатысты сақтандыру шарты жасалған жағдайда, сақтандыру сомалары әр кеме бойынша жеке-жеке белгіленеді.
- 3.7 Егер кеме сақтандыру сомасының бір бөлігі бойынша сақтандырылған болса, Сақтанушы басқа Сақтандырушыда қосымша сақтандыру жасата алады, бірақ барлық сақтандыру шарттары бойынша жалпы сақтандыру сомасы кеменің нақты құнынан аспауы тиіс.
- 3.8 Егер сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасы сақтандыру құнынан асып кетсе, шарт сақтандыру сомасының сақтандыру құнынан асқан бөлігі бойынша жарамсыз болып саналады. Бұл жағдайда артық төленген сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды.
- 3.9 Егер сақтандыру шарты жасалған сәтте сақтандыру сомасы көлік құралының нақты құнынан төмен анықталған болса, сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандырушы сақтандыру төлемін нақты зиянның сол сомасының нақты құнға қатынасына пропорционалды бөлігінде төлейді, егер сақтандыру шартының өзге ережелері көзделмеген болса.
- 3.10 Сақтандырушының жауапкершілік көлемі кез келген жағдайда сақтандыру сомасынан аспауы тиіс.
- 3.11 Сақтандыру шарты франшизаны қарастырады, оның түрі мен мөлшері Тараптардың келісімі бойынша анықталады және сақтандыру сомасының пайыздық қатынасында немесе абсолюттік мөлшерде белгіленеді.
- 3.12 Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі жасалған кезде, егер сақтандыру шартында басқаша көзделмеген болса сақтандыру шарты бастапқыда белгіленген сақтандыру сомасымен төлем сомасының айырмасы көлемінде, франшиза ескерілген жағдайда, өз күшін сақтайды.

4 САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫН АЙҚЫНДАУ ТӘРТІБІ

- 4.1 Сақтандыру шарты бойынша төленетін сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі. Бұл тарифтер сақтандыру сомасынан алынатын сыйлықақы мөлшерін анықтайды және сақтандыру объектісінің техникалық жағдайын, сақтандыру тәуекелдерін, сақтандыру сомасының кеменің құнына қатынасын, оның пайдалану шарттары мен ерекшеліктерін, сақтандыру мерзімін, сондай-ақ сақтандыру жағдайының орын алу ықтималдығына және мүмкін зиян көлеміне әсер ететін басқа да факторларды ескереді. Сақтандыру сыйлықақылары Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңге – бойынша төленеді. Ерекше жағдайларда сақтандыру сыйлықақысын басқа мемлекет валютасында төлеуге болады, бұл жағдайда айырбас бағамы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің төлем жасалған күнгі бағамына сәйкес есептеледі.
- 4.2 Сақтандыру сыйлығы Сақтанушы тарапынан біржолғы немесе кезеңдік сақтандыру жарналары

түрінде төленуі мүмкін, қолма-қол немесе банк арқылы есеп айырысу жолымен.

- 4.3 Егер сақтандыру жағдайы сақтандыру жарнасы (жарна кезеңдік төленетін болған жағдайда) толық төленбей тұрып орын алса, Сақтанушы төлем мерзімі өткен төленбеген сақтандыру жарнасының сомасын сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтау кезінде шегеруге құқылы.

5 САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫ

- 5.1 Ережелерге сәйкес жасалған Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру оқиғасы – шарттың әрекет ету кезеңінде және келісілген сақтандыру аумағында орын алған, сақтандырылған кеме және/немесе қосымша жабдықтың жоғалуына (құрылуы) немесе зақымдануына себеп болған оқиға болып табылады.
- 5.2 Сақтандыру оқиғасы ретінде қарастырылатын оқиға оның пайда болу ықтималдығы мен кездейсоқтық белгілеріне ие болуы тиіс.
- 5.3 **Егер Сақтандыру шарты басқа түрде көзделмеген болса, сақтандыру оқиғасы ретінде келесі жағдайлардың салдарынан су көлігінің құлдырауы (жоғалуы) немесе зақымдануы танылады:**
- 1) су көлігінде келесі жағдайлардан туындаған оқиғалар (инциденттер):
 - a) Қиын ауа райы жағдайлары – дауыл, боран, шторм;
 - b) Басқа кемелермен соқтығысу;
 - c) Суда жүзетін немесе тұрақты объектілермен жанасу;
 - d) Төменгі тереңдікке тірелу немесе қапталға отыру (таязға отырғызу).
 - 2) өрт, жарылыс;
 - 3) жердегі көлік құралдары, порт немесе құрғақ доктардағы жабдықтар мен құрылыстармен соқтығысу;
 - 4) жер сілкінісі, вулкан атқылауы немесе найзағай түсуі;
 - 5) жүк тиеу, түсіру немесе орын ауыстыру кезінде болған оқиғалар;
 - 6) отын тиеу немесе түсіру кезінде болған жағдайлар;
 - 7) қазандықтың жарылуы, білік сынығы немесе кеме машинасы мен корпусының жасырын ақаулары, кемеңнің конструкциясындағы қателіктер;
 - 8) әуе көлігімен (ұшақтар, тікұшақтар және т.б.) немесе олардың сынықтарымен соқтығысу;
 - 9) ұрлық, ұрлап кету, тонау, қарақшылық, пираттық және үшінші тұлғалардың заңсыз әрекеттері;
 - 10) су көлігінің із-түссіз жоғалуы.
- 5.4 Сақтандыру оқиғасының орын алғанын және оның салдарынан келтірілген шығындарды дәлелдеу міндеті Сақтанушыға жүктеледі.

6 САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ЕРЕКШЕЛІКТЕР ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ

- 6.1 **Егер сақтандыру оқиғасы келесі себептерден туындаған болса, Сақтанушыға сақтандыру төлемін толық немесе ішінара төлеуден бас тарту құқығы Сақтанушыға жүктеледі:**
- 1) Сақтанушының, сақтандырылғанның және/немесе пайдалы иенің сақтандыру оқиғасының пайда болуына әдейі бағытталған немесе оны шақыруға ықпал ететін қылмыстық әрекеттері, қажет қорғау немесе шұғыл жағдайдан туындаған әрекеттерден басқа;
 - 2) Сақтанушының, сақтандырылғанның және/немесе пайдалы иенің әрекеттері, олар заңнамалық актілермен анықталған тәртіпте әдейі қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған және сақтандыру оқиғасымен себеп-салдар байланысында тұрған әрекеттері.
- 6.2 **Егер сақтандыру оқиғасы келесі себептерден туындаған болса, Сақтанушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндетінен босатылады:**
- 1) ядролық жарылыс, радиация немесе радиоактивті ластану, химиялық немесе бактериологиялық әсер және/немесе улану;
 - 2) кез келген әскери әрекеттер, азаматтық соғыс, халық толқулары, жаппай тәртіпсіздіктер, ереуілдер, локдаундар және олардың салдары; террористік актілер, азаматтық немесе әскери билік органдарының шешімімен мүлікті тартып алу, конфискациялау, реквизициялау, қамау, жою немесе зақымдануы, мәжбүрлі ұлттықизация, төтенше немесе ерекше жағдай енгізу;
 - 3) кемеңі жүзетін миналар, торпедалар, бомбалар немесе басқа соғыс құралдары арқылы жою;
 - 4) кемеңі тұтқынға алу, қамау, кідіртулер немесе осындай әрекеттерге талпыныс.
- 6.3 **Егер Сақтандыру шартында басқа көзделмеген болса, келесі себептерден туындаған шығындар мен шығыстар төленбейді:**

- 1) ереуілдер, локдаундар немесе еңбек даулары салдарынан туындаған әрекеттер;
- 2) кез келген террористік актілер;
- 3) кемелердің соқтығысуынан туындаған шығындар мен шығыстар, оларды Сақтанушы басқа кеменің иесіне өтеуге міндетті;
- 4) Сақтандырылған кеме арқылы жағалаудағы және гидротехникалық құрылыстарға, кеме аялдамаларына және соған ұқсас объектілерге келтірілген зақымдардан туындаған үшінші тұлғаларға төленетін шығындар мен шығыстар;
- 5) сақтандыру оқиғасы нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген зиянға байланысты шығындар мен шығыстар.
- 6) сақтандыру оқиғасынан туындаған фрахт жоғалтуға байланысты шығындар мен шығыстар;
- 7) Сақтанушыға немесе оның өкіліне алдын ала белгілі кеменің жүруге жарамсыздығынан туындаған шығындар, рейске шығудан бұрын;
- 8) кемені оның мұзға қарсы класында қарастырылмаған жағдайларда пайдалану;
- 9) сақтандырылған кеменің қалдықтарын жоюға, адамдардың денсаулығына және үшінші тұлғалардың мүлкіне, соның ішінде сақтандырылған кемедегі мүлік пен жүкке келтірілген зиянға байланысты шығындар мен шығыстар;
- 10) осы тармақта көрсетілген шығындар мен шығыстар ерекше келісілген шарттар бойынша және қосымша сақтандыру сыйлығы төленген жағдайда сақтандырылуы мүмкін.

6.4 Сақтандыру оқиғалары ретінде танылмайды және оларға сақтандыру төлемдері жүзеге асырылмайды, егер су көліне келтірілген зиян келесі себептерден туындаған болса:

- 1) Сақтанушының су көлігін мемлекеттік тіркеу туралы заңды куәлігі, азаматтық су көлігін пайдалану жарамдылығы туралы куәлігі және су көлігінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін мемлекеттік және ведомстволық басқару органдары талап ететін басқа да құжаттары жоқ күйінде пайдалану;
- 2) Сақтанушының нормативтік құқықтық актілермен белгіленген су көлігін ұстау, қорғау, жөндеу, навигациялық және техникалық пайдалану талаптарын бұзуы;
- 3) Сақтанушының су көлігін сақтандыру шарты (полис) бойынша көзделмеген мақсатта немесе аталмыш кеменің пайдаланылу аумағынан тыс пайдалану (егер бұл форс-мажорлық жағдайлардан туындамаса);
- 4) су көлігін басқару құқығы жоқ немесе аталған класстағы кемелермен рейске шығуға рұқсаты жоқ тұлға тарапынан басқару;
- 5) өртпен абайсыз әрекеттен немесе өрт қауіпсіздігі талаптарын бұзудан туындаған кеме зақымы;
- 6) кеменің бөлшектерінің, тораптары мен агрегаттарының пайдалану барысында бұзылуы, істен шығуы, соның ішінде агрегаттарға бөгде заттар мен материалдардың түсуінен туындаған жағдайлар (гидроудар, бітелу және т.б.), сондай-ақ кемені пайдалану талаптарын заңнама мен өндіруші зауытының талаптарына сай орындамаудан туындаған жағдайлар;
- 7) Сақтанушыға жалға, арендаға немесе лизингке берілген сақтандырылған кеменің қайтарылмауы, егер сақтандыру шарты басқа түрде көзделмеген болса.

6.5 Егер сақтандыру шартында басқа түрде нақты көзделмеген болса, Сақтанушы келесі жағдайларға жауапкершілік тартпайды:

- 1) сақтандырылған кеменің саудалық көрінісін жоғалту;
- 2) табиғи тозу, құнсыздану немесе сақтандырылған кемені жоғалту немесе зақымдану алдындағы жағдайынан жақсырақ етіп жөндеудің белгілі бір құнына қатысты шығындар;
- 3) кез келген сақтандырылған кемеде жүргізілетін мәміле немесе сауда операциясы аясында тасымалданатын тауарларға келтірілген залал немесе олардың жоғалуы, сондай-ақ осыған байланысты жауапкершілік.

6.6 Сақтандыру қорғанысы Сақтандыру алушының келесі жағдайлардан туындаған шығындарын қамтымайды:

- 1) Сақтандыру алушының, сақтандырылған тұлғаның немесе пайдалы алушының қасақана әрекеттері немесе салғырттығы;
- 2) кемеге зауыттық құрамына кірмейтін жабдықтар, құрылғылар, агрегаттар, механизмдер және т.б. өз бетінше орнату, олардың кейінірек сақтандыру оқиғасының пайда болуына себеп болуы мүмкін жағдайлары;

- 3) өрт қауіпсіздігі ережелерін бұзу, улы, жанғыш, жарылғыш заттарды, сондай-ақ химиялық немесе газ түріндегі заттарды сұйық, қысылған немесе газ күйінде тасымалдау және сақтау ережелерін бұзу;
- 4) сұйық заттарды (мұнай, бензин, газ және т.б.) тасымалдау ережелерін бұзу;
- 5) қоршаған табиғи ортаны ластау немесе зақымдау;
- 6) сақтандыру алушының кемеңі күту, жөндеу және техникалық пайдалану бойынша нормативтік құжаттарда белгіленген талаптарды орындамауы немесе сақтандырылған кемеңі оған арналған мақсаттан тыс пайдалану;
- 7) кемеңің зауыттық ақауы.
- 8) Сақтандыру алушының мүліктік мүдделеріне келген кез келген залал, егер сақтандырылған кеме:
 - a) оның жүк көтергіштігінен асыра пайдаланылады;
 - b) қауіпсіздік талаптарын бұзып немесе зақымдалған күйінде, сондай-ақ сақтандыру оқиғасынан бұрын немесе кейін пайдаланылады;
 - c) жолаушыларды немесе жүктерді онша санмен немесе ондай тәсілмен тасымалдау, бұл сақтандырылған су көлігін қауіпсіз басқаруға кедергі келтіруі немесе кез келген тұлғаға немесе мүлікке зиян тигізуі мүмкін;
 - d) сайыстарда, жарыстарда (сынақ қашықтығын қоса алғанда), регаталарда, кез келген типтегі сынақтарда (жылдамдық сынақтары, пробалық жүрулер, ресурстық сынақтар) немесе басқаруды үйрету мақсатында пайдалану;
 - e) Сақтандыру алушы (сақтандырылған) тарапынан қылмыстық құрал ретінде қолданылған;
 - f) алкоголь, есірткі, токсикологиялық немесе басқа да мас күйінде тұрған тұлға тарапынан басқарылған;
 - g) техникалық ақаулы күйде болған.

6.7 Су көлігін ерікті сақтандыру туралы Келісімшарт бойынша Сақтандырушы жауапкершілікті келесі жағдайлар үшін алмайды:

- 1) Сақтандыру Келісімшартында қарастырылған көлемдер мен өтем сомасынан тыс келген кез келген зиянды өтеу талаптары;
- 2) сақтандыру аумағынан тыс келтірілген зиянды өтеу талаптары;
- 3) моральдық зиян және шығындалған пайда;
- 4) кеме тоқтап тұруынан туындаған залал, оның ішінде ұрлық салдарынан тоқтап қалуы және жабдықты уақытша пайдалана алмау;
- 5) айыппұлдар және/немесе кез келген басқа әкімшілік санкциялар мен жазалар;
- 6) кәсіби жауапкершілік;
- 7) бірдей Келісімшарт бойынша сақтандырылған Сақтандыру алушыларының бір-біріне қойған талаптары;
- 8) сақтандырылған кемемен тасымалданатын немесе оның ішінде орналасқан мүлікке келген залал немесе зақым;
- 9) Су көлігін тиеу немесе түсіру кезінде, сондай-ақ арнайы құралдар мен механизмдер арқылы кемеңі эвакуациялау және тасымалдау кезінде келтірілген залал;
- 10) Антикварлық және бірегей заттарға, қымбат металдардан жасалған бұйымдарға, бағалы, жартылай бағалы және сәндік тастарға, діни культ заттарына, коллекцияларға, суреттерге, қолжазбаларға, ақша бірліктеріне, бағалы қағаздарға келтірілген залал немесе бұзылу;
- 11) Қосымша құрылғыны пайдалану салдарынан туындаған кез келген оқиғаға қатысты залал.

6.8 Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырмауға негізі болып табылады:

- 1) Сақтандыру алушының сақтандыру нысаны, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру оқиғасы және оның салдары туралы әдейі жалған ақпарат беруі;
- 2) Сақтандыру алушының сақтандыру оқиғасынан туындайтын шығындарды азайту бойынша шараларды әдейі қабылдамауы;
- 3) Сақтандыру алушының (пайдалы алушының) мүліктік сақтандыру бойынша зиянды, зиян келтірген жауапты тұлғадан алу;
- 4) Сақтандыру алушының сақтандыру оқиғасының себептерін тергеуге және келтірілген зиян көлемін анықтауға Сақтандырушыға кедергі келтіруі;
- 5) Сақтандырушыға сақтандыру оқиғасының болғанын осы Ережелер мен Сақтандыру Келісімшартында көрсетілген мерзімде хабарламауы;
- 6) Сақтандыру алушының сақтандыру оқиғасына себепкер тұлғаға қарсы өз талап ету құқығынан бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға талап ету құқығын беру үшін қажет құжаттарды

тапсырудан бас тартуы. Егер сақтандыру төлемі бұрын жасалған болса, Сақтандырушы оны толық немесе ішінара қайтаруды талап етуге құқылы;

- 7) Сақтандыру оқиғасы болған сәтте Сақтандыру Келісімшарты күшіне енбеген немесе күшін жоғалтқан болса;
- 8) Сақтандыру оқиғасы құзырлы органдарда (ТЖ органдары, өртке қарсы қызмет және т.б.) құжаттық түрде тіркелмеген болса;
- 9) Сақтандыру алушының, сақтандырылған тұлғаның және/немесе пайдалы алушының осы Ережелер мен Сақтандыру Келісімшартында көрсетілген шарттар мен шектеулерді орындамауы.

6.9 Келтірілген шығындар мен шығыстар келесі жағдайларда өтелмейді:

- 1) Егер бұл апаттық жағдай немесе форс-мажорлық себептермен байланысты болмаса, Сақтандыру Келісімшартында көрсетілген географиялық шектерден тыс туындаған жағдайларда;
- 2) Сақтандыру оқиғасының сәтінде немесе оған тікелей дейін су көлігінде тасымалданған жолаушылар саны немесе жүк көлемі аталған су көлігінің классына арналған максималды шектен асып кеткен немесе жүктеу нормалары бұзылған жағдайда;
- 3) Су көлігінің тиесілі типке сай емес кеме тұрағына келуі немесе кеме тұрағынан шығуы, егер бұл апаттық жағдай немесе форс-мажорлық себептермен байланысты болмаса;
- 4) Кеменің жүруге жарамсыз жағдайда жіберілуі, тек кеме жүруге жарамсыз күйге жасырын ақаулар себеп болса жағдайда;
- 5) Жабдықтар мен кеме қорлары, шығын материалдарына қатысты;
- 6) Сақтандырылған кеменің арнайы емес кемені құтқару, бұрғылау, тереңдету немесе басқа арнайы қызмет үшін қолданылуы, яғни кеме оның негізгі мақсаттарына арналмаған жағдайда;
- 7) Сақтандыру алушының, Пайдалы алушының немесе олардың өкілінің хабарымен, бірақ Сақтандырушының хабарламай, жарылғыш немесе өздігінен тұтануға қауіпті заттар мен объектілерді тиеу;
- 8) Кеменің және оның құрал-жабдықтарының тозуы және ескіруі;
- 9) Кеменің құзырлы органдар талаптарына сәйкес конфискациялануы, тәркіленуі, тінтілуі, қамауға алынуы немесе жойылуы;
- 10) Сақтандыру Келісімшартында сақтандыру оқиғасы ретінде көрсетілмеген жағдайлар.

6.10 Кез келген жағдайда кеменің суасты бөлігінің тазалау және бояу шығындары өтелмейді, тек корпустың ауыстырылған учаскелерін тазалау, грунттау, антикоррозиялық жабынды және басқа да өңдеу жұмыстары, сондай-ақ қосылу дәнекерлеу тігістері немесе ауыстырылатын немесе қалпына келтірілетін қаптама парақтарына тікелей жақын орналасқан корпус учаскелері, түзету жұмысы кезінде зақымдалған корпус қаптамасының бөліктері (жұмыс орыннан қозғалғанда да, сол жерде де) шығарылады.

6.11 Жөндеу жұмысын өтейтін құнына тек зақымданған бөліктерге қатысты корпус тазалау және бояу шығындары ғана кіреді, егер кемедегі зақымдарды жөндеу соңғы корпус боялған күннен бастап 12 (он екі) ай ішінде орындалса. Соңғы бояу күнінің деректері кеменің журналына енгізіледі.

6.12 Сақтандырылған кемені докқа енгізу және шығару немесе элинг арқылы көтеру және түсіру шығындары, сондай-ақ докты немесе элингті пайдалану уақыты шығындары жөндеуге байланысты шығындарға толық енгізіледі, егер жөндеу барысында тек сақтандыру оқиғасының салдарын жоюға бағытталған жұмыстар орындалған болса.

6.13 Осы Ережелерде көзделген негіздер бойынша Сақтандырушының Сақтандыру алушыға сақтандыру төлемін жасамау міндетінен босатылуы бір мезгілде Пайдалы алушыға да сақтандыру төлемін жүзеге асырмау міндетінен босатады.

6.14 Су көлігін ерікті сақтандыру Келісімшартында сақтандыру төлемінен бас тартудың басқа негіздері көзделуі мүмкін, егер бұл Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы болмаса.

6.15 Сақтандырушының сақтандыру төлемін жасамау шешіміне Сақтандыру алушы сот арқылы шағым түсіре алады, егер дау сақтандыру омбудсмені арқылы Қазақстан Республикасының заңдарында көрсетілген тәртіп пен шарттар бойынша реттелген болса.

7 САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ МЕН ОРНЫ

7.1 Сақтандыру Келісімшарты он екі ай мерзімге жасалады. Тараптар келісімі бойынша Келісімшарт он екі айдан аз мерзімге де жасалуы мүмкін.

7.2 Сақтандыру қорғанысы Сақтандыру премиясы (немесе оның бірінші бөлігі) Сақтандырушының есеп-шотына немесе кассаға қолма-қол қаражат ретінде түскен күннен кейінгі күннің 00 сағат 00 минутынан бастап әрекет етеді, бірақ Келісімшартқа қол қойылған күннен ерте болмауы тиіс.

- 7.3 Рейс бойынша сақтандыру кезінде Сақтандырушының жауапкершілігі (егер Сақтандыру Келісімшартында өзгеше көзделмесе) шығу портында швартовтарды беру немесе котваны көтеру сәтінен басталып, келу портында швартовтау немесе котваны қою сәтінде аяқталады.
- 7.4 Жасалған Сақтандыру Келісімшарты бойынша Сақтандырушы сақтандырылған кемеге келтірілген шығын үшін барлық сақтандыру мерзімі мен Келісімшартта көрсетілген жүзу аймағында жауапкершілікке тартылады, кемені әдеттегі рейстерде пайдаланып жүргеніне, ходтық сынақтарда болуына, көмек көрсеткеніне, кемелер мен қалқымалы құралдарды буксирлегеніне немесе құтқару жұмыстарын жүргізгеніне қарамастан.
- 7.5 Кеменің рейске сатылу немесе темірқоқысқа жіберу мақсатында шығару кезінде Сақтандыру алушы сақтандыру шарттары мен қосымша премия мөлшерін алдын ала жазбаша келісуі тиіс. Әйтпесе, сақтандыру жарамсыз деп есептеледі.
- 7.6 Сақтандыру аумағы сақтандырылған кеменің пайдалану аумағымен шектеледі, ол Сақтандыру Келісімшартында көрсетіледі. Тараптар келісімі бойынша сақтандыру аумағы кеңейтілуі немесе шектелуі мүмкін. Сақтандыру аумағы Сақтандыру Келісімшартында көрсетіледі.

8 САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ТӘРТІБІ

- 8.1 Сақтандыру Келісімшарты Сақтандыру алушының Сақтандырушы белгілеген форма бойынша толтырылған жазбаша өтініші негізінде жасалады және Сақтандыру Келісімшартының құрамдас және ажырамас бөлігі болып табылады. Өтінішті толтырған кезде Сақтандыру алушы Сақтандырушыға кемені пайдалану құқығын растайтын құжаттарды ұсынуы, сақтандыруға қабылданатын кеме бойынша сақтандыру оқиғасының болу ықтималдығы мен мүмкін шығын көлемін анықтауға маңызды барлық белгілі жағдайларды хабарлауы тиіс, соның ішінде кеме жағдайына, сауда көрінісіне, сақталуына, орналасқан жеріне әсер ететін жағдайлар. Сақтандыру алушы ұсынған деректердің шынайылығы үшін жауапты.
- 8.2 Сақтандыру Келісімшартын жасау үшін Сақтандырушыдан сақтандыру тәуекелінің деңгейін сипаттайтын қосымша құжаттар талап етілуі мүмкін. Сақтандырушы Сақтандыру алушымен Келісімшарт жасауға себепсіз бас тартуға құқылы.
- 8.3 Сақтандыру алушы Сақтандырушының талабы бойынша оның өкіліне сақтандырылған кемені қарауға мүмкіндік беруі және Қарау актісіне қол қоюы тиіс. Қарау нәтижесі бойынша Сақтандырушы Сақтандыру Келісімшартын тоқтатуға немесе шарттарды өзгертуге құқылы. Сақтандырушының шешімі бойынша, ерекше жағдайларда, кеме алдын ала қаралмай-ақ, Сақтандыру алушы ұсынған барлық қажетті құжаттарға сүйене отырып сақтандырылуы мүмкін.
- 8.4 Сақтандырушы Сақтандыру келісімшартының шарттарын өзгертуін талап етуге құқылы, егер Келісімшарт өзгерсе, аяқталса немесе уақытша тоқтатылса.
- 8.5 Сақтандыру Келісімшарты жазбаша түрде келесі жолдармен жасалады:
 - 1) Тараптардың Сақтандыру Келісімшартын жасауы немесе электрондық түрде рәсімдеуі;
 - 2) Сақтандыру алушының Сақтандырушының біржақты негізде әзірлеген сақтандыру Ережелерінің стандартты шарттарына қосылуы және Сақтандырушының Сақтандыру алушыға Сақтандыру Келісімшартын беруі.
- 8.6 Су көлігін сақтандыру кезінде Сақтандыру келісімшартын келесі шарттардың біреуіне сәйкес жасауға болады:
 - 1) кеменің қирауы мен зақымдануы үшін жауапкершілігімен;
 - 2) тек кеменің толық қирауы үшін жауапкершілігімен;
 - 3) кеменің толық қирауы үшін ғана, соның ішінде құтқару шығындарын қоса алғанда жауапкершілігімен;
 - 4) кеменің зақымдануы үшін жауапкершілігімен.
- 8.7 **«Кеменің қирауы мен зақымдануы үшін жауапкершілігімен»** шарты бойынша сақтандыру кезінде келесі объектілер сақтандырылады:
 - 1) корпус, толық жинақталған винт, рульдің пересі мен баллеры;
 - 2) Қозғалтқыштар, қосалқы механизмдер, жабдықтар және кеме құрылғылары.
- 8.7.1 өтемге жататындар:
 - 1) сақтандыру оқиғасы нәтижесінде туындаған кеменің толық қирауы (нақты немесе конструктивті) салдарынан келтірілген шығындар және корпусқа, толық жинақталған винтке, руль пересі мен баллерасына, сондай-ақ қозғалтқыштарға, қосалқы механизмдерге, жабдықтар мен кеме

құрылғыларына келтірілген зақымды жою шығындары, «Жалпы ерекшеліктер» бөлімінде (Қосымша №1) көрсетілген жағдайларды қоспағанда;

2) Жалпы апатқа байланысты шығындар, шығыстар және үлес бойынша жарналар.

8.7.2 Жалпы апатқа тән белгілер болған жағдайда, жалпы апатқа байланысты шығындарға («Жалпы апатқа қатысты «Шектеулерді» қоспағанда) келесі шығындар жатады:

- 1) жалпы құтқару шараларын қабылдаудан туындаған шығындар;
- 2) кеменің әдейі қайраңға отырғызылуынан келтірілген шығындар;
- 3) кемедегі өртті сөндіру кезінде туындаған шығындар, соның ішінде өрт сөндіру мақсатында өртеніп жатқан кемені суға батырудан болған шығындар;
- 4) Көмек алу мақсатында жасалған шығындар, сондай-ақ көмектескен кемелердің кемеге келтірген шығындары.

8.7.3 Сонымен қатар, жалпы апатқа келесі жағдайлар жатады немесе оған теңестіріледі:

- 1) Апат немесе жалпы қауіпсіздік мақсатында кеменің баспана орнына (порт-баспанасына) кіруіне немесе тиеу орнына қайтуына байланысты туындаған шығындар;
- 2) Кеменің баспана орны немесе апат салдарынан қайта оралған тиеу орнынан шығуына байланысты шығындар;
- 3) Кеменің экипажының жалақысы мен қамтамасыз етілуіне (соның ішінде жанармай және жабдықтар) байланысты шығындар, егер рейс ұзартылуы кеменің баспана орнына кіруі немесе апатқа байланысты тиеу орнына қайтарылуы нәтижесінде туындаса;
- 4) Апат немесе басқа төтенше жағдайдан туындаған зақымдарды жөндеу мақсатында жалпы қауіпсіздік үшін кеменің қандай да бір жерде тоқтатылуы кезінде туындаған экипаждың жалақысы мен қамтамасыз етілуіне байланысты шығындар. Тоқтатылу кезінде жанармай, жабдықтар және порттық шығындар жалпы апатқа қатысты бөлу тәртібімен өтеледі, бірақ жөндеуге байланысты шығындар жалпы апатқа жатпайды;
- 5) Баспаналық кіру, тиеу немесе апат салдарынан жалпы қауіпсіздік үшін орындалған уақытша жөндеудің құны, сондай-ақ жалпы апатқа жататын зақымдардың уақытша жөндеу құны; егер бұл жөндеу жасалмаса бірақ рейсті аяқтау үшін қажет кездейсоқ зақымдарды уақытша жөндеудің құны тек жалпы апатқа жататын шығындардың шегінде өтеледі.

8.8 «Зақымдану үшін жауапкершілігімен» шарт бойынша сақтандыру кезінде келесі объектілер сақтандырылады:

- 1) корпус, толық жинақталған винт, руль пересі мен баллерасы;
- 2) қозғалтқыштар, қосалқы механизмдер, жабдықтар және кеме құрылғылары.

8.8.1 өтемге жататындар:

- 1) сақтандыру оқиғасы нәтижесінде корпусқа, толық жинақталған винтке, руль пересі мен баллерасына, сондай-ақ қозғалтқыштарға, қосалқы механизмдерге, жабдықтар мен кеме құрылғыларына келтірілген зақымды жою шығындары, «Жалпы ерекшеліктер» бөлімінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда;
- 2) кемені құтқаруға байланысты қажетті және тиімді шығындар.

8.9 «Тек кеменің толық қирауы үшін, соның ішінде құтқару шығындарын қоса алғанда жауапкершілігімен» шарты бойынша сақтандыру кезінде өтемге жататындар:

- 1) сақтандыру оқиғасы нәтижесінде кеменің толық қирауы (нақты немесе конструктивті) салдарынан келтірілген шығындар, «Жалпы ерекшеліктер» бөлімінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда;
- 2) кемені құтқаруға байланысты қажетті және тиімді шығындар.

8.10 «Тек кеменің толық қирауы үшін жауапкершілігімен» шарты бойынша сақтандыру кезінде өтемге жататындар:

- 1) сақтандыру оқиғасы нәтижесінде кеменің толық (нақты немесе конструктивті) қирауынан туындаған шығындар, «Жалпы ерекшеліктер» бөлімінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда;
- 2) Кемені құтқаруға байланысты қажетті және тиімді шығындар.

8.11 Сақтандырушы тек Сақтандыру Келісімшартында көрсетілген жүзу аймағы немесе рейс барысында болған шығындар үшін жауапкершілікке тартылады. Кеме жүзу аймағы шегінен шықса немесе Келісімшартта көрсетілген бағытын өзгертсе, Сақтандырушының келісімінсіз сақтандыру

тоқтатылады.

- 8.12 Сақтандырушы жүзу аймағы немесе рейстің алдағы өзгеруі туралы уақытылы хабарлама берілген және Сақтандыру алушы тиісті сақтандыру премиясын төлеген жағдайда, Сақтандыру Келісімшартының шарттарын сақтауы мүмкін. Адам өмірін, кемелер мен жүкті құтқару мақсатында жолдан ауытқу немесе жүзу аймағынан шығу, сондай-ақ келесі рейстің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қажетті нақты ауытқулар Сақтандыру Келісімшартының бұзылуы болып саналмайды.
- 8.13 Сақтандыру алушы сақтандыру тәуекелінің дәрежесіне әсер ететін барлық маңызды өзгерістер туралы (рейстің кешігуі, Келісімшартта белгіленген бағытына ауытқу, жүзу аймағынан шығу, мұзды аймақтардағы жүзу, сақтандыру Келісімшарты жасалған кезде қарастырылмаған кемең қысқы тоқтауы, басқа кемелерді буксирлеу немесе сақтандырылған кемеңі жалға беру және т.б.) сол деректер белгілі болған сәтте дереу Сақтандырушыға хабарлауға міндетті.
- 8.13.1 Маңызды өзгерістер деп есептелмейді: сақтандырылған кеме сынақтық рейстер жүргізген жағдайлар, басқа кемеңі буксиріне мұқтаж болып сүйретілуі немесе буксирмен жүзу жергілікті әдет-ғұрыптарға немесе Сақтандыру келісімшартына сәйкес болған жағдайлар.
- 8.14 Сақтандырушы сақтандыру тәуекелінің дәрежесін арттыратын жағдайлар туралы ақпарат алған жағдайда, Сақтандыру Келісімшартының шарттарын өзгертуін немесе тәуекелдің өсуіне сәйкес қосымша сақтандыру премиясын төлеуді талап етуге құқылы.
- 8.15 Егер Сақтандыру алушы Сақтандыру Келісімшартының жаңа шарттарына келіспесе немесе қосымша сақтандыру премиясын төлеуден бас тартса, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделген тәртіппен Сақтандыру Келісімшартының бұзылуын талап етуге құқылы.
- 8.16 Сақтандыру алушы сақтандыру тәуекелінің өсуі туралы ақпаратты хабарлау міндетін орындамаса, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделген тәртіппен Сақтандыру Келісімшартының бұзылуын және шығындарды өтеуді талап етуге құқылы.
- 8.17 Сақтандырушы сақтандыру тәуекелінің дәрежесін арттыратын жағдайлар жойылған болса, Сақтандыру Келісімшартының бұзылуын талап ете алмайды.
- 8.18 Сақтандыру тәуекелінің өсуі орын алған немесе орын алмағанына қарамастан, Сақтандырушы Сақтандыру Келісімшартының әрекет ету кезеңінде кемеңі жағдайын және пайдалану шарттарын тексеруге құқылы.
- 8.19 Кеме сатылған немесе сыйға берілген жағдайда, сондай-ақ мүлікті бөлу кезінде, Сақтандыру алушы Сақтандырушының келісімімен Сақтандыру Келісімшартын кемеңі жаңа иесіне беруге құқылы, ол үшін Сақтандырушыға өтініш беруі тиіс. Кеме басқа тұлғаға өткен кезде Сақтандыру Келісімшарты қайта рәсімделуге жатады.
- 8.20 Сақтандыру алушы жаңа сатып алынған кеме бойынша Сақтандыру Келісімшартын қайта рәсімдеуге құқылы. Бұл жағдайда ол Сақтандырушыға кемеңі қарау мүмкіндігін және барлық қажетті ақпарат пен құжаттаманы ұсынуға міндетті. Осыдан кейін Сақтандырушы алдыңғы Келісімшарттың әрекет ету кезеңін ескере отырып, сақтандыру сомасы мен премия мөлшерін қайта есептейді.
- 8.21 Сақтандыру Келісімшартында көрсетілуі тиіс шарттардың толық еместігі үшін жауапкершілік Сақтандырушыға жүктеледі. Сақтандыру Келісімшартының кейбір шарттарының толық еместігіне байланысты туындаған даулар Сақтандыру алушының пайдасына шешіледі.
- 8.22 Сақтандыру алушының немесе оның өкілінің Сақтандыру Келісімшартына қол қоюы осы Ережелердің нормаларымен толық келісімін растайды.

9 ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

9.1 Сақтандырушы міндетті:

- 9.1.1 Сақтандыру алушыны Сақтандыру Ережелерімен таныстыру;
- 9.1.2 сақтандыру оқиғасы нәтижесінде зақымданған кемеңі Сақтандыру алушының жазбаша өтінішін алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде тексеру;
- 9.1.3 Сақтандыру төлемін жүргізу немесе төлемді жүргізуден бас тарту туралы шешім қабылдау, бұл үшін Ережелерде және Сақтандыру Келісімшартында белгіленген мерзімдерді сақтау, және сәйкес сақтандыру актісін бекіту, егер Келісімшартта өзгеше нақты көрсетілмесе;
- 9.1.4 Сақтандыру жағдайы болып танылған жағдайда, Сақтанушыға сақтандыру төлемін Ережелер мен Келісімшартта белгіленген мерзімде, мөлшерде және тәртіппен жүргізу;
- 9.1.5 Қажет болған жағдайда, сақтандыру актісін жасау кезінде шығындардың себептерін, көлемін және кемеңі құнын анықтау үшін мамандарды (эксперттерді) шақыру;

- 9.1.6 Сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдаған жағдайда, Сақтандыру алушыға жазбаша түрде себептерін түсіндіріп хабарлау, Ережелерде және Келісімшартта белгіленген мерзімдерде;
- 9.1.7 Сақтандыру оқиғасы кезінде шығындарды азайту үшін Сақтандыру алушы (Застрахованный) жасаған шығындарды өтеу;
- 9.1.8 сақтандыру құпиялығын қамтамасыз ету;
- 9.1.9 сақтандыру Келісімшарты, Сақтандыру Ережелері және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы бойынша басқа да әрекеттерді орындау.

9.2 Сақтандыру алушы міндетті:

- 9.2.1 Сақтандыру Келісімшартын жасасу кезінде сақтандыру тәуекелін бағалауда маңызды болатын өзіне белгілі барлық жағдайларды Сақтандырушыға хабарлау;
- 9.2.2 Сақтандырушының уәкілетті өкіліне кеме мен оның ішкі және сыртқы зақымдарын көрсету үшін қарауға ұсыну;
- 9.2.3 Сақтандыру сыйақысын Сақтандыру келісімшартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде төлеу;
- 9.2.4 Сол объектіге қатысты қолданыстағы немесе жасалып жатқан басқа Сақтандыру Келісімшарттары туралы Сақтандырушыға хабарлау;
- 9.2.5 Сақтандырушының талабына сәйкес сақтандырылған кеме туралы барлық мәліметтерді ұсыну;
- 9.2.6 Сақтандыру Келісімшарты әрекет ететін кезеңде тәуекел дәрежесін арттыратын барлық маңызды өзгерістер туралы дереу, бірақ еш жағдайда үш (3) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандырушыға хабарлау;
- 9.2.7 Су көлігін пайдалану ережелері, нормалары және нормативтерін сақтау;
- 9.2.8 Сақтандыру оқиғасына жауапты тұлғаға талап ету құқығын Сақтандырушыға беру;
- 9.2.9 Сақтандыру оқиғаларының алдын алу үшін барлық мүмкін және тиімді шараларды қолдану, бекітілген және жалпы қабылданған қауіпсіздік ережелері мен нормаларын сақтау, сақтандырылған судың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, кемеңі қауіпсіздік талаптары мен Қазақстан Республикасының нормативтерімен белгіленген техникалық шарттарға сәйкес пайдалану;
- 9.2.10 Егер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына немесе осы Сақтандыру Ережелеріне сәйкес Сақтандыру алушы немесе Сақтанушы сақтандыру төлемін толық немесе жартылай алуға құқылы болмайтын жағдай анықталса, Сақтандырушыға алынған сақтандыру төлемін толық немесе ішінара қайтару;
- 9.2.11 Сақтандыру келісімшарты, Сақтандыру Ережелері және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да әрекеттерді орындау.

9.3 Сақтандырушының құқықтары:

- 9.3.1 Су көлігін ерікті сақтандыру бойынша Келісімшарт жасаудан бас тарту;
- 9.3.2 Сақтандыру Келісімшартында белгіленген шарттар бойынша сақтандыру премиясын уақытылы алу;
- 9.3.3 Сақтандыру алушысынан сақтандыру оқиғасының ықтималдығы мен туындайтын мүмкін болатын зиянның мөлшерін (сақтандыру тәуекелін) анықтауда маңызды мәні бар жағдайлар туралы мәліметтер алу, егер бұл жағдайлар Сақтандырушыға белгілі емес және белгілі болмауы тиіс болса;
- 9.3.4 Сақтандыру тәуекелін бағалау, соның ішінде сақтандыру объектісін тексеру және Сақтандырушы белгілеген нысандағы актіні құрастыру, оны Сақтандыру алушының міндетті түрде қол қоюымен;
- 9.3.5 Шығын мөлшерін бағалау және сақтандыру төлемінің көлемін анықтау үшін тәуелсіз сарапшының (диспетчердің) қызметін пайдалану;
- 9.3.6 Сақтандыру алушы ұсынған мәліметтердің сақтандыру объектісінің сипаттамасына сәйкестігін тексеру, Сақтандыру алушыдан (Застрахованныйдан) Сақтандыру Келісімшартының шарттарын орындауды талап ету;
- 9.3.7 Сақтандыру оқиғасының орын алғаны туралы дер кезінде хабарлау;
- 9.3.8 Сақтандыру оқиғасының орын алғанын құжаттық растауды талап ету;
- 9.3.9 Сақтандыру алушы өз міндеттерін орындамаған жағдайда, осы Ережелерде және Сақтандыру Келісімшартында көзделген жағдайларда, Келісімшартты мерзімінен бұрын бұзуды талап ету;
- 9.3.10 Сақтандыру оқиғасына ұқсас жағдайдың себептері мен мән-жайларын өздігінен анықтау;
- 9.3.11 Зақымданған кемеңі қарауға бастау үшін Сақтандыру алушының хабарын күтпей әрекет ету. Сақтандыру алушы Сақтандырушыға кедергі келтіре алмайды;
- 9.3.12 Қажет болған жағдайда, сақтандыру оқиғасының фактісі мен себебін растайтын құжаттар мен ақпаратты ұсыну үшін тиісті органдарға сұрау жолдау;

- 9.3.13 Сақтандыру оқиғасына себепкер болған тұлғаға регресс талабын қою;
- 9.3.14 Сақтандыру тәуекелін арттыратын жағдайлар туралы мәлімет алған жағдайда, Келісімшарт шарттарын өзгерту немесе қосымша сақтандыру премиясын төлеуді талап ету. Тәуекелді арттыруға мыналар жатады: кемеңі жөндеу немесе қайта құру, Сақтандыру алушының қызмет түрінің өзгеруі, кемеңі техникалық жағдайының нашарлауы, кемеңі бағытының өзгеруі, кемеңі иесінің (күқык иесінің) өзгеруі. Сақтандыру алушы осыған қарсылық білдірсе, Келісімшарт Сақтандырушы шығындарын есепке ала отырып бұзылуы мүмкін;
- 9.3.15 Сақтандыру Келісімшартында көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін жүргізуден бас тарту;
- 9.3.16 Сақтандыру Келісімшарты, Сақтандыру Ережелері және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да әрекеттерді орындау.

9.4 Сақтандыру алушының құқықтары:

- 9.4.1 Сақтандырушыдан сақтандыру шарттары, өзінің құқықтары мен міндеттері туралы түсініктеме талап ету;
- 9.4.2 Сақтандыру төлемін Правиламен және Сақтандыру Келісімшартымен белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде уақытылы алу;
- 9.4.3 Сақтандырушының келісімі бойынша Сақтандыру Келісімшартына өзгерістер енгізу;
- 9.4.4 Сақтандырушының келісімі бойынша Сақтанушының немесе Застрахованныйның пайдагерін ауыстыруға, сондай-ақ Сақтандыру Келісімшартында көзделген жағдайда Пайдагердің келісімімен ауыстыруға;
- 9.4.5 Сақтандыру Келісімшартының (сақтандыру шартының) жоғалтуы кезінде оның дубликатын алу;
- 9.4.6 Сақтандыру төлемінен бас тартуға байланысты Сақтандырушының шешімін сот тәртібімен шағымдану;
- 9.4.7 Сақтандыру Келісімшартын Правиламен және Келісімшартпен белгіленген тәртіп пен шарттарда бұзу;
- 9.4.8 Сақтандыру Келісімшарты, Сақтандыру Ережелері және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да әрекеттерді орындау.

9.5 Пайдагердің құқықтары:

- 9.5.1 Сақтандырушыдан сақтандыру шарттары, өзінің құқықтары мен міндеттері туралы түсініктеме талап ету;
 - 9.5.2 Сақтандыру Келісімшартын жасау кезінде және оның әрекет ету кезеңінде, сақтандыру объектісіне қатысты ұқсас тәуекелдер бойынша бар немесе жасалып жатқан басқа сақтандыру Келісімшарттары туралы Сақтандырушыны хабардар ету;
 - 9.5.3 Сақтандыру төлемін талап ету;
 - 9.5.4 Сақтандыру төлемін Келісімшартта көзделген тәртіп пен шарттар бойынша алу;
 - 9.5.5 Сақтандырушының сақтандыру төлемін орындаудан бас тартуына немесе оның мөлшерін азайтуына Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағымдану;
 - 9.5.6 Келісімшартқа және Қазақстан Республикасының заңнамасына қарсы келмейтін басқа да әрекеттерді орындау.
- 9.6 Сақтандыру Келісімшарты Сақтандырушының, Сақтандыру алушының және Пайдагердің басқа да құқықтары мен міндеттерін көздей алады, егер олар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы болмаса.

10 САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

- 10.1 Сақтандыру төлемін талап ету Сақтандырушыға Сақтандыру алушы немесе Пайдагер арқылы жазбаша түрде, сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса беріп, жүзеге асырылады.
- 10.2 Егер Сақтандыру Келісімшартында басқа тәртіп көзделмеген болса, залал мөлшері Сақтандырушының жүргізген тексерісінің нәтижесі мен оның жасаған калькуляциясы негізінде анықталады, застрахованное судноның сақтандыру оқиғасы кезінде нақты құны ескеріледі. Сол кезде әрбір тарап тәуелсіз сараптама жүргізуді талап етуге құқылы. Сараптама инициатор тараптың есебінен жүргізіледі.
- 10.3 «Нақты залал» деп сақтандыру төлемінің мөлшерін есептеу мақсатында сақтандырылған судноның (оның бөлшектерінің) зақымдануы, жойылуы немесе жоғалуы салдарынан туындаған мүлдіктік шығындар түсініледі.

- 10.4 «Толық қирау» деп судноның сол дәрежеде зақымдануы немесе жойылуын тану, ол жағдайда тәуелсіз сарапшылық ұйым қалпына келтіру жөніндегі жөндеудің экономикалық тұрғыдан тиімсіз екенін анықтайды, сондай-ақ қалпына келтіру шығындары сақтандырылатын объектінің сақтандыру оқиғасы кезіндегі нақты құнынан 85%-дан аса болған жағдайлар.
- 10.5 «Зақымдану» деп застрахованное судноның сапалық сипаттамаларының сондай төмендеуі түсініледі, ол жөндеу арқылы бастапқы тағайындау бойынша пайдалануға жарамды күйге келтірілуі мүмкін және қалпына келтіру шығындары сақтандыру оқиғасы кезіндегі бағалармен есептегенде сақтандырылатын объектінің нақты құнының 85%-дан аспайды.
- 10.6 Нақты залал сомасына застрахованное судноны сақтандыру оқиғасына дейінгі күйінен артық жақсарту үшін кеткен шығындар, сондай-ақ жоғалған пайда, тауарлық құнның төмендеуі және моральдық зиян кірмейді.
- 10.7 Залал мөлшері Сақтандырушының жүргізген тексерісі және жасаған калькуляциясы негізінде анықталады, застрахованное судноның сақтандыру оқиғасы кезіндегі құны ескеріледі. Әрбір тарап тәуелсіз сараптама жүргізуді талап етуге құқылы, ол инициатор тараптың есебінен жүргізіледі.
- 10.8 Нақты залал төмендегідей анықталады:
- 1) Судно ұрланған немесе жоғалған жағдайда – ұрланған судноның бағалау құны негізінде, келісілген франшизаны ескере отырып, бірақ Сақтандыру Келісімшартында көрсетілген сақтандыру сомасынан аспайды.
 - 2) Судноның толық қирауы жағдайында – судноның бағалау құны мөлшерінде, бірақ Сақтандыру Келісімшартында көрсетілген сақтандыру сомасынан аспайды; келісілген франшизаны, амортизациялық тозуды және зақымданған объектінің құрамдас бөліктерінің қалған құнын (қолдануға жарамды немесе қайта сатуға болатын болса) шегергеннен кейін есептеледі. Қалған құнның бағасы тозуын ескере отырып анықталады. Егер сақтандыру төлемі застрахованное судноның нақты құнының 85%-дан асатын мөлшерде жасалса, Сақтандырушы Сақтандыру алушыдан мүліктік сақтандыру объектінен бас тартуды талап етуге құқылы.
 - 3) Судно зақымданған жағдайда – жөндеу (қалпына келтіру) шығындарының құны мөлшерінде, келісілген франшизаны, амортизациялық тозуды және зақымданған бөлшектердің құнын төмендетуді ескере отырып, судноның сақтандыру оқиғасы кезіндегі құнына сәйкес келетін күйге келтіру үшін есептеледі.
- 10.9 Қалпына келтіруге кеткен шығындарға **мыналар кіреді:**
- 1) Қалпына келтіру үшін қажет материалдар мен қосалқы бөлшектерге кеткен шығындар;
 - 2) Қалпына келтіру жұмыстарын орындауға арналған еңбек ақы шығындары. Қалпына келтіруге кеткен шығындар, қалпына келтіру (жөндеу) процесінде қолданылатын материалдар мен қосалқы бөлшектердің тозу құнын шегергеннен кейін анықталады.
- 10.10 Егер зақымдалған бөліктерді жөндеуге болады болғанымен, оларды ауыстыру жүргізілсе, Сақтандыру алушы Сақтандырушыға осы бөліктерді жөндеуге кеткен шығындарды өтейді, бірақ олардың ауыстыру құнынан аспайды.
- 10.11 Сақтандырушы страхтық оқиғаның салдарын жоюға арналған жөндеу кәсіпорнын қарау және таңдау мәселесін Сақтандыру алушымен келісуі тиіс.
- 10.12 Егер жөндеу уақыты мен орны келісілмеген болса, сақтандыру өтемі Сақтандыру алушы тарапынан жөндеуге кететін мақсатқа сай шығындар негізінде анықталады. Бұл жағдайда суданды жөндеу орнына жеткізу және қайтару үшін жұмсалған ақылға қонымды және мақсатқа сай шығындар жөндеу шығындарына қосылады. Басқа барлық жағдайларда сақтандыру оқиғасынан туындаған зақымдарды жою үшін соңғы аялдама нүктесінен жөндеу орнына суданды жеткізуге кеткен шығындар, мұндай жеткізу кезінде қалыпты эксплуатациялық шығындарды аспайтын мөлшерде өтеледі.
- 10.13 Қалпына келтіру шығындарына **мыналар кірмейді:**
- 1) сақтандырылған объектіні өзгертуге және/немесе жақсартуға байланысты шығындар;
 - 2) уақытша (қосалқы) жөндеу немесе қалпына келтіруге кеткен шығындар;
 - 3) жабдықты қайта жинау, профилактикалық жөндеу және қызмет көрсетуге байланысты шығындар, сондай-ақ сақтандыру оқиғасынан тәуелсіз жасалған басқа да шығындар.
- 10.14 Қосымша орнатылған жабдыққа келтірілген зиян мөлшері зақымдалған мүлікті қалпына келтіру құны негізінде анықталады, онымен бірге келісілген франшиза, сақтандыру оқиғасына дейінгі амортизация (шақырылу) шегеріледі. Зақымдалған мүлікті қалпына келтіру құны сақтандыру оқиғасы болған күнгі нарықтық бағалар бойынша есептеледі.
- 10.15 Сақтандыру жағдайы туындаған жағдайда Сақтандырушылар Сыйақы алушыға Сақтандыру

- шартында көрсетілген сақтандыру төлемін жүзеге асырады.
- 10.16 Сақтандыру төлемі Сақтанушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы жазбаша өтініші және Сақтандырушылар немесе оның уәкілетті тұлғалары әзірлеген сақтандыру актісі (қорытындысы) негізінде жүргізіледі.
 - 10.17 Егер Сақтандыру шартында басқаша нақты көрсетілмесе, «Үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттері» тәуекелі бойынша сақтандыру төлемі сот шешімдері (актілері) заңды күшіне енген жағдайда ғана жүзеге асырылады.
 - 10.18 Барлық жасалған Сақтандыру шарттары бойынша сақтандырылған объектке қатысты сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы нақты шығыннан аспауы тиіс.
 - 10.19 Сақтандыру шартындағы жалпы төлем сомасы сақтандыру сомасынан аспауы тиіс. Сақтандыру төлемі біржолғы төлем түрінде жүзеге асырылады, егер Сақтандыру шарты басқа жолды қарастырмаған жағдайда.
 - 10.20 Сақтандыру шарты сақтандыру төлемін материалдық зиянды өтеумен алмастыруды көздеуі мүмкін, сақтандыру төлемінің мөлшерінде. Бұл жағдайда Сақтандырушылар Сақтанушыға немесе Сыйақы алушыға зиянды өтеуді ұқсас кемемен немесе ұқсас техникалық сипаттамалар мен тұтынушылық қасиеттері бар агрегаттар мен бөлшектерді беру арқылы жүзеге асыруға құқылы.
 - 10.21 Жеке тұлғалардың ерікті сақтандыру шарттары бойынша барлық қажетті құжаттар ұсынылғаннан кейін сақтандыру төлемін қарау және жүзеге асырудың ең ұзақ мерзімі Компанияда 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды.
 - 10.22 Егер сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешімді белгіленген мерзімде қабылдау мүмкін болмаса немесе қосымша ақпарат немесе құжаттар қажет болса, Компания Сақтанушыны (сақтандырылғанды, Сыйақы алушыны) хабардар етіп, төлем мерзімін ұзартудың себебін түсіндіреді.
 - 10.23 Сонымен қатар, Компания ерікті сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру төлемін құжаттарды қараудың ең ұзақ мерзімінен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.
 - 10.24 Сақтандыру төлемі жасалған Сақтандыру шарты, шартта басқаша көрсетілмесе, сақтандыру сомасы мен төленген сақтандыру төлемі арасындағы айырма мөлшерінде шарттағы көрсетілген мерзімге дейін өз күшінде қалады.
 - 10.25 Егер сақтандыру жағдайы бойынша уәкілетті мемлекеттік органдар қылмыстық іс қозғаған болса, Сақтандырушылар сақтандыру төлемі туралы шешімді тергеу немесе сот органдарының нәтижелері мен соңғы процессуалдық шешімін алуына дейін кейінге қалдыруға құқылы, бұл туралы Сақтанушыға жазбаша түрде хабарлайды.
 - 10.26 Сақтанушы (Сыйақы алушы) заңнамада белгіленген талап ету мерзімі ішінде сақтандыру төлемін алу құқығынан айыратын жағдай анықталған жағдайда, алған сақтандыру төлемін Сақтандырушыларға қайтаруға міндетті.
 - 10.27 Ұрланған кемемен қайтарған Сақтанушы екі ай ішінде Сақтандырушыларға алған сақтандыру төлемін, егер ол өз тарапынан шығынның бір бөлігін өтеген болса, сол өтемді шегеріп қайтаруға міндетті.
 - 10.28 Сақтандыру жағдайының туындауына байланысты зиянды азайту немесе алдын алу мақсатында жасалған шығындар Сақтандырушылардың нұсқаулары негізінде қажет болған немесе жүзеге асырылған жағдайда өтеледі, тіпті аталған шаралар нәтиже бермеген болса да. Мұндай шығындар Сақтандыру сомасының судың нақты (сақтандыру) құнына қатынасында пропорционалды түрде өтеледі. Сонымен бірге, сақтандыру төлемі мен шығындарды өтемақының жалпы сомасы Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспауы тиіс. Аталған шығындар оларды көтерген тұлғаға тікелей өтеледі.

11 САҚТАНУШЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ӘРЕКЕТТЕРІ

- 11.1 **Сақтандыру жағдайы туындаған жағдайда Сақтанушы міндетті:**
 - 11.1.1 сақтандыру жағдайынан туындайтын зиянды азайту үшін барлық мүмкін шараларды қабылдауға, соның ішінде кемемен құтқару шараларын жүзеге асыруға;
 - 11.1.2 зиян анықталғаннан кейін дереу, бірақ 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, Сақтандырушыларға жазбаша хабарлауға. Егер Сақтанушы белгілі бір себептермен белгіленген мерзімде хабарлай алмаса, оны құжаттық түрде растауы қажет;
 - 11.1.3 орын алған оқиғаны дереу хабарлау және құжаттық тіркеу үшін уәкілетті органдар мен ұйымдарға (теңіз жүру органдары, ішкі істер органдары, өртке қарсы қызмет, ТЖ органдары және өзге де қолданыстағы заңнамаға сәйкес уәкілетті органдар мен ұйымдар) хабарлауға;
 - 11.1.4 Сақтандырушылардың өкіліне зақымдалған кемемен қарауға немесе тексеруге, зиянның себептері мен көлемін анықтауға, зиянды азайту шараларына қатысуға мүмкіндік беруге;

- 11.1.5 Сақтандырушылардың жазбаша келісімінсіз зақымдалған кемеде қалпына келтіру жұмыстарын жүргізбеуге;
- 11.1.6 Сақтандырушылардың мүддесіне қарсы әрекет жасамауға, сондай-ақ жазбаша келісімсiз сақтандыру жағдайына қатысты ешқандай мiндеттемелердi қабылдамауға, ұсыныстарды мойындамауға, төлемдер жасамауға және төлем жасауға уәде бермеуге; тек құтқару жұмыстарын ұйымдастыру және зиянды азайту мақсатындағы әрекеттерге рұқсат етіледі;
- 11.1.7 Сақтандыру жағдайы туралы Сақтандырушылар белгілеген формада жазбаша өтініш беруге, зиянның туындау жағдайларын көрсетуге, сондай-ақ сақтандыру оқиғасының себептерін анықтау және зиян көлемін есептеу үшін Сақтандырушылар сұраған барлық құжаттарды ұсынуға;
- 11.1.8 теңізде болған апаттың барлық жағдайларын кемелік журналға жазуға, портқа келгеннен кейін апат туралы хабарлама жасауға;
- 11.1.9 оқиғаның тергеу барысы, себептері мен салдары туралы Сақтандырушыларды жүйелі түрде хабардар етуге, сондай-ақ қолданыстағы ережелерге сәйкес тергеуге қатысуға;
- 11.1.10 апат себептері аса күшті табиғи құбылыстармен байланысты болса, теңіздік протест жасауға.
- 11.1.11 зақымдалған су көлігін сақтандыру жағдайы туындағаннан кейін Сақтандырушылар (оның уәкілетті өкілі) қарап-тексергенге дейін сол күйінде сақтауға міндетті. Сақтанушы зақым келтірілген жағдайды тек қауіпсіздік талаптарына байланысты, зиян мөлшерін азайту мақсатында немесе Сақтандырушылардың жазбаша келісімі болған жағдайда ғана өзгертуге құқылы;
- 11.1.12 сақтандыру жағдайының салдарынан келтірілген зиян үшін үшінші тұлғалардан қандай да бір өтемақы (компенсация) алған жағдайда, бұл туралы Сақтандырушыларды дереу жазбаша түрде хабардар етуге;
- 11.1.13 Сақтандырушылар сақтандыру жағдайына байланысты өз мүдделерін де, Сақтанушының мүдделерін де қорғау үшін өкіл тағайындауды қажет деп тапса, көрсетілген тұлғаларға мүдделерді қорғау үшін сенімхат немесе өзге де қажетті құжаттарды беруге. Бұл ретте Сақтандырушылар Сақтанушының мүдделерін сотта немесе өзге де тәсілдермен қорғауға құқылы, бірақ мұндай міндетті өз мойнына алмайды;
- 11.1.14 сақтандыру жағдайының туындағанын, сондай-ақ соның салдарынан келтірілген зиянды дәлелдеу ауыртпалығын өз мойнына алуға;
- 11.1.15 келтірілген зиян үшін жауапты тұлғаға қатысты Сақтандырушыларға ауысқан регресс талап ету құқығын жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттар мен дәлелдемелерді Сақтандырушыларға беруге және барлық қажетті мәліметтерді хабарлауға;
- 11.1.16 осы Ережеде және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді орындауға міндетті.

12 САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БАСТАЛҒАНЫН РАСТАЙТЫН ҚҰЖАТТАР ТІЗБЕСІ ЖӘНЕ ШЫҒЫНДАР МӨЛШЕРІ

- 12.1 Сақтандыру төлемін алу үшін Сақтанушы (Сақтандырылған, Сыйақы алушы) құжаттық түрде төмендегілерді дәлелдеуге міндетті:
 - 1) сақтандырылған су көлігіне қатысты өзінің мүддесінің бар екенін;
 - 2) сақтандыру жағдайының орын алғанын;
 - 3) келтірілген зиянның мөлшерін.
- 12.2 Сақтандыру төлемін алу үшін Сақтанушы (Сақтандырылған, Сыйақы алушы) Сақтандырушыларға төмендегі құжаттарды ұсынуға міндетті:
 - 1) жеке басын сәйкестендіру және сақтандыру төлемін алу шарттарын сақтау мақсатында: сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның туындауы туралы өтініш; Сақтандыру шарты; өтініш берушінің жеке басын куәландыратын мәліметтер (мемлекеттік деректер базасымен/Бірыңғай сәйкестендіру базасымен салыстырылған немесе құжаттың түпнұсқасымен тексерілген); жеке тұлғаның дара кәсіпкер ретінде тіркелгені туралы куәлік (егер Сақтанушы жеке тұлға болып табылып, дара кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырса); Сақтандырушыларда іс жүргізу және сақтандыру төлемін алу құқығына берілген сенімхат (заңды тұлға үшін немесе Сыйақы алушының мүддесін білдіру жағдайында);
 - 2) сақтандырылған су көлігін сақтауға мүдделілігін дәлелдеу үшін: сақтандырылған су көлігіне меншік құқығын растайтын құжаттар (кемені тіркеу туралы куәлік; сақтандыру жағдайы орын алған сәтте кемені басқарған тұлғаның кеме жүргізу құқығын растайтын құжаттар; егер кеме жалдау шартына сәйкес пайдаланылған болса — жалдау шартының көшірмесі; меншік иесінің

атынан кемені иелену, пайдалану және/немесе оған билік ету құқығын растайтын өзге де құжаттардың көшірмелері және т.б.).

- 3) *сақтандыру жағдайының бар екенін дәлелдеу үшін:*
- a) оқиға туралы хаттамалардың, комиссия шешімдерінің және соларға қоса берілген материалдардың көшірмелері; оқиға болған жерді қарау хаттамасының көшірмелері, құқық бұзушылық туралы қаулы, медициналық ұйымдардың анықтамалары; сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиғаларды тергеп-тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын құзыретті органдар (тергеу, сот және т.б.) жасаған өзге де құжаттар не сақтандыру жағдайының орын алғанын растайтын құжаттар, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе;
 - b) үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттері кезінде: оқиға болған жерді қарау хаттамасының және қылмыстық іс қозғау туралы (немесе қылмыстық іс қозғаудан бас тарту туралы) қаулының көшірмелері; істі жүргізуді тоқтата тұру туралы қаулының көшірмесі (кемені айдап кету немесе ұрлау жағдайында); құқыққа қарсы әрекетті жасаған тұлға анықталған жағдайда — айыпталушы ретінде тарту туралы қаулының көшірмесі; сондай-ақ сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиғаларды тергеп-тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын арнайы уәкілетті органдар (комиссиялар) жасаған немесе сақтандыру жағдайының орын алғанын растайтын өзге де құжаттар;
 - c) шұғыл зілзалалар кезінде: гидрометеорологиялық қызметтің аумақтық бөлімшелері, мемлекеттік комиссиялар және сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиғаларды тергеп-тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын өзге де құзыретті органдар жасаған актілер, қорытындылар және өзге де құжаттар немесе сақтандыру жағдайының орын алғанын растайтын құжаттар;
 - d) өзге де күтпеген оқиғалар кезінде: өртке қарсы және құқық қорғау органдары жасаған актілердің көшірмелері, өрт-техникалық сараптама қорытындылары, оқиға хаттамалары және оларға қоса берілген материалдар; оқиға болған жерді қарау хаттамасының көшірмесі; сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиғаларды тергеп-тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын арнайы уәкілетті органдар (комиссиялар) жасаған немесе сақтандыру жағдайының орын алғанын растайтын өзге де құжаттар.
- 4) *келтірілген залалдың мөлшерін дәлелдеу үшін:* бағалау қызметін жүзеге асыруға тиісті лицензиясы бар тәуелсіз сараптамалық (бағалау) ұйымдардың қорытындылары.
- 12.3 Сақтанушы (Сақтандырылған, Сыйақы алушы) су көлігін сақтауға мүдделілігін, сақтандыру жағдайының туындауын және келтірілген зиянның мөлшерін растайтын өзге де дәлелдемелерді ұсынуға құқылы.
- 12.4 Егер нақты мән-жайларды ескере отырып, жоғарыда көрсетілген құжаттардың болмауы сақтандыру жағдайының орын алғанын анықтауға және зиян мөлшерін белгілеуге мүмкіндік бермесе, Сақтандырушылар Сақтандыру шартында және Сақтандыру Ережелерінде (Сақтандырушылардың уәкілетті органы бекіткен және Шарт жасалған/сақтандыру шарты рәсімделген күнге қолданыста болған) көзделген қосымша құжаттарды талап етуге немесе жоғарыда көрсетілген құжаттар тізбесін қысқартуға құқылы.
- 12.5 Сақтандырушылар осы Ережелердің тиісті тармақтарында көрсетілмеген өзге де құжаттарды Сақтанушыдан (Сақтандырылғаннан, Сыйақы алушыдан) талап етуге құқылы, егер олардың болмауы сақтандыру жағдайының орын алғанын және зиян мөлшерін анықтауға мүмкіндік бермесе немесе сақтандыру жағдайы туралы қосымша мәліметтер алу қажет болған жағдайда.
- 12.6 Құжаттарды қабылдаған Сақтандырушылар өтініш берушіге ұсынылған құжаттардың толық тізбесі мен оларды қабылдау күнін көрсете отырып, тиісті анықтама беруге міндетті.
- 12.7 Егер Сақтанушы Сақтандыру шартында көзделген құжаттарды ұсынбаса, Сақтандырушылар оны жетіспейтін құжаттар туралы дереу, бірақ 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірмей, жазбаша түрде хабардар етуге міндетті.
- 12.8 Егер сақтандыру жағдайы бойынша құзыретті органдар қылмыстық іс қозғау мәселесін қарастырған болса, Сақтандырушылар Сақтанушыдан қылмыстық істі қозғау, қозғаудан бас тарту, істі тоқтата тұру немесе тоқтату туралы қаулылардың көшірмелерін талап етуге, не болмаса тиісті органдарға өз бетінше сұрау салуға құқылы.

13 ТӘУЕКЕЛ ДӘРЕЖЕСІНІҢ ӨЗГЕРУІ

- 13.1 Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы (Сақтандырылған) сақтандыру шартын

жасасу кезінде Сақтандырушыларға хабарланған мән-жайларда орын алған, сақтандыру тәуекелінің елеулі түрде ұлғаюына әсер етуі мүмкін елеулі өзгерістер туралы өзі білген немесе білуге тиіс болған сәттен бастап дереу, бірақ кез келген жағдайда 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, Сақтандырушылардың мекенжайына электрондық хат жолдау арқылы хабарлауға міндетті.

- 13.2 Елеулі өзгерістер ретінде кез келген жағдайда төмендегілер танылады:
- 1) Сақтанушының/Сақтандырылғанның қызмет түрлерінің өзгеруі;
 - 2) қосарланған сақтандырудың болуы;
 - 3) сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушының өтінішінде көрсетілген талаптардың және/немесе мәліметтердің өзгеруі.
- 13.3 Сақтандыру тәуекелінің дәрежесінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы ақпарат алған жағдайда, Сақтандырушылар сақтандыру шартын өзгертуін, оның ішінде сақтандыру шартын тоқтатуды, не тәуекелдің ұлғаюына мөлшерлес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.
- 13.4 Сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар етілген Сақтандырушылар тәуекелдің ұлғаюына мөлшерлес түрде Сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.
- 13.5 Егер Сақтанушы Сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуге қарсы болса, Сақтандырушылар Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіпке сәйкес сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы.
- 13.6 Егер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар жойылған болса, Сақтандырушылар Сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы емес.

14 САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ТОҚТАТУ ТАЛАПТАРЫ

- 14.1 Сақтандыру шарты келесі жағдайларда тоқтатылады:
- 14.1.1 Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімінің аяқталуы;
 - 14.1.2 Сақтанушының немесе Сақтандырушылардың Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен таратылуы/өлуі;
 - 14.1.3 сот шешімімен сақтандыру шартының жарамсыз деп танылуы;
 - 14.1.4 Сақтандырушылардың сақтандыру сомасының толық көлемінде төлем жасауы;
 - 14.1.5 сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеу кезінде кезекті төлемді төлемеу. Бұл жағдайда төленген сақтандыру сыйлықақылары қайтарылмайды. Сақтандыру қорғанысын қалпына келтіру төлемі кейінге қалған сыйлықақыны төлеу күнінен бастап жүзеге асырылады;
 - 14.1.6 Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де жағдайлар.
- 14.2 Сақтандыру шарты Сақтанушы немесе Сақтандырушылардың талабымен, сондай-ақ Тараптардың келісімі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылуы мүмкін. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуды бастамашы тарап жоспарланған тоқтату күнінен кемінде 30 (отыз) күн бұрын екінші тарапқа хабарлауы тиіс, егер Сақтандыру шарты немесе Тараптар арасындағы келісімде өзгеше көзделмесе.
- 14.3 Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 841-бабының 1-тармақшасында көзделген жағдайларға байланысты сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатқан жағдайда, Сақтандырушылар Сақтанушыға сақтандыру шартында көрсетілген іс жүргізу шығындарын алып тастағаннан кейін, сақтандырудың әрекет еткен уақытына пропорционалды түрде сақтандыру сыйлықақысын қайтарады. Бұл есептеу келесі формула бойынша жүргізіледі:
- (СП – СП*РС) /N*n, мұндағы:**
- СП – Сақтандыру шарты бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысы/сақтандыру төлемдері;
- РС – Сақтандырушылардың іс жүргізу шығындары, пайызбен көрсетілген (бірақ ең аз дегенде сату шығындарынан кем болмауы тиіс);
- N – Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі (күндермен);
- n – сақтандыру шартының аяқталуына қалған күндер саны, өтініш берілген күн есепке алынған болып саналады.
- 14.4 Сақтанушы Сақтандыру шартынан кез келген уақытта бас тарта алады. Сақтанушының Сақтандыру шартынан бас тартуы жағдайында сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды, тек жеке тұлға болып табылатын Сақтанушының шарт жасалған күннен бастап 14 (он төрт) күн ішінде бас тартуы жағдайында ғана ерекшелік бар. Бұл жағдайда Сақтандырушылар жеке тұлға болып табылатын Сақтанушыға алынған сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру төлемдерін) қайтарады, бірақ сақтандыру әрекет еткен уақытқа пропорционалды сыйлықақының бөлігін және сақтандыру шартын

тоқтату бойынша шығындарды есептегеннен кейін ғана; бұл шығындар алынған сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру төлемдерінің) 10%-ын құрайды, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе.

- 14.5 Сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жалпы негіздерден басқа жағдайда да жарамсыз деп танылады, егер Сақтанушы сақтандыру шартын жасаған кезде заңсыз пайда алу мақсатын қасақана көздеген болса, соның ішінде сақтандыру жағдайынан кейін шартты жасау жағдайлары.
- 14.6 Сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеу кезінде кезекті төлемнің уақытында жасалмауы жағдайында, сақтандыру қорғанысы сақтандыру шартында төлем мерзімі өткен күннен бастап тоқтатылады. Осы кезеңде сақтандыру жағдайы орын алса, Сақтандырушылар сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы. Сақтандыру қорғанысы төлем төленген күннен бастап қалпына келеді. Осы кезде сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі сақтандыру қорғанысы тоқтатылған кезеңге ұзартыла қоймайды.
- 14.7 Егер сақтандыру қорғанысының тоқтатылу кезеңі 30 (отыз) күннен асатын болса, Сақтандырушылар сотсыз біржақты тәртіппен сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы. Бұл жағдайда Сақтанушы бұрын төлеген сақтандыру төлемдері қайтарылмайды.

15 КЕРІ ТАЛАП ЕТУ ҚҰҚЫҒЫ

- 15.1 Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушылар төленген сома көлемінде Сақтанушыдан/Сақтандырылғаннан кері талап қоюға құқылы.
- 15.2 Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушылар төленген сома көлемінде, Сақтанушының (Сақтандырылғанын) сақтандыру нәтижесінде Сақтандырушылар тарапынан өтеушіге қарсы қойылатын талап құқығына ие болады.
- 15.3 Сақтандыру шарты регресс талаптарының басқа тәртібін көздеуі мүмкін.

16 ҚОСАРЛАНҒАН САҚТАНДЫРУ

- 16.1 Сақтандыру шартын жасасу кезінде және оның әрекет ету кезеңінде Сақтанушы Сақтандырушыларды аталған сақтандыру объектісіне қатысты ұқсас тәуекелдер бойынша бар немесе жасалатын барлық сақтандыру шарттары туралы хабардар етуге міндетті.
- 16.2 Қосарланған сақтандыру кезінде әрбір Сақтандырушылар өзара Сақтанушы алдында өзімен жасалған шарт шегінде жауап береді, алайда Сақтанушы барлық Сақтандырушылардан алынған сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы нақты зияннан аспауы тиіс.

17 ФОРС-МАЖОР

- 17.1 Форс-мажор –сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындаудан Сақтандырушыларды босататын төтенше жағдайлар, егер міндеттемелердің орындалмауы сақтандыру шарты жасалғаннан кейін пайда болған, алдын алу немесе болжау мүмкін болмаған төтенше сипаттағы оқиғалардың салдары болып табылса.
- 17.2 Форс-мажор жағдайларына, бірақ тек осымен шектелмей, мыналар жатады: су тасқындары, өрттер, жер сілкіністері және басқа да табиғи апаттар, соғыстар немесе кез келген сипаттағы әскери әрекеттер, блокада, мемлекеттік органдардың тыйым салуы.
- 17.3 Осындай жағдайға тап болған Тарап өзге Тарапқа бұл туралы жазбаша хабарлауға міндетті. Форс-мажор жағдайының болуын хабарламау, аталған жағдайға сілтеме жасай отырып, міндеттемелерді орындамағанын негіздеуге құқығын жоққа шығарады.

18 ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

- 18.1 Сақтандырушылар мен Сақтанушы арасындағы сақтандыру шартына қатысты барлық даулар келіссөздер арқылы шешіледі.
- 18.2 Келісімге қол жеткізілмеген жағдайда, дау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген тәртіппен қарастырылады.
- 18.3 Зиянның себептері мен мөлшері бойынша даулар туындаған жағдайда, әрбір Тарап сараптама жүргізуді талап етуге құқылы. Сараптама оны талап еткен Тараптың есебінен жүргізіледі.

19 ҚОСЫМША ШАРТТАР

- 19.1 Сақтандыру шартының мазмұны мен шарттары коммерциялық құпия болып табылады. Тараптар қатаң құпиялықты сақтауға міндетті және сақтандыру шартының ережелерін, мазмұнын немесе шарттарын, соның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарына жариялауға құқылы емес, тек Қазақстан

Су көлігін ерікті сақтандыру Ережелері

Республикасының заңнамасы талап еткен жағдайларды қоспағанда.

- 19.2 Тараптардың келісімі бойынша, осы Ережелерге сәйкес жасалатын сақтандыру шартына қосымша шарттар (сақтандыру баптары, анықтамалар, ерекшеліктер және т.б.) енгізілуі мүмкін.
- 19.3 Сақтандыру шартына енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар тек жазбаша түрде рәсімделіп, Тараптардың уәкілетті өкілдері тарапынан қол қойылған жағдайда заңды күші болады.
- 19.4 Сақтандыру шартына қатысты Сақтандырушылар мен Сақтанушы арасындағы барлық даулар келіссөздер арқылы шешіледі.
- 19.5 Келісімге қол жеткізілмеген жағдайда, дау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген тәртіппен қарастырылады.

«Су көлігін ерікті сақтандыру ережелеріне»

<p>1. «Жалпы апатқа байланысты ерекшеліктер» бапшасы</p> <p>1. Жалпы апат деп мынадай жағдайлар танылмайды:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Есептен шығарылған, өздігінен тұтанатын жүктердің және кеме ережелері мен сауда теңізі дәстүрлеріне сәйкес тасымалданбаған жүктердің құны; 2) Өрт шыққан бөліктерді өшіру кезінде болған шығындар; жүзегін кеменің қозғалтқыштары, басқа машиналары немесе қазандықтарын күшейту немесе басқа да жұмыстар нәтижесінде болған шығындар; 3) Кеменің әдейі отқа салынуы нәтижесінде болған шығындар, егер бұл жағдай кеменің құрлыққа шығуы тәуелсіз қабылданған шараларға қарамастан орын алар еді. Алайда, мұндай кемені құрлықтан шығарған кезде болған шығындар жалпы апатқа жатқызылады; 4) Жүкке рейстің ұзақтығы артқаннан туындаған шығындар мен жоғалтулар (тұрып қалудан, бағалардың өзгеруінен және т.б. туындаған шығындар); 5) Кеменің құтқарылуына қажетті және мақсатқа сай жасалған шығындар.
<p>2. «Екі тараптың кінәсінен болған соқтығысу» бапшасы</p> <p>1. Егер соқтығысу барлық соқтығысқан кемелердің кінәсінен туындаса, әрбір Тараптың жауапкершілігі кінә дәрежесіне пропорционалды анықталады. Егер әрбір Тараптың кінә дәрежесін анықтау мүмкін болмаса, жауапкершілік тең дәрежеде бөлінеді.</p>
<p>3. «Жүзуге жарамсыздық және беймұқтаждыққа байланысты ерекшеліктер» бапшасы</p> <p>1. Осы Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша, кеменің қирауы немесе зақымдануы нәтижесінде болған шығындар мен шығыстар мынадай жағдайларда өтелмейді:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) кеменің жүзуге жарамсыздығы немесе қауіпсіз пайдалану үшін беймұқтаждығы; b) Сақтанушының немесе оның қызметкерлерінің кеменің жүзуге жарамсыздығына (беймұқтаждығына) мүдделілігі. <p>2. Сондай-ақ, Сақтандырушылар кеменің жүзуге жарамдылығы және жүкті тағайындалған жерге жеткізуге жарамдылығы жөніндегі кепілдіктер бұзылғаннан туындаған шығындарды өтемейді, егер Сақтанушы немесе оның қызметкерлері кеменің жүзуге жарамсыздығы мен беймұқтаждығын тудырған жағдайларға кінәлі болса.</p>
<p>4. «Соғыс себептері бойынша ерекшеліктер» бапшасы</p> <p>1. Осы Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша, кеменің қирауы немесе зақымдануы нәтижесінде болған шығындар мен шығыстар мынадай жағдайларда өтелмейді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) соғыс, азаматтық соғыс, революция, бүлік, көтеріліс немесе аталған оқиғалардың салдарынан туындаған азаматтық тәртіпсіздіктер, сондай-ақ соғысушы тараптың немесе оған қарсы тараптың кез келген жаулас әрекеті; 2) ұрлық, қамау, түрмеге жабу, күш қолдану арқылы тоқтату (қарақшылықтан басқа) және олардың салдары немесе кез келген қорқыту әрекеті; 3) кеменің миналармен, торпедалармен, бомбалармен және басқа әскери қарулармен өзара әрекеттесуінен туындаған жағдайлар, егер олардың әсері сақтандыру объектісіне кездейсоқ сипатта болса.
<p>5. «Көтеріліс себептері бойынша ерекшеліктер» бапшасы</p> <p>1. Осы Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша, кеменің қирауы немесе зақымдануы нәтижесінде болған шығындар мен шығыстар мынадай жағдайларда өтелмейді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) соғыс, азаматтық соғыс, революция, бүлік, көтеріліс немесе аталған оқиғалардың салдарынан туындаған азаматтық тәртіпсіздіктер, сондай-ақ соғысушы тараптың немесе оған қарсы тараптың кез келген жаулас әрекеті; 2) ұрлық, қамау, түрмеге жабу, күш қолдану арқылы тоқтату (қарақшылықтан басқа) және олардың салдары немесе кез келген қорқыту әрекеті; 3) кеменің миналармен, торпедалармен, бомбалармен және басқа әскери қарулармен өзара әрекеттесуінен туындаған жағдайлар, егер олардың әсері сақтандыру объектісіне кездейсоқ сипатта болса.
<p>6. «Көтеріліс себептері бойынша ерекшеліктер» бапшасы</p> <p>1. Осы Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша, кеменің қирауы немесе зақымдануы нәтижесінде болған шығындар мен шығыстар мынадай жағдайларда өтелмейді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ереуілдер, локдаундар, еңбек тәртіпсіздіктері, көтерілістер немесе азаматтық толқулар және олардың қатысушыларының әрекеттері; 2) терроршылардың немесе саяси мотивтерге негізделген әрекет жасайтын кез келген басқа тұлғалардың әрекеттері.
<p>7. «Жалпы ерекшеліктер» бапшасы</p> <p>1. Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша, төмендегідей жағдайлардан туындаған шығындар мен шығыстар өтелмейді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ядролық жарылыс, радиация немесе радиоактивті ластанудың әсері; 2) әскери әрекеттер, сондай-ақ әскери маневрлер немесе басқа әскери іс-шаралар. 3) Осы Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша, төмендегідей жағдайлардан туындаған шығындар мен шығыстар өтелмейді: 4) ядролық жарылыс, радиация немесе радиоактивті ластанудың әсері; 5) әскери әрекеттер, сондай-ақ әскери маневрлер немесе басқа әскери іс-шаралар;

- 6) б) азаматтық соғыс, халық толқулары кез келген түрі немесе ереуілдер;
 - 7) мемлекеттік органдардың бұйрығы бойынша сақтандырылған су көлігі құралын алу, конфискациялау, реквизициялау, қамауға алу немесе жою;
 - 8) Сақтанушыға немесе оның өкіліне кеменің жүзуге жарамсыздығы немесе пайдалану үшін беймұқтаждығы белгілі болған жағдайда, кемені судан шығару алдында;
 - 9) кемені оның тағайындалуына сәйкес емес мақсаттарда немесе шартта көрсетілмеген жағдайларда пайдалану;
 - 10) кемені сақтандыру шарты бойынша келісілген пайдалану аймағынан тыс пайдалану, егер бұл форс-мажорлық жағдаймен туындамаған болса;
 - 11) кеменің, оның бөліктерінің, машиналарының, жабдықтарының немесе қосалқы бөлшектерінің ескіргендігі, коррозиясы, тозуы;
 - 12) Сақтанушының немесе Выгодоприобретательдің немесе олардың өкілінің хабардарлығымен, бірақ Сақтандырушытың хабардар болмауымен, жарылысқа және өздігінен жануға қауіпті заттар мен бұйымдарды тиеу;
 - 13) кемені мұздық класына сәйкес емес жағдайларда пайдалану;
 - 14) кемені және экипажды ұстауға байланысты шығындар;
 - 15) кеменің конструктивтік және өндірістік кемшіліктері;
 - 16) кемені қылмыстық әрекеттер жасау үшін пайдалану (нашақорлық заттарды, жалдамалы әскерлерді, қаруды тасымалдау);
 - 17) Сақтанушының Сақтандырушымен келісілген мерзім ішінде, Сақтандырушы көрсеткен тәуекел деңгейін айтарлықтай арттыратын жағдайларды жоюдан бас тартуы;
 - 18) мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының немесе олардың лауазымды тұлғаларының заңсыз әрекеттері (әрекетсіздігі), соның ішінде заңдарға немесе басқа нормативтік актілерге сәйкес келмейтін құжаттарды шығару нәтижесінде.
2. Сонымен қатар, Сақтандырушы төмендегідей шығындарды да өтемейді:
- 1) сақтандырылған кеменің қалдықтарын жоюға байланысты, қоршаған ортаға, адамдардың денсаулығына және үшінші тұлғалардың мүлкіне келтірілген зияндар;
 - 2) Сақтанушының жанама шығындары.

**APPROVED by
the Decision of Board of Directors
of Sinoasia B&R Insurance Company JSC
Protocol No. 4–2026 dated 31.03.2026**

**RULES
OF VOLUNTARY INSURANCE OF WATER TRANSPORT
SINOASIA B&R INSURANCE COMPANY JSC**

Almaty 2026

CONTENT:

1	GENERAL PROVISIONS	3
2	INSURED INTERESTS	4
3	SUM INSURED. DEDUCTIBLE	5
4	INSURANCE PREMIUM CALCULATION PROCEDURE.....	6
5	INSURED EVENTS.....	6
6	EXCLUSIONS AND LIMITATIONS OF COVERAGE	7
7	TERM AND TERRITORIAL SCOPE OF THE INSURANCE CONTRACT.....	10
8	PROCEDURE FOR CONCLUSION OF THE INSURANCE CONTRACT.....	10
9	RIGHTS AND OBLIGATIONS OF THE PARTIES	12
10	INSURANCE PAYMENT PROCEDURE AND CONDITIONS	14
11	POLICYHOLDER'S ACTIONS UPON THE OCCURRENCE OF AN INSURED EVENT	16
12	LIST OF DOCUMENTS CONFIRMING THE OCCURRENCE OF AN INSURED EVENT AND THE AMOUNT OF LOSS	17
13	CHANGE IN THE RISK DEGREE	18
14	TERMS OF TERMINATION OF THE INSURANCE CONTRACT	18
15	RIGHT OF RECOURSE	19
16	DOUBLE INSURANCE	19
17	FORCE MAJEURE	20
18	DISPUTE SETTLEMENT PROCEDURE.....	20
19	ADDITIONAL TERMS	20
	Annex No. 1.....	21

1 GENERAL PROVISIONS

- 1.1 These Rules have been developed in accordance with the Civil Code of the Republic of Kazakhstan, the Law of the Republic of Kazakhstan “On Insurance Activity” No. 126-II dated December 18, 2000, and other regulatory legal acts of the Republic of Kazakhstan, and govern legal relations arising in the field of voluntary insurance, establishing the economic and organizational framework for its implementation.
- 1.2 Under these Rules, Sinoasia B&R Insurance Company JSC (hereinafter referred to as the Insurer) provides voluntary water transport insurance by entering into a Voluntary Water Transport Insurance Contract (hereinafter referred to as the Insurance Contract) with legal entities (regardless of the form of ownership) or legally capable individuals (regardless of citizenship) (hereinafter referred to as the Policyholder).
- 1.3 Key terms used in these Rules:
 - 1.3.1 **Insurance Rules** is a document of the Insurer defining the terms and conditions for carrying out insurance under the relevant type (class) of insurance.
 - 1.3.2 **Insurance Contract** is an agreement concluded between the Insurer and the Policyholder under the terms defined by the Insurance Rules, pursuant to which the Policyholder undertakes to pay the insurance premium, and the Insurer undertakes, upon the occurrence of an insured event, to make an insurance payment to the Policyholder (Beneficiary) within the limits of the sum insured specified in the Insurance Contract.
 - 1.3.3 **Insurer** is Sinoasia B&R Insurance Company, JSC (Sinoasia B&R), a legal entity licensed to carry out insurance activities within the territory of the Republic of Kazakhstan in accordance with the procedure established by the legislation of the Republic of Kazakhstan, and obligated, upon the occurrence of an insured event, to make an insurance payment to the person in whose favor the Insurance Contract is concluded, within the limits of the sum insured specified in the Insurance Contract;
 - 1.3.4 **Policyholder** is a legal entity or natural person who is the owner or lawful possessor of a water transport vessel and has insured it with the Insurer;
 - 1.3.5 **Insured** is a person in respect of whom the insurance is effected.
 - 1.3.6 **Beneficiary** is a person who, in accordance with the legislation and the Insurance Contract, is entitled to receive the insurance payment;
 - 1.3.7 **Independent Expert** is a natural person or legal entity licensed to perform valuation activities in respect of property (excluding intellectual property and intangible assets) and accredited by the authorized state authority responsible for the regulation and supervision of the financial market and financial institutions in accordance with the procedures established by such authority;
 - 1.3.8 **Policyholder’s Application** is a document completed by the Policyholder in written and/or electronic form describing the object of insurance and the nature of the risk and including, among other things, information on the location, value, condition, storage or use procedures, technical readiness, as well as the qualitative characteristics of a specific object of insurance.
 - 1.3.9 **Insured Event** – a sudden and unforeseen incident or occurrence resulting in the obligation to make an insurance payment, including the vessel being deemed Missing.
 - 1.3.10 **Insurance Premium** is the amount of money that the Policyholder is obligated to pay to the Insurer in consideration for the Insurer’s assumption of the obligation to make an insurance payment to the Policyholder in the amount specified in the Insurance Contract;
 - 1.3.11 **Insurance amount** is the amount of money for which the insured object is insured and which is the maximum amount of the Insurer's liability in the event of an insured event.
 - 1.3.12 **Insurance Payment** is the amount of money paid by the Insurer to the Policyholder (Beneficiary) within the limits of the sum insured upon the occurrence of an insured event.
 - 1.3.13 **Actual Value** is the value of the insured object determined by agreement of the Parties, taking depreciation into account;
 - 1.3.14 **Market Value** is the determined acquisition cost of the insured object plus expenses for transportation to the destination, customs clearance, and insurance;
 - 1.3.15 **Water Transport Vehicle (Vessel)** is the hull of a self-propelled or non-self-propelled floating structure with superstructures and deckhouses; vessel spaces (including finishing, insulation, and wiring); appliances and systems, machinery, boilers, diesel generators, and other vessel equipment and outfit, including lifeboats and life rafts. The Vessel must be registered in one of the vessel registries of the Republic of Kazakhstan (the State Vessel Register of the Republic of Kazakhstan, the Vessel Book, the Register of Ships Under Construction, the Bareboat Charter Register) or in any registry of another state;
 - 1.3.16 **Additional Equipment** is equipment not included in the Vessel’s standard manufacturer configuration;
 - 1.3.17 **Vessel Owner** is a natural person or legal entity possessing the Vessel by right of ownership, economic management, operational management, or on any other lawful basis (including a lease agreement, power of attorney for vessel operation, transfer by order of a competent authority, etc.);

- 1.3.18 **Actual Total Loss** is loss, destruction, or irretrievable damage to the insured Vessel where restoration is technically impossible;
- 1.3.19 **Constructive Total Loss** is partial damage or total loss of the Vessel where the cost of restoring it to its condition immediately prior to the insured event is economically impracticable, as such cost exceeds the sum insured established by the Insurance Contract;
- 1.3.20 **General Average Sacrifice and Expenditure** means losses incurred as a result of firefighting, water entering the holds through hatches opened for jettison of cargo or other openings made for that purpose, intentional stranding of the Vessel, or other measures taken to preserve human life (crew, passengers) and the property of the parties to the carriage;
- 1.3.21 **Average Adjustment** is a specialized calculation for the apportionment of general average expenses among the Vessel, cargo, and freight, prepared by an Average Adjuster. The place and procedure for preparing the Average Adjustment shall be specified in the bill of lading;
- 1.3.22 **Average Adjuster** is an official responsible for determining the existence of a general average and preparing the calculation (Average Adjustment) for the apportionment of losses associated with such event;
- 1.3.23 **Freight** is the remuneration payable for the carriage of cargo by sea. Freight shall not be covered under these Rules;
- 1.3.24 **Double (Multiple) Insurance** is insurance of the same object with several Insurers under separate contracts with each of them.
- 1.3.25 **Berth** is a hydraulic structure equipped with facilities for the safe approach of water transport and intended for the safe mooring of vessels;
- 1.3.26 **Rigging** is the collective equipment and tackle of a vessel used for cargo-handling operations, as well as for hoisting and lowering flags and signals;
- 1.3.27 **Voyage** is the transport process involving the carriage of passengers or cargo within a specified period between geographical points and regions.
- 1.4 The obligations of the Policyholder set forth in these Rules and the Insurance Contract shall apply equally to the Insured and the Beneficiaries. Failure by the Insured or the Beneficiary to comply with such obligations shall give rise to the same consequences as a failure by the Policyholder.
- 1.5 The signature of the Policyholder or its representative on the Insurance Contract constitutes confirmation of their full acceptance of these Rules.

2 INSURED INTERESTS

- 2.1 The insured interests shall be the property interests of the Policyholder (Beneficiary) related to the ownership, use, and disposal of water transport, arising from its damage or destruction (including hijacking or theft), together with engines, rigging, interior finishing, equipment, and other components.
- 2.2 The following shall be accepted for insurance:
- 2.2.1 Vessels entered in the State Vessel Register, classified depending on their purpose, navigation area, construction material, and type of propulsion (e.g., sail, propeller, etc.), and grouped as follows:
- 1) *by purpose* – military vessels (generally not accepted for insurance); transport (merchant) vessels; fishing vessels; service and auxiliary vessels; technical fleet vessels; special vessels (barges); sports and pleasure craft (motorboats, yachts, etc.).
 - 2) *by navigation area* – ocean-going; sea-going; coastal; inland waterway vessels.
 - 3) *by hull material* – wooden; steel; reinforced concrete; composite.
 - 4) *by propulsion type* – sailing vessels; paddle-driven vessels; screw-propelled vessels.
 - 5) *by engine type* – steam-powered; internal combustion; electric; nuclear-powered; wind-powered.
- 2.2.2 Transport (Merchant) Vessels, depending on the nature of the cargo carried, shall be divided into:
- a) passenger and passenger-cargo vessels (having more than 12 equipped passenger berths and intended for the carriage of passengers and cargo);
 - b) dry cargo vessels, intended for the carriage of general cargo, bulk cargo, bagged cargo, and unpackaged cargo (including refrigerated vessels, timber carriers, grain carriers, container ships, pallet carriers, etc.), as well as specialized vessels such as bulk carriers, Ro-Ro vessels, lighter carriers, and tank vessels intended for the carriage of liquid cargo in bulk (tankers, etc.).
- 2.2.3 Additionally, transport (merchant) vessels may be classified as liner vessels, operating regular voyages between designated ports; and tramp vessels, conducting commercial voyages in any direction depending on cargo availability.

Rules of voluntary insurance of water transport

- 2.2.4 Fishing Vessels are used for marine harvesting (fish, whales, crabs, etc.) and are subdivided into fishing vessels (trawlers, seiners, fishing boats, tuna vessels, crabbers, whalers, and sealing vessels) and floating bases or factory ships that process the catch directly at sea.
- 2.2.5 Service and Auxiliary Vessels, supporting the operation of transport and fishing vessels, include icebreakers, tugboats, supply vessels, pilot boats, utility craft, rescue vessels, fireboats, and similar craft.
- 2.2.6 Technical Fleet Vessels include dredgers, floating docks, crane vessels, and similar specialized floating equipment.
- 2.2.7 Machinery (engines), navigational and other equipment, vessel installations, outfit (rigging) installed on sea-going or inland waterway vessels, additional specialized equipment (outfit) installed and/or carried on board the Vessel, as well as spare parts and interior finishing, shall form part of the insured property.
- 2.3 The subject matter of insurance shall be a Vessel entered in the State Vessel Register and owned, operated, or otherwise lawfully possessed by the Policyholder.
- 2.4 The Insurance Contract may be concluded in favor of a person other than the Policyholder (the Beneficiary) who has an insurable interest in the preservation of the Vessel based on law, another legal act, or contract. The Beneficiary shall be specified in the Insurance Contract.
- 2.5 The Policyholder shall be entitled, during the period of validity of the Insurance Contract, to replace the Beneficiary named in the Insurance Contract with another person by providing written notice to the Insurer. The Beneficiary may not be replaced by another person after the occurrence of an Insured Event or after the Beneficiary has performed any obligation under the Insurance Contract or submitted a claim for an insurance payment to the Insurer.
- 2.6 The Policyholder and the Beneficiary must have an insurable interest in the preservation of the insured Vessel. Any Insurance Contract concluded in the absence of an insurable interest on the part of the Policyholder and/or the Beneficiary shall be deemed invalid.
- 2.7 Insurance coverage shall not extend to risks related to the carriage or safekeeping of cargo, freight, third-party liability, or similar exposures.
- 2.8 Vessels imported into the territory of the Republic of Kazakhstan in violation of applicable customs laws and Rules or listed in the databases of the competent authorities of the Republic of Kazakhstan or Interpol as previously stolen, shall not be accepted for insurance. Under any Insurance Contract concluded in breach of this requirement, the Insurer shall bear no obligations whatsoever, including with respect to any insurance payment.
- 2.9 Vessels that are technically defective, incomplete, or unseaworthy shall not be accepted for insurance.
- 2.10 Unless otherwise provided in the Insurance Contract, the following shall also not be accepted for insurance:
 - 1) vessels engaged in peacekeeping missions or trials;
 - 2) cash, stamps, tickets, documents, or securities; clothing or personal belongings of the Policyholder or the Insured; jewelry; video or photographic cameras; radio receivers; tape recorders; compact disc players or video recorders; television equipment; audio or video media; fixed or portable communication devices, including radiotelephones and mobile or cellular communication devices located on or within the Vessel;
 - 3) goods or items related to the professional or commercial activities of the Policyholder transported by the Vessel, as well as any Vessel accessories not included in the manufacturer's standard configuration; diminution in value; or moral damages.
- 2.11 Property and items specified in Clause 2.10 of these Rules may be accepted for insurance subject to an additional insurance premium.
- 2.12 Any unlawful interests of the Policyholder shall not be insurable.

3 SUM INSURED. DEDUCTIBLE

- 3.1 The sum insured shall be established in the Insurance Contract as agreed by the Parties but shall not exceed the actual value of the vessel at the time the Insurance Contract is executed.
- 3.2 A Vessel may be insured for its full value, for a specified percentage of such value, or for a fixed amount established in the Insurance Contract, representing the maximum limit of the Insurer's liability.
- 3.3 When insurance is effected for the full value of the Vessel, such value shall be determined on the basis of:
 - 1) the book value (taking depreciation into account) according to the accounting records of the entity that owns the Vessel;
 - 2) the purchase price, including incidental expenses;
 - 3) the average market value of the Vessel at the time the Insurance Contract is concluded.
- 3.4 The sum insured in respect of a leased Vessel shall not exceed the Policyholder's liability to the lessor and

shall in no circumstances exceed the Actual Value of the Vessel.

- 3.5 The sums insured for machinery (engines), equipment, mechanisms, installations, outfit, including additional equipment and spare parts, shall be determined based on their book value as evidenced by accounting records and other documents confirming the Actual (Insured) Value of such items.
- 3.6 Where the Insurance Contract is concluded in respect of a group of vessels (fleet, flotilla, convoy, etc.), the sums insured shall be established separately for each Vessel.
- 3.7 If the Vessel is insured for less than its insurable value, the Policyholder shall be entitled to obtain additional insurance from another insurer, provided that the aggregate sum insured under all insurance contracts does not exceed the Actual Value of the Vessel.
- 3.8 If the Vessel is insured for less than its insurable value, the Policyholder shall be entitled to obtain additional insurance from another insurer, provided that the aggregate sum insured under all insurance contracts does not exceed the Actual Value of the Vessel. Any excess portion of the Insurance Premium paid shall not be refundable in such case.
- 3.9 If, at the time of concluding the Insurance Contract, the sum insured is lower than the Actual Value of the Vessel, the Insurer shall, upon the occurrence of an Insured Event, make an insurance payment in proportion to the ratio of the sum insured to the Actual Value, unless otherwise provided in the Insurance Contract.
- 3.10 In all cases, the liability of the Insurer shall not exceed the sum insured.
- 3.11 The Insurance Contract shall provide for a deductible, the type and amount of which shall be determined as agreed by the Parties and expressed either as a percentage of the sum insured or as a fixed amount.
- 3.12 Following an insurance payment in respect of an Insured Event, the Insurance Contract shall remain in force for a sum insured equal to the difference between the sum insured established at the inception of the Insurance Contract and the amount of the insurance payment made, after application of any deductible, unless otherwise provided in the Insurance Contract.

4 INSURANCE PREMIUM CALCULATION PROCEDURE

- 4.1 The Insurance Premium payable under the Insurance Contract shall be calculated in accordance with the applicable premium rates, which determine the rate applied to the sum insured, taking into account the technical condition of the insured property, insured risks, the ratio of the sum insured to the value of the Vessel, the terms and conditions of its operation, the Policy Period, and other factors affecting the likelihood of an Insured Event and the potential magnitude of loss. Premium payments shall be made in the national currency of the Republic of Kazakhstan - KZT. In exceptional cases, premium payments may be made in foreign currencies at the exchange rate established by the National Bank of the Republic of Kazakhstan on the transaction date.
- 4.2 The Insurance Premium shall be payable by the Policyholder either as a lump sum or in installments in the form of periodic premium payments, whether in cash or by non-cash settlement.
- 4.3 If an Insured Event occurs prior to the payment of a premium installment that is overdue (where the Insurance Premium is payable in installments), the Insurer shall be entitled, when determining the amount of the insurance payment, to deduct the amount of the unpaid premium installment.

5 INSURED EVENTS

- 5.1 An Insured Event under an Insurance Contract concluded in accordance with these Rules shall mean an event occurring during the Policy Period and within the agreed territorial limits, resulting in the loss (total loss) or damage to the insured Vessel and/or additional equipment.
- 5.2 An event considered an Insured Event must possess the characteristics of probability and fortuity.
- 5.3 **Unless otherwise provided in the Insurance Contract, an Insured Event shall include the total loss (loss) or damage to water transport resulting from:**
 - 1) an accident (incident) on water caused by:
 - a) severe weather conditions, including storm, hurricane, or tempest;
 - b) collision with other vessels;
 - c) contact with floating or stationary objects;
 - d) grounding or stranding;
 - 2) fire or explosion;
 - 3) collision with land-based vehicles, equipment, or harbor or dock structures;
 - 4) earthquake, volcanic eruption, or lightning strike;
 - 5) accidents occurring during loading, unloading, or shifting of cargo;
 - 6) incidents during the loading or unloading of fuel;

- 7) boiler explosions, shaft breakage, or other latent defects in the machinery or hull, or errors in the design of the Vessel;
 - 8) collision with aircraft (airplanes, helicopters, etc.) or falling debris therefrom;
 - 9) theft, unlawful taking, robbery, piracy, or other unlawful acts of third parties;
 - 10) the Vessel being deemed Missing.
- 5.4 The burden of proof of the Insured event occurrence, as well as the damages caused by it, shall lie with the Policyholder.

6 EXCLUSIONS AND LIMITATIONS OF COVERAGE

- 6.1 **The insurer shall be entitled to refuse to pay the insurance benefit to the Policyholder in full or partially if the insured event occurred as a result of:**
- 1) deliberate actions of the Policyholder, Insured and/or Beneficiary aimed at the occurrence of an insured event or contributing to its occurrence, except for actions committed in a state of necessary defense and extreme necessity;
 - 2) actions of the Policyholder, Insured and/or Beneficiary, recognized under the procedure established by legislative acts as intentional criminal or administrative offenses that are in a causal relationship with the insured event.
- 6.2 **The insurer is exempt from payment of the insurance benefit if the insured event occurred as a result of:**
- 1) nuclear explosion, radiation, radioactive contamination, chemical or bacteriological exposure and/or poisoning;
 - 2) war of any kind, civil war, civil commotion of any nature, mass disturbances, strikes, lockouts and their consequences; terrorist acts; seizure, confiscation, requisition, arrest, destruction, or damage to property by order of civil or military authorities; compulsory nationalization; imposition of a state of emergency or martial law;
 - 3) destruction of the Vessel by floating mines, torpedoes, bombs, or other instruments of war;
 - 4) capture, arrest, detention of the Vessel, or any attempt thereat.
- 6.3 **Unless otherwise provided in the Insurance Contract, losses and expenses arising from the following causes shall not be payable:**
- 1) strikes, lockouts, or actions arising from labor disputes;
 - 2) any terrorist acts;
 - 3) losses and expenses that the Policyholder is obligated to indemnify to the owner of another vessel as a result of a collision between vessels;
 - 4) losses and expenses that the Policyholder is obligated to indemnify to third parties as a result of damage caused by the insured Vessel to shore facilities, hydrotechnical structures, berths, and the like;
 - 5) losses and expenses related to environmental damage resulting from an Insured Event;
 - 6) losses and expenses arising from loss of freight as a result of an Insured Event;
 - 7) losses and expenses arising from loss of freight as a result of an Insured Event;
 - 8) operation of the Vessel under conditions not permitted by its ice class;
 - 9) losses and expenses related to the removal of the wreck of the insured Vessel, bodily injury to persons, and damage to third-party property, including property and cargo located on board the insured Vessel;
 - 10) consequential losses of the Policyholder. The expenses and losses listed in this Clause may be insured on specially agreed terms and subject to an additional Insurance Premium.
- 6.4 **Insured Events shall not include, and no insurance payment shall be made for, damage to water transport resulting from:**
- 1) operation of water transport by the Policyholder without valid certificates of state registration for civil water transport, certificates of seaworthiness, or other documents required by governmental or regulatory authorities to ensure safety in water transport;
 - 2) violation by the Policyholder of statutory requirements governing the maintenance, protection, repair, navigation, and technical operation of water transport;
 - 3) use of the Vessel for purposes not foreseen by the Insurance Contract (Policy) or outside the designated trading area of the Vessel (unless caused by force majeure circumstances);
 - 4) operation of the Vessel by a person not authorized to do so or lacking the qualifications required to operate a vessel of the relevant class;

- 5) damage to the Vessel caused by careless handling of fire or violation of fire safety requirements;
- 6) breakage, malfunction, or failure of parts, components, or machinery arising from operation, including ingress of foreign objects or substances into machinery (e.g., hydraulic shock, clogging, etc.), as well as failure to comply with operational requirements established by law or by the manufacturer;
- 7) failure to return the insured Vessel to the Policyholder following its hire, lease, or leasing arrangement, unless otherwise provided in the Insurance Contract.

6.5 Unless expressly provided otherwise in the Insurance Contract, the Insurer shall not be liable for:

- 1) loss of marketable appearance of the insured Vessel;
- 2) ordinary wear and tear, depreciation, or that portion of repair costs which improves the insured Vessel beyond its condition immediately prior to the loss or damage;
- 3) loss of or damage to, or liability in respect of, goods carried in connection with any transaction or commercial operation on board any insured Vessel.

6.6 Insurance coverage shall not extend to losses incurred by the Policyholder arising from:

- 1) intentional acts or negligence of the Policyholder, the Insured, or the Beneficiary;
- 2) unauthorized installation on the Vessel of equipment, instruments, components, mechanisms, or similar items not included in the manufacturer's standard configuration, which may subsequently cause an Insured Event;
- 3) violation of fire safety Rules, or of the Rules governing the transportation and storage of toxic, flammable, or explosive substances, including chemicals and gases in liquid, compressed, or gaseous forms;
- 4) violation of the rules for the transportation of liquid substances (oil, gasoline, gas, etc.);
- 5) pollution of or damage to the natural environment;
- 6) breach or non-compliance by the Policyholder with regulatory requirements governing the maintenance, repair, and technical operation of the Vessel, as well as use of the insured Vessel for purposes other than those for which it is intended;
- 7) manufacturing defects of the Vessel;
- 8) any damage to the property interests of the Policyholder where the insured Vessel:
 - a) is operated in excess of its load capacity;
 - b) is used in violation of safety requirements or while in a damaged condition, either before or after an Insured Event;
 - c) carries passengers or cargo in such quantity or manner as to impair the safe navigation of the insured Vessel or to cause damage to any person or property;
 - d) is used in competitions, races (including trial runs), regattas, tests of any kind (including speed trials, sea trials, or endurance tests), or for training in vessel operation;
 - e) is used by the Policyholder (Insured) as an instrument of a crime;
 - f) is operated by a person under the influence of alcohol, narcotics, toxic substances, or any other form of intoxication;
 - g) is in a technically defective condition.

6.7 The Insurer under the voluntary water transport insurance contract shall not be liable for:

- 1) any claims for compensation exceeding the scope and limits of indemnity provided under the Insurance Contract;
- 2) claims for compensation in respect of damage caused outside the territorial limits of insurance;
- 3) moral damages and loss of profit;
- 4) losses caused by downtime, including downtime resulting from theft, as well as temporary inability to use equipment;
- 5) fines and/or any other administrative penalties or sanctions;
- 6) professional liability;
- 7) claims brought by Policyholders insured under the same Insurance Contract against one another;
- 8) loss of or damage to property transported by or located on board the insured Vessel;
- 9) damage caused during the loading or unloading of the Vessel, as well as during its evacuation or transportation by means of specialized equipment or machinery;
- 10) damage resulting from the loss of or damage to antiques and unique items, articles made of precious metals, precious, semi-precious, or ornamental stones, religious artifacts, collections, paintings, manuscripts, currency, or securities;
- 11) any incident arising from the use of any additional device.

6.8 Grounds for the Insurer's refusal to make an insurance payment shall include:

- 1) notifying the Insurer by the Policyholder of knowingly false information about the insured subject matter, insured risk, insured event and its consequences;
- 2) deliberate failure of the Policyholder to take measures to reduce losses from the insured event;
- 3) receipt by the Insured (Beneficiary) of the appropriate compensation for loss on property insurance from the person guilty of causing the loss;
- 4) Obstruction by the Policy Holder to the Insurer of the investigation of circumstances of the occurrence of the insured event and determination of the amount of the loss caused as the result thereof;
- 5) failure to notify the Insurer of the occurrence of an Insured Event within the time limits stipulated by these Rules and the Insurance Contract;
- 6) waiver by the Policyholder of its right of recourse against the person responsible for the occurrence of the Insured Event, as well as refusal to provide the Insurer with documents necessary for the transfer of such right of recourse. If an insurance payment has already been made, the Insurer shall be entitled to demand its full or partial reimbursement;
- 7) where, at the time of the Insured Event, the Insurance Contract had not entered into force or had ceased to be in force;
- 8) the Insured Event was not formally documented by the competent authorities (emergency services, fire services, etc.);
- 9) failure by the Policyholder, the Insured, and/or the Beneficiary to comply with the terms and limitations set forth in these Rules and the Insurance Contract.

6.9 Losses and expenses shall not be indemnified if caused:

- 1) outside the geographical limits specified in the Insurance Contract, unless related to an emergency situation or force majeure;
- 2) for any reason where the total number of passengers or the quantity of cargo carried by the water transport at the time of the Insured Event or immediately prior thereto exceeded the maximum permitted for the relevant class of water transport and/or exceeded the prescribed loading limits;
- 3) by berthing or departure from a berth that does not comply with the requirements applicable to the type of water transport, unless related to an emergency situation or force majeure;
- 4) by dispatching the Vessel in an unseaworthy condition, unless such unseaworthiness resulted from latent defects of the Vessel;
- 5) with consumable materials (property) and the Vessel's stores;
- 6) by using a non-specialized Vessel as a rescue, drilling, dredging vessel, or for other specialized activities for which the insured Vessel is not intended;
- 7) by loading, with the knowledge of the Policyholder, the Beneficiary, or their representative but without the knowledge of the Insurer, substances or items hazardous in terms of explosion or spontaneous combustion;
- 8) by the deterioration of the Vessel and its appurtenances, or their wear and tear;
- 9) as a result of confiscation, requisition, arrest, or destruction of the Vessel at the order of competent authorities;
- 10) by an event not specified in the Insurance Contract as an Insured Event.

6.10 In all cases, expenses for cleaning and painting the underwater portion of the hull shall not be indemnified, except for cleaning, priming, anti-corrosion coating, and other treatment of replaced hull sections, as well as butt welds or hull areas directly adjacent to replaced or restored shell plating, including hull plating areas damaged during straightening operations, whether removed or repaired in situ.

6.11 Only those expenses for cleaning and painting the hull attributable to the damaged areas shall be included in the indemnifiable repair costs, provided that repairs to remedy the damage to the Vessel are carried out within 12 (twelve) months from the date of the Vessel's last hull painting. Information regarding the calendar date of the Vessel's last painting shall be recorded in the ship's log.

6.12 Expenses related to placing the insured Vessel into dry dock and removing it therefrom, or lifting and launching by means of a slipway, as well as charges for the Vessel's use of the dry dock or slipway, shall be included in the indemnifiable repair costs in full, provided that the repairs performed were directed exclusively toward remedying the consequences of the Insured Event.

6.13 Exemption of the Insurer from the obligation to make an insurance payment to the Policyholder on the grounds provided for in these Rules shall simultaneously release the Insurer from the obligation to make an insurance payment to the Beneficiary.

6.14 The terms of the voluntary water transport insurance contract may provide for other grounds for refusal of an

insurance payment, provided that such grounds do not contradict the applicable legislation of the Republic of Kazakhstan.

- 6.15 The Insurer's refusal to make an insurance payment may be appealed by the Policyholder in court, subject to prior dispute resolution by the Insurance Ombudsman in accordance with the procedure and conditions established by the laws of the Republic of Kazakhstan.

7 TERM AND TERRITORIAL SCOPE OF THE INSURANCE CONTRACT

- 7.1 The Insurance Contract shall be concluded for a period of twelve months. As agreed by the Parties, the Insurance Contract may be concluded for a period of less than twelve months.
- 7.2 Insurance coverage shall attach at 00:00 hours on the day following receipt of the insurance premium (or its first installment) into the Insurer's bank account or cash desk, but not earlier than the date of execution of the Contract.
- 7.3 Where insurance is effected for a voyage, the Insurer's liability (unless otherwise agreed in the Insurance Contract) shall attach from the moment the mooring lines are cast off or the anchor is weighed at the port of departure and shall terminate upon mooring or anchoring at the port of destination.
- 7.4 Under the concluded Insurance Contract, the Insurer shall be liable for losses caused to the insured Vessel throughout the Policy Period and within the agreed trading area specified in the Insurance Contract, regardless of whether the Vessel is performing ordinary voyages, undergoing sea trials, rendering assistance, towing vessels or floating structures, or conducting salvage operations.
- 7.5 Where the Vessel is dispatched on a voyage for sale or scrapping, the Policyholder must obtain the Insurer's prior written agreement regarding the terms of insurance and the amount of any additional premium. Otherwise, the insurance shall be deemed invalid.
- 7.6 The territorial limits of insurance shall be confined to the trading area of the insured Vessel as specified in the Insurance Contract. As agreed by the Parties, the territorial limits of insurance may be either extended or restricted. The territorial limits shall be specified in the Insurance Contract.

8 PROCEDURE FOR CONCLUSION OF THE INSURANCE CONTRACT

- 8.1 The Insurance Contracts shall be concluded on the basis of the Policyholder's written application in the form prescribed by the Insurer, and which shall constitute an integral and inseparable part of the Insurance Contract. When completing the application, the Policyholder shall provide the Insurer with documents confirming its right to use the Vessel and disclose all circumstances known to it that are material to assessing the probability of an Insured Event and the potential amount of loss in respect of the Vessel proposed for insurance, including circumstances affecting its condition, marketable appearance, preservation, location, and other relevant factors. The Policyholder shall be responsible for the accuracy of the information provided.
- 8.2 The Insurer may request additional documents necessary to assess the level of insurance risk for the purpose of concluding the Insurance Contract. The Insurer shall have the right to refuse to conclude the Insurance Contract with the Policyholder without providing reasons.
- 8.3 At the Insurer's request, the Policyholder shall provide the Insurer's representative with the opportunity to inspect the insured Vessel and shall sign the inspection report. Following the inspection, the Insurer shall be entitled to terminate the Insurance Contract or require amendments to its terms. At the Insurer's discretion, and in exceptional cases, the Vessel may be insured without prior inspection based on all necessary documents submitted by the Policyholder.
- 8.4 The Insurer shall have the right to require a revision of the terms of the Insurance Contract in the event of any amendment, expiration, or suspension of the Insurance Contract.
- 8.5 The Insurance Contract shall be concluded in writing by:
- 1) execution of the Insurance Contract by the Parties, including in electronic form; or
 - 2) accession of the Policyholder to the standard terms of the Insurance Rules developed unilaterally by the Insurer, with issuance of the Insurance Contract to the Policyholder by the Insurer.
- 8.6 When insuring water transport, the Insurance Contract may be concluded on one of the following bases:
- 1) coverage for total loss and damage to the Vessel;
 - 2) coverage for total loss only;
 - 3) coverage for total loss only, including salvage expenses;
 - 4) coverage for damage only.
- 8.7 Under the condition "**Coverage for Total Loss and Damage to the Vessel**," the following shall be insured:
- 1) the hull, propeller assembly, rudder blade, and rudder stock;

- 2) engines, auxiliary machinery, equipment, and vessel installations.

8.7.1 The following shall be indemnified:

- 1) losses resulting from the total loss of the Vessel (actual or constructive), and expenses for repairing damage to the hull, propeller assembly, rudder blade, and rudder stock, as well as engines, auxiliary machinery, equipment, and vessel installations, arising from an Insured Event, except in the cases set forth in the “General Exclusions” clause (Appendix No. 1);
- 2) losses, expenses, and contributions in General Average in proportion to the Vessel’s share.

8.7.2 **Where circumstances exist indicating a General Average, the following shall be treated as General Average losses (in addition to those not listed in the “General Average Exclusions” clause):**

- 1) losses resulting from measures taken for the common safety;
- 2) losses caused to the Vessel by the intentional stranding of the Vessel;
- 3) losses caused to the Vessel in extinguishing a fire on board, including losses resulting from the flooding of the burning Vessel for that purpose;
- 4) expenses incurred in obtaining assistance, as well as losses caused to the Vessel by vessels rendering such assistance.

8.7.3 **In addition, the following shall be included in or treated as General Average:**

- 1) expenses arising from the Vessel’s forced entry into a place of refuge (port of refuge) or return to the port of loading due to an accident or other extraordinary circumstance necessitating such entry or return for the common safety;
- 2) expenses related to the departure of the Vessel from the place of refuge or from the port of loading to which the Vessel was compelled to return;
- 3) wages and maintenance of the Vessel’s crew (including fuel and supplies) incurred due to the prolongation of the voyage as a result of the Vessel entering a place of refuge or returning to the port of loading following an accident or other extraordinary circumstance;
- 4) wages and maintenance of the Vessel’s crew incurred during the detention of the Vessel in the interest of the common safety at any location due to an accident or other extraordinary circumstance for the purpose of repairing damage caused by such circumstance, where such repairs are necessary for the safe continuation of the voyage. Fuel, stores, and port charges incurred during such detention shall be allowed in General Average, except for expenses arising from repairs not allowable in General Average;
- 5) The cost of temporary repairs to the Vessel carried out for the common safety at the port of loading, port of call, or place of refuge, as well as the cost of temporary repairs of damage allowable in General Average, shall be included; however, the cost of temporary repairs of accidental damage necessary solely to complete the voyage shall be recoverable only up to the amount of the expenses thereby avoided that would otherwise have been allowed in General Average had such repairs not been effected.

8.8 Under the condition “**Coverage for Damage Only**,” the following shall be insured:

- 1) the hull, propeller assembly, rudder blade, and rudder stock;
- 2) engines, auxiliary machinery, equipment, and vessel installations.

8.8.1 The following shall be indemnified:

- 1) expenses for repairing damage to the hull, propeller assembly, rudder blade and rudder stock, as well as engines, auxiliary machinery, equipment, and shipboard installations resulting from an Insured Event, except for the cases set forth in the “General Exclusions” clause;
- 2) necessary and reasonably incurred expenses for the salvage of the Vessel.

8.9 Under the condition “**Coverage for Total Loss Only, Including Salvage Expenses**,” the following shall be indemnified:

- 1) losses resulting from the total loss of the Vessel (actual or constructive) caused by an Insured Event, except for the cases set forth in the “General Exclusions” clause;
- 2) necessary and reasonably incurred expenses for the salvage of the Vessel.

8.10 Under the condition “**Coverage for Total Loss Only**,” the following shall be indemnified:

- 1) losses arising from the total loss (actual or constructive) of the Vessel caused by an Insured Event, except for the cases set forth in the “General Exclusions” clause;
- 2) necessary and reasonably incurred expenses for the salvage of the Vessel.

- 8.11 The Insurer shall be liable only for losses occurring within the navigation area or during the voyage specified in the Insurance Contract. If the Vessel leaves the navigation area or deviates from the route stipulated in the Insurance Contract without the Insurer's consent, the insurance shall terminate.
- 8.12 The Insurer may keep the terms of the Insurance Contract in force provided that it receives timely notice of the intended change to the navigation area or voyage and that the Policyholder pays the corresponding additional insurance premium. Deviation from the intended route or departure from the navigation area for the purpose of saving human life, vessels, or cargo, as well as deviations caused by the actual necessity to ensure the safety of the following voyage, shall not be deemed a breach of the Insurance Contract.
- 8.13 The Policyholder shall immediately notify the Insurer, as soon as it becomes aware, of all material changes affecting the degree of insurance risk (including delay of the voyage, deviation from the route stipulated in the Insurance Contract, departure from the navigation area, navigation in ice, overwintering of the Vessel not contemplated at the time of conclusion of the Insurance Contract, towing of other vessels by the insured Vessel, or leasing of the insured Vessel, etc.).
- 8.13.1 The following shall not be deemed material changes: situations where the insured Vessel performs trial voyages, proceeds under tow by another vessel while in need of assistance, or where towing is consistent with local custom or the Insurance Contract.
- 8.14 Upon receiving information about circumstances that increase the degree of insurance risk, the Insurer shall have the right to require amendments to the terms of the Insurance Contract or payment of an additional portion of the insurance premium proportionate to the increased risk.
- 8.15 If the Policyholder does not agree to the new terms of the Insurance Contract or refuses to pay the additional insurance premium, the Insurer shall have the right to demand termination of the Insurance Contract in accordance with the civil legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 8.16 If the Policyholder fails to fulfill the obligation to notify the Insurer of information regarding an increased degree of insurance risk, the Insurer shall have the right to demand termination of the Insurance Contract and compensation for losses in accordance with the civil legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 8.17 The Insurer shall have no right to demand the termination of the Insurance Contract, if the circumstances causing the increase of insurance risk level disappeared.
- 8.18 Regardless of whether the degree of insurance risk has increased, the Insurer shall have the right, during the term of the Insurance Contract, to inspect the condition of the Vessel and its operating conditions.
- 8.19 In the event of the sale or donation of the Vessel, as well as in the case of division of property, the Policyholder may, with the Insurer's consent, assign the Insurance Contract to the new owner of the Vessel by submitting a corresponding application to the Insurer. Upon transfer of ownership of the Vessel to another person, the Insurance Contract shall be subject to reissuance.
- 8.20 The Policyholder shall have the right to reissue the Insurance Contract for a newly acquired Vessel. In such case, the Policyholder shall provide the Insurer with the opportunity to inspect the newly acquired Vessel and supply all necessary information and documentation relating thereto. In this case, the Insurer shall recalculate the amounts of the Sum Insured and the insurance premium, taking into account the period of validity of the previous Insurance Contract.
- 8.21 The Insurer shall be responsible for any incompleteness in the terms required to be specified in the Insurance Contract. In the event of a dispute under the Insurance Contract arising from the incompleteness of certain of its terms, such dispute shall be resolved in favor of the Policyholder.
- 8.22 The signature of the Policyholder or its representative on the Insurance Contract shall constitute confirmation of their full acceptance of the provisions of these Rules.

9 RIGHTS AND OBLIGATIONS OF THE PARTIES

- 9.1 The Insurer shall be obliged to:**
- 9.1.1 acquaint the Policy Holder with the Insurance Rules;
- 9.1.2 inspect the vessel damaged as a result of the Insured Event within five business days after receipt of the Policyholder's written application;
- 9.1.3 make a decision on the insurance payment or on the refusal to make an insurance payment within the timeframes stipulated by the Rules and the Insurance Contract, and approve the relevant insurance report unless otherwise expressly provided for in the Insurance Contract;
- 9.1.4 upon recognition of the occurred event as an Insured Event, make the insurance payment to the Beneficiary within the timeframes, in the amount, and in the manner stipulated by the Rules and the Insurance Contract;
- 9.1.5 where necessary, engage specialists (experts) to determine the causes, extent of losses, and the value of the vessel when preparing the insurance report;

- 9.1.6 when deciding to refuse an insurance payment, notify the Policyholder in writing with a reasoned justification for the refusal within the timeframes stipulated by the Rules and the Insurance Contract;
- 9.1.7 reimburse the Policyholder (Insured) for expenses incurred, mitigate losses in the event of an Insured Event.
- 9.1.8 provide the insurance secrecy;
- 9.1.9 perform other actions stipulated by the Insurance Contract, the Insurance Rules and the current legislation of the Republic of Kazakhstan.

9.2 The Policyholder shall be obliged to:

- 9.2.1 when entering into the Insurance Contract, inform the Insurer of all circumstances known to the Policyholder that are material to the assessment of the insurance risk;
- 9.2.2 present the water transport vessel for inspection to the Insurer's authorized representative and disclose all existing internal and external damage;
- 9.2.3 pay the insurance premium in the amount, manner, and within the timeframes established by the Insurance Contract;
- 9.2.4 inform the Insurer of other Insurance Contracts concluded or being concluded that are in force with respect to the same object of insurance during the term of the Insurance Contract;
- 9.2.5 provide the Insurer with all information regarding the insured vessel upon the Insurer's request;
- 9.2.6 immediately, but in any case, no later than 3 (three) business days, notify the Insurer of all material changes during the term of the Insurance Contract related to an increase in the degree of risk;
- 9.2.7 comply with all Rules, standards, and Rules governing the operation of water transport;
- 9.2.8 ensure the transfer to the Insurer of the right of recourse against the person responsible for the occurrence of the insured event;
- 9.2.9 take all possible and reasonable measures to prevent insured events, comply with established and generally accepted safety Rules and standards, ensure the preservation of the insured water transport vessel, and operate the vessel in accordance with safety requirements and technical conditions established by the Rules of the Republic of Kazakhstan;
- 9.2.10 refund the insurance payment to the Insurer in full or in part if, within the applicable statute of limitations, circumstances are discovered that, under the legislation of the Republic of Kazakhstan or these Insurance Rules, fully or partially deprive the Policyholder or the Beneficiary of the right to receive the insurance payment.
- 9.2.11 perform other actions stipulated by the Insurance Contract, the Insurance Rules and the current legislation of the Republic of Kazakhstan.

9.3 The Insurer shall be entitled:

- 9.3.1 refuse to conclude a voluntary water transport insurance contract;
- 9.3.2 receive the insurance premium in a timely manner in accordance with the terms of the Insurance Contract;
- 9.3.3 obtain from the Policyholder information about circumstances that are material for determining the probability of the insured event and the amount of potential loss arising therefrom (insurance risk), if such circumstances are not known and should not be known to the Insurer;
- 9.3.4 assess the insurance risk, including inspection of the insured object with the subsequent preparation of an inspection report in the form established by the Insurer and subject to mandatory signature by the Policyholder;
- 9.3.5 use the services of an independent expert (average adjuster) to assess the amount of damage and determine the amount of the insurance payment;
- 9.3.6 verify the information provided by the Policyholder regarding the compliance of the insured object with its description and require the Policyholder (Insured) to fulfill the terms of the Insurance Contract;
- 9.3.7 receive timely notification of the occurrence of an insured event;
- 9.3.8 require documentary confirmation of the insured event;
- 9.3.9 terminate the Insurance Contract early in the event of the Policyholder's failure to fulfill their obligations, in cases provided for by these Rules and the Insurance Contract;
- 9.3.10 independently determine the causes and circumstances of an event having the characteristics of an insured event;
- 9.3.11 commence inspection of the damaged vessel without waiting for notification of the loss from the Policyholder. The Policyholder shall not interfere with the Insurer in this regard.
- 9.3.12 when necessary, send requests to competent authorities for the provision of relevant documents and information confirming the fact and cause of the insured event;
- 9.3.13 exercise the right of recourse against the person responsible for the occurrence of the insured event;

- 9.3.14 require amendments to the terms of the Insurance Contract or payment of an additional insurance premium proportionate to the increase in the insurance risk if the Insurer becomes aware of circumstances that increase the insurance risk. An increase in risk shall mean: modification of the water transport (repair, reconstruction), change in the Policyholder's business activities, deterioration of the technical condition of the water transport, change of the water transport route, or change of the owner (proprietor) of the water transport. If the Policyholder objects to this, the Insurance Contract may be terminated with deduction of the Insurer's expenses;
- 9.3.15 refuse to make an insurance payment on the grounds provided for in the Insurance Contract.
- 9.3.16 perform other actions stipulated by the Insurance Contract, the Insurance Rules and the current legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 9.4 The Policyholder shall be entitled:**
- 9.4.1 request from the Insurer clarification of the insurance terms and of its rights and obligations under the Contract;
- 9.4.2 receive a timely insurance payment in the amount, manner, and within the timeframes established by the Rules and the Insurance Contract;
- 9.4.3 request amendments to the Insurance Contract subject to agreement with the Insurer;
- 9.4.4 replace the Beneficiary or the Insured subject to agreement with the Insurer, and where stipulated by the Insurance Contract, also with the consent of the Beneficiary;
- 9.4.5 obtain a duplicate of the Insurance Contract (insurance policy) in the event of its loss;
- 9.4.6 appeal the Insurer's refusal to make an insurance payment in court;
- 9.4.7 terminate the Insurance Contract in accordance with the procedure and on the terms established by the Rules and the Insurance Contract.
- 9.4.8 perform other actions stipulated by the Insurance Contract, the Insurance Rules and the current legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 9.5 The Beneficiary shall have the right to:**
- 9.5.1 request from the Insurer clarification of the insurance terms and of its rights and obligations under the Insurance Contract;
- 9.5.2 upon execution of the Contract and throughout its term, inform the Insurer of all existing and newly concluded insurance contracts covering similar risks in respect of the insured interest;
- 9.5.3 submit a claim to the Insurer for an insurance payment;
- 9.5.4 receive the insurance payment in the manner and on the terms provided for by the Insurance Contract;
- 9.5.5 challenge, in accordance with the legislation of the Republic of Kazakhstan, the Insurer's refusal to make an insurance payment or any reduction in its amount;
- 9.5.6 perform other actions that do not contradict the Insurance Contract and the legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 9.6 The Insurance Contract may also provide for other rights and obligations of the Insurer, the Policyholder, and the Beneficiary that do not contradict the current legislation of the Republic of Kazakhstan.

10 INSURANCE PAYMENT PROCEDURE AND CONDITIONS

- 10.1 A claim for an insurance payment shall be submitted to the Insurer by the Policyholder or the Beneficiary in writing, together with the documents required to process the insurance payment.
- 10.2 Unless otherwise provided in the Insurance Contract, the amount of loss shall be determined by the Insurer based on an inspection conducted and a loss calculation prepared by the Insurer, taking into account the value of the affected Vessel at the time of the insured event. Each Party shall have the right to request an independent expert appraisal. Such appraisal shall be conducted at the expense of the requesting Party.
- 10.3 "Actual Loss" for the purpose of calculating the amount of the insurance payment shall mean property losses caused by damage to, destruction of, or loss of the vessel (or its parts) as a result of the occurrence of an Insured Event.
- 10.4 "Total Loss" of a vessel shall mean the destruction (damage) of the vessel in respect of which an independent expert organization has determined that restoration is economically impracticable, as well as cases where the cost of restoration exceeds 85% of the actual value of the insured object at the time of the Insured Event.
- 10.5 "Damage" to the insured vessel shall mean such deterioration of its qualitative characteristics that, through repair, it can be restored to a condition suitable for use for its original intended purpose, and the cost of such restoration at prices applicable at the time of the Insured Event does not exceed 85% of the actual value of the insured object at the time of the Insured Event.

Rules of voluntary insurance of water transport

- 10.6 The amount of Actual Loss shall not include expenses incurred to improve the insured vessel compared to the condition in which it was prior to the occurrence of the Insured Event, nor shall it include loss of profit, loss of market value, or moral damages.
- 10.7 The amount of loss shall be determined by the Insurer on the basis of an inspection carried out and a calculation prepared by the Insurer, taking into account the value of the affected vessel at the time of the Insured Event. Each Party shall have the right to request an independent expert examination, which shall be conducted at the expense of the initiating Party.
- 10.8 Actual Loss shall be determined as follows:
- 1) in the event of hijacking (loss) or theft of the vessel - based on the appraised value of the stolen vessel, taking into account the agreed deductible, but not exceeding the Sum Insured specified in the Insurance Contract;
 - 2) in the event of Total Loss of the vessel - in the amount of the appraised value of the vessel, but not exceeding the Sum Insured specified in the Insurance Contract, less the agreed deductible, the amount of depreciation, and the value of salvage (serviceable or marketable component parts of the damaged object), if any. The value of salvage shall be determined with due regard to its depreciation. In the event of an insurance payment exceeding 85% of the actual value of the insured vessel, the Insurer shall have the right to require the Policyholder to abandon the insured property in favor of the Insurer;
 - 3) in the event of damage to the vessel, the amount of loss shall be equal to the cost of repair (restoration) of the vessel, taking into account the agreed deductible, depreciation, and the diminished value of the damaged parts of the vessel, in order to restore the insured vessel to a value corresponding to its value at the time of the Insured Event.
- 10.9 Restoration costs shall **include**:
- 1) expenses for materials and spare parts necessary for restoration;
 - 2) expenses for labor required to carry out restoration work. Restoration costs shall be determined less depreciation of the materials and spare parts replaced during the restoration (repair) process.
- 10.10 If damaged parts are replaced despite the possibility of repairing them without compromising the operational safety of the insured vessel, the Insurer shall indemnify the Policyholder for the cost of repairing such parts, but not in excess of their replacement cost.
- 10.11 The Policyholder shall coordinate with the Insurer the inspection and selection of the repair facility for eliminating the consequences of the Insured Event.
- 10.12 If the time and place of repair are not agreed upon, the insurance indemnity shall be determined by the Insurer based on reasonable repair costs. In such case, repair costs shall include reasonable and necessary expenses for transferring the vessel to the place of repair and back. In all other cases, expenses for transferring the vessel from the last port of call to the place of repair to eliminate damage resulting from the Insured Event shall be reimbursed in an amount not exceeding the normal operating expenses incurred during such transfer.
- 10.13 Restoration costs shall **not include**:
- 1) expenses related to modifications and/or improvements of the insured object;
 - 2) expenses caused by temporary (auxiliary) repairs or restoration;
 - 3) expenses for overhaul of equipment, its preventive repair and maintenance, as well as other expenses incurred regardless of the Insured Event.
- 10.14 The amount of damage caused to property under the risk of damage, loss, or destruction of additionally installed equipment shall be determined based on the cost of restoring the damaged property, less the agreed deductible and accrued depreciation (wear and tear) existing prior to the occurrence of the Insured Event. The cost of restoring damaged property shall be calculated based on market prices effective on the date of the Insured Event.
- 10.15 Upon the occurrence of an Insured Event, the Insurer shall make the insurance payment stipulated by the Insurance Contract to the Beneficiary.
- 10.16 The insurance payment shall be made on the basis of the Policyholder's written application for an insurance payment and an insurance report (statement) prepared by the Insurer or its authorized representative.
- 10.17 Unless otherwise specifically provided by the Insurance Contract, insurance payment under the risk of "Unlawful Acts of Third Parties" shall be made on the basis of court decisions (acts) that have entered into legal force with respect to the identified persons.
- 10.18 The total amount of insurance payments under all Insurance Contracts concluded in respect of the insured object shall not exceed the Actual Loss.
- 10.19 The aggregate amount of payments under the Insurance Contract shall not exceed the Sum Insured. The

- insurance payment shall be made as a lump sum unless otherwise provided by the Insurance Contract.
- 10.20 The insurance payment shall be made as a lump sum unless otherwise provided by the Insurance Contract. In such case, the Insurer shall have the right to indemnify the Policyholder by placing at its disposal an equivalent vessel or component parts and assemblies possessing the same qualitative characteristics and consumer properties as the stolen, destroyed, or damaged property.
- 10.21 The maximum period for reviewing documents and making an insurance payment under voluntary insurance contracts with individuals, after submission of all required documents to the Company, shall not exceed 15 (fifteen) business days.
- 10.22 If a decision on the insurance payment cannot be made within the established timeframe and additional information or documentation is required, the Company shall notify the Policyholder (Insured, Beneficiary), explaining the reasons for the extension of the insurance payment period.
- 10.23 In such case, the Company shall ensure that the insurance payment is made within a period not exceeding 15 (fifteen) business days from the expiry date of the document review period under voluntary insurance contracts with individuals.
- 10.24 The Insurance Contract under which an insurance payment has been made shall remain in force until the expiry of the period specified therein in the amount equal to the difference between the Sum Insured and the amount of the insurance payment, unless otherwise expressly provided by the Insurance Contract.
- 10.25 If criminal proceedings have been initiated by authorized state authorities in connection with the Insured Event, the Insurer shall have the right to postpone the decision on the insurance payment until receipt of a document from the investigative or judicial authorities regarding the results of the investigation and their final procedural decision, of which the Policyholder shall be notified in writing.
- 10.26 The Policyholder (Beneficiary) shall be obliged to return the insurance payment received to the Insurer if, within the statute of limitations established by law, a circumstance is discovered that deprives the Policyholder (Beneficiary) of the right to receive the insurance payment.
- 10.27 The Policyholder (Beneficiary) shall be obliged to return the insurance payment received to the Insurer if, within the statute of limitations established by law, a circumstance is discovered that deprives the Policyholder (Beneficiary) of the right to receive the insurance payment.
- 10.28 A Policyholder to whom a stolen vessel has been returned shall, within two months, return to the Insurer the insurance payment received, less compensation for any partial loss that may have been incurred. Such expenses shall be reimbursed by the Insurer in proportion to the ratio of the Sum Insured to the actual (insured) value of the water transport. At the same time, the total amount of the insurance payment and reimbursement of expenses shall not exceed the Sum Insured established by the Insurance Contract. The specified expenses shall be reimbursed directly to the person who incurred them.

11 POLICYHOLDER'S ACTIONS UPON THE OCCURRENCE OF AN INSURED EVENT

- 11.1 Upon the occurrence of an insured event, the Policyholder shall be obligated to:**
- 11.1.1 take all possible measures to reduce losses resulting from the Insured Event, including measures to salvage the vessel;
- 11.1.2 immediately, but no later than 3 (three) business days from the date the damage is discovered, notify the Insurer thereof in writing. If the Policyholder was unable to report the occurrence of the Insured Event within the prescribed time limits for a valid reason, such reason must be documented;
- 11.1.3 immediately report the incident and ensure that it is documented by the competent authorities and organizations (maritime authorities, internal affairs bodies, fire services, emergency authorities, and other competent authorities and organizations in accordance with applicable law);
- 11.1.4 immediately report the incident and ensure that it is documented by the competent authorities and organizations (maritime authorities, internal affairs bodies, fire services, emergency authorities, and other competent authorities and organizations in accordance with applicable law);
- 11.1.5 not carry out restoration works on the damaged vessel without the prior written consent of the Insurer;
- 11.1.6 refrain from taking any actions contrary to the interests of the Insurer, and not assume any obligations, acknowledge liability, accept any proposals, make payments, or promise to make any payments related to the given Insured Event without the Insurer's prior written consent, except for actions aimed at organizing salvage operations or reducing the extent of the loss;
- 11.1.7 submit a written notice of the Insured Event in the form prescribed by the Insurer, specifying the circumstances of the loss, together with all documents requested by the Insurer that are necessary to determine the causes of the insured occurrence and the amount of the loss;
- 11.1.8 record all circumstances of the marine casualty in the ship's log and, upon arrival at port, file a statement of sea protest;

- 11.1.9 regularly inform the Insurer about the progress of the investigation, its causes and consequences, and participate in such investigation in accordance with applicable Rules;
- 11.1.10 if the casualty was caused by force majeure natural forces, file a marine protest;
- 11.1.11 preserve the damaged water transport in the condition it was in following the occurrence of the Insured Event until it has been inspected by the Insurer (or its authorized representative). The Policyholder may alter the condition of the damage only if required for safety reasons, to reduce the amount of loss, or with the Insurer's written consent;
- 11.1.12 immediately notify the Insurer in writing upon receiving any reimbursement (compensation) for losses caused by the Insured Event from third parties;
- 11.1.13 If the Insurer deems it necessary to appoint a representative to protect the interests of both the Insurer and the Policyholder, in connection with the occurrence of the insured event – issue a power of attorney or other required documents to persons appointed by the Insurer in order to protect these interests. The Insurer shall have the right, but not the obligation, to represent the Policyholder's interests in court or otherwise provide legal defense to the Policyholder in connection with the insured event;
- 11.1.14 bear the burden of proving the occurrence of the insured event and the losses caused thereby;
- 11.1.15 provide the Insurer with all documents and evidence and disclose all information necessary for the Insurer to exercise its right of recourse against the person responsible for the loss;
- 11.1.16 perform other actions provided for in these Rules and the applicable legislation of the Republic of Kazakhstan.

12 LIST OF DOCUMENTS CONFIRMING THE OCCURRENCE OF AN INSURED EVENT AND THE AMOUNT OF LOSS

- 12.1 To receive an insurance payment, the Policyholder (Insured, Beneficiary) must provide documentary proof of:
 - 1) their interest in the insured water transport;
 - 2) the occurrence of an Insured Event;
 - 3) the amount of the loss incurred.
- 12.2 **To obtain the insurance payment, the Policyholder (Insured, Beneficiary) must submit the following documents to the Insurer:**
 - 1) *for identification purposes and compliance with the conditions for receiving the insurance payment:* an application regarding the occurrence of an event having the characteristics of an Insured Event; the Insurance Contract; identification data of the applicant verified against the state database/Unified State Database or verified against the original document; a certificate of registration of an individual as a sole proprietor (if the Policyholder is a natural person engaged in individual entrepreneurial activity); a power of attorney authorizing representation before the Insurer and receipt of the insurance payment (for a legal entity or when representing the interests of the Beneficiary);
 - 2) *to prove an interest in preserving the insured water transport:* documents confirming ownership of the insured water transport (certificate of vessel registration; documents evidencing the right to operate the vessel by the person operating it at the time of the Insured Event; a copy of the lease agreement if the vessel was operated under a lease; a copy of another document confirming the right to possess, use, and/or dispose of the vessel on behalf of the owner; etc.);
 - 3) *to prove the occurrence of an Insured Event:*
 - a) copies of reports, decisions of commissions, etc. regarding the incident and attachments thereto; copies of the scene inspection report, the administrative offense ruling, certificates from medical institutions; other documents issued by competent authorities (investigative bodies, courts, etc.) responsible for investigating, classifying, and recording events recognized as Insured Events, or otherwise confirming the occurrence of the Insured Event, unless otherwise provided for by the Insurance Contract;
 - b) in the event of unlawful acts of third parties: copies of the scene inspection report and the resolution initiating criminal proceedings (or refusing to initiate criminal proceedings); a copy of the resolution suspending the proceedings (in the event of hijacking or theft of the vessel); a copy of the resolution on bringing charges against an accused person (where the perpetrator has been identified); other documents issued by specially authorized authorities (commissions) responsible for investigating, classifying, and recording events recognized as Insured Events, or otherwise confirming the occurrence of the Insured Event;
 - c) in the event of natural disasters: reports, conclusions, and other documents issued by territorial divisions of the hydrometeorological service, state commissions, and competent authorities responsible for

investigating, classifying, and recording events recognized as Insured Events, or otherwise confirming the occurrence of the Insured Event;

d) in the event of other unforeseen occurrences: copies of reports from fire and law enforcement authorities, conclusions of fire-technical examinations, incident reports and attachments thereto; a copy of the scene inspection report; other documents issued by specially authorized authorities (commissions) responsible for investigating, classifying, and recording events recognized as Insured Events, or otherwise confirming the occurrence of the Insured Event.

4) *to prove the amount of the losses incurred*: conclusions of independent expert (appraisal) organizations holding the appropriate license to carry out valuation activities.

12.3 The Policyholder (Insured, Beneficiary) shall have the right to provide other evidence confirming their interest in the preservation of the water transport vessel, the occurrence of the Insured Event, and the amount of the losses incurred.

12.4 The Insurer shall have the right to reduce the above list of documents or request additional documents specified in the Insurance Contract and the Insurance Rules (approved by the Insurer's authorized body and effective as of the date of conclusion/execution of the Insurance Contract) if, taking into account the specific circumstances, the absence of such documents makes it impossible to establish the occurrence of the Insured Event and determine the amount of the loss.

12.5 The Insurer shall have the right to require the Policyholder (Insured, Beneficiary) to provide other documents not specified in the relevant clause of these Rules if the absence of such documents makes it impossible to establish the occurrence of the Insured Event and determine the amount of the loss, or if additional information regarding the Insured Event is required.

12.6 The Insurer that has accepted the documents must issue the applicant a certificate indicating the full list of submitted documents and the date of their acceptance.

12.7 If the Policyholder fails to provide the documents stipulated by the Insurance Contract, the Insurer must promptly, but no later than 7 (seven) business days, notify the Policyholder in writing of the missing documents.

12.8 If, in connection with the Insured Event, the competent authorities have considered the initiation of criminal proceedings, the Insurer shall have the right to request from the Policyholder copies of the resolution to initiate, refuse to initiate, suspend, or terminate criminal proceedings, or to independently submit the relevant request to the appropriate authorities.

13 CHANGE IN THE RISK DEGREE

13.1 During the policy period, the Policyholder (Insured) shall immediately, but in any event no later than 3 (three) business days from the moment it became aware or ought reasonably to have become aware, notify the Insurer of any material changes in the circumstances disclosed at the time of execution of the Insurance Contract by sending an email to the Insurer, provided that such changes may materially increase the insurance risk.

13.2 The following changes shall, in any event, be deemed material:

- 1) changes in the business activities of the Policyholder / Insured;
- 2) the existence of double insurance;
- 3) any change to the conditions or information disclosed in the Policyholder's application at the time of execution of the Insurance Contract.

13.3 Upon the receipt of information about the circumstances entailing an increase of the extent of insured risk, the Insurer shall be entitled to demand the changes in the terms of the Insurance Contract, including termination of the Insurance Contract, or payment of additional Insurance premium that compensates the increased risk.

13.4 The Insurer being informed about the circumstances entailing an increase of the extent of insured risk, shall be entitled to demand to change the terms of the Insurance Contract or to pay additional Insurance premium that compensates the increased risk.

13.5 If the Policyholder rejects to the change of the terms of the Insurance Contract or to additional Insurance premium, the Insurer shall be entitled to terminate the Insurance Contract in accordance with the Rules stipulated by the law of the Republic of Kazakhstan.

13.6 The Insurer shall have no right to demand the termination of the Insurance Contract, if the circumstances causing the increase of insurance risk disappeared.

14 TERMS OF TERMINATION OF THE INSURANCE CONTRACT

14.1 The Insurance Contract shall terminate in the following cases:

- 14.1.1 the expiration of the Insurance Contract;
 - 14.1.2 upon liquidation / death of the Policyholder or liquidation of the Insurer in accordance with the procedure established by the applicable legislation of the Republic of Kazakhstan;
 - 14.1.3 upon a court decision declaring the Insurance Contract invalid.
 - 14.1.4 Making by the Insurer of the insurance payment in full amount of the sum insured;
 - 14.1.5 Non-payment of the next insurance premium when paying an insurance premium in installments. In such cases, insurance premiums paid shall not be refunded. The renewal of the Insurance Coverage shall start from the day following the day of payment of the late insurance premium.
 - 14.1.6 In other cases, stipulated by the current legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 14.2 The Insurance Contract may be terminated early at the request of the Policyholder or the Insurer, as well as by agreement of the Parties. The Party initiating early termination of the Insurance Contract shall notify the other Party no later than 30 (thirty) calendar days prior to the intended termination date, unless otherwise provided in the Insurance Contract or agreed by the Parties.
- 14.3 Upon early termination of the Insurance Contract due to the circumstances provided for in paragraph 1 of Article 841 of the Civil Code of the Republic of Kazakhstan, the Insurer shall refund to the Policyholder a portion of the insurance premium proportional to the period during which coverage was in force, less administrative expenses, the amount of which shall be established in the Insurance Contract, calculated in accordance with the following formula:
- $(IP - IP * AE) / N * n$, where:**
- IP – the insurance premium / insurance installments paid under the Insurance Contract;
AE – the Insurer’s administrative expenses, expressed as a percentage (but not less than the sales expenses);
N – the term of the Insurance Contract (in days);
n – the number of days remaining until the expiration of the Insurance Contract; the date the application is submitted shall be deemed utilized.
- 14.4 The Policyholder shall have the right to withdraw from the Insurance Contract at any time. In the event of the Policyholder’s withdrawal from the Insurance Contract, the insurance premium shall not be refundable, except where an individual Policyholder withdraws from the Insurance Contract within 14 (fourteen) calendar days from the date of its conclusion. In such case, the Insurer shall refund to the individual Policyholder the insurance premium (insurance installments) received, less the portion of the premium proportional to the period during which coverage was in force and expenses related to termination of the Insurance Contract in the amount of 10% of the insurance premium (insurance installments) received, unless otherwise provided in the Insurance Contract.
- 14.5 The Insurance Contract, in addition to the general grounds provided for by the legislation of the Republic of Kazakhstan, shall be deemed invalid where the Policyholder, at the time of execution of the Insurance Contract, knowingly pursued the objective of obtaining unlawful benefit, including where the Insurance Contract was concluded after the occurrence of the insured event.
- 14.6 In the event of late payment of a scheduled insurance installment where the premium is payable in installments, insurance coverage under the Insurance Contract shall be suspended from the day following the payment due date, and if an insured event occurs during such period, the Insurer shall have the right to refuse the insurance payment. Insurance coverage shall be reinstated from the date the overdue payment is made. The policy period shall not be extended for the duration of the suspension of insurance coverage.
- 14.7 If the suspension of insurance coverage continues for more than 30 (thirty) calendar days, the Insurer shall have the right to terminate the Insurance Contract early on a unilateral, out-of-court basis. At the same time, insurance premiums paid earlier by the Policyholder shall not be refundable.

15 RIGHT OF RECOURSE

- 15.1 The Insurer that has made an insurance payment shall have the right of recourse against the Policyholder / Insured within the limits of the amount paid.
- 15.2 To the extent of the insurance payment made, the Insurer shall be subrogated to the rights of recovery that the Policyholder (Insured) has against the person responsible for the loss indemnified by the Insurer.
- 15.3 The Insurance Contract may provide for a different procedure regarding the right of recourse.

16 DOUBLE INSURANCE

- 16.1 At the conclusion and during the term hereof, the Policyholder shall inform the Insurer about all current/concluded insurance contracts for similar risks in relation to this insured object.
- 16.2 In the event of double insurance, each insurer shall be liable to the Policyholder within the limits of the contract concluded with it; however, the aggregate amount of insurance payments received by the Policyholder from

all insurers shall not exceed the actual loss.

17 FORCE MAJEURE

- 17.1 Force Majeure means extraordinary circumstances upon the occurrence of which the Insurer shall be released from the performance of its obligations under the Insurance Contract where such non-performance results from events of force majeure arising after the execution of the Insurance Contract, caused by events of an exceptional nature that could neither have been foreseen nor prevented.
- 17.2 Force majeure circumstances include, but are not limited to floods, fires, earthquakes and other natural disasters, wars or military actions of any kind, blockades, prohibitions of state bodies.
- 17.3 The affected party shall notify about these circumstances the other party in writing. Failure to inform by the affected party about force major disables such party to refer to it as the reason of failure to fulfill its obligations hereunder.

18 DISPUTE SETTLEMENT PROCEDURE

- 18.1 All disputes between the Insurer and the Policyholder under the Insurance Contract shall be settled through negotiations.
- 18.2 If the Parties fail to reach an agreement, the dispute shall be resolved in accordance with the procedure established by the applicable legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 18.3 In the event of disputes regarding the cause or amount of loss, either Party shall have the right to request an expert examination. Such examination shall be conducted at the expense of the Party requesting it.

19 ADDITIONAL TERMS

- 19.1 The content and terms of the Insurance Contract shall constitute commercial confidential information. The Parties shall maintain strict confidentiality and shall not disclose the provisions, content, or terms of the Insurance Contract, including to the mass media, except where disclosure is required by the legislation of the Republic of Kazakhstan.
- 19.2 By agreement of the Parties, additional terms (insurance clauses, definitions, exclusions, etc.) may be incorporated into an Insurance Contract concluded in accordance with these Rules.
- 19.3 All amendments and supplements to the Insurance Contract shall be legally valid provided they are made in writing and signed by the duly authorized representatives of the Parties.
- 19.4 All disputes between the Insurer and the Policyholder under the Insurance Contract shall be settled through negotiations.
- 19.5 If the Parties fail to reach an agreement, the dispute shall be resolved in accordance with the procedure established by the applicable legislation of the Republic of Kazakhstan.

To the Rules for Voluntary Water Transport Insurance

1. Clause "General Average Exclusions"
1. The following shall not be recognized as general average: 1) the value of cargo jettisoned that was subject to spontaneous combustion, as well as cargo carried on the vessel not in accordance with the Rules and customs of merchant shipping; 2) losses caused by firefighting to those parts of the cargo that were on fire; losses caused by overstraining or other operation of the engines, other machinery, or the vessel's boilers while afloat; 3) losses caused by the intentional grounding of the vessel under circumstances that would have resulted in grounding regardless of the measures taken. Losses incurred in refloating such a vessel, however, shall be recognized as general average; 4) losses and damages sustained by cargo as a result of the prolongation of the voyage (losses due to delay, price fluctuations, etc.); 5) necessary and reasonably incurred expenses for the salvage of the vessel.
2. Clause "Collision Due to Fault of Both Parties"
1. If a collision is caused by the fault of all vessels involved, the liability of each party shall be determined in proportion to the degree of fault. If the degree of fault of each party cannot be established, liability shall be apportioned equally between them.
3. Clause "Exclusions Related to Unseaworthiness and Unfitness"
1. Under an Insurance Contract concluded in accordance with these Rules, losses and expenses resulting from the loss or damage of the vessel shall not be indemnified if they occurred as a result of: a) the unseaworthiness of the vessel or its unfitness for safe operation; b) the Policyholder's or its employees' interest in the vessel being unseaworthy (unfit). 2. The Insurer shall also not indemnify losses arising from a breach of the warranty of seaworthiness and the warranty of the vessel's fitness to deliver cargo to its destination if the Policyholder or its employees are at fault for the circumstances that led to the vessel's unseaworthiness and unfitness.
4. Clause "War Exclusions"
1. Under an Insurance Contract concluded in accordance with these Rules, losses and expenses resulting from the loss or damage of the vessel shall not be indemnified if they occurred as a result of: 1) war, civil war, revolution, rebellion, insurrection, or civil disturbances arising from the foregoing events, or any hostile act by or against a belligerent power; 2) capture, arrest, imprisonment, detention by force (except piracy) and the consequences thereof, or any attempt or threat thereof; 3) the vessel's interaction with mines, torpedoes, bombs, or other types of military weapons, the impact of which on the insured object is accidental in nature.
5. Clause "Strike Exclusions"
1. Under an Insurance Contract concluded in accordance with these Rules, losses and expenses resulting from the loss or damage of the vessel shall not be indemnified if they occurred as a result of: 1) war, civil war, revolution, rebellion, insurrection, or civil disturbances arising from the foregoing events, or any hostile act by or against a belligerent power; 2) capture, arrest, imprisonment, detention by force (except piracy) and the consequences thereof, or any attempt or threat thereof; 3) the vessel's interaction with mines, torpedoes, bombs, or other types of military weapons, the impact of which on the insured object is accidental in nature.
6. Clause "Strike Exclusions"
1. Under an Insurance Contract concluded in accordance with these Rules, losses and expenses resulting from the loss or damage of the vessel shall not be indemnified if they occurred as a result of: 1) strikes, lockouts, labor disturbances, riots, or civil commotions and actions of their participants; 2) acts of terrorists or any other persons acting for political motives.
7. Clause "General Exclusions"
1. Under an Insurance Contract concluded in accordance with these Rules, losses and expenses shall not be indemnified if they occurred as a result of: 1) the effects of a nuclear explosion, radiation, or radioactive contamination; 2) military actions, as well as maneuvers or other military activities; 3) civil war, civil unrest of all kinds, or strikes; 4) seizure, confiscation, requisition, arrest, or destruction of the insured water transport vessel by order of state authorities; 5) the unseaworthiness or unfitness of the vessel for operation, known to the Policyholder or its representative prior to the vessel's departure; 6) operation of the vessel for purposes and under conditions not consistent with its intended use and/or not specified in the Insurance Contract; 7) use of the vessel outside the area of operation agreed upon in the Insurance Contract, unless caused by force majeure; 8) deterioration and corrosion of the vessel, its parts, machinery, equipment, or accessories, and their wear and tear;

Rules of voluntary insurance of water transport

- 9) the loading, with the knowledge of the Policyholder or the Beneficiary or their representative but without the knowledge of the Insurer, of substances and items hazardous in terms of explosion or spontaneous combustion;
 - 10) operation of the vessel in conditions not foreseen its ice class;
 - 11) expenses related to the maintenance of the vessel and crew;
 - 12) design or manufacturing defects of the vessel;
 - 13) use of the vessel for criminal activities (transportation of narcotics, mercenaries, weapons);
 - 14) the Policyholder's failure to eliminate, within the period agreed with the Insurer, circumstances that materially increase the degree of risk and whose elimination had been required by the Insurer;
 - 15) unlawful acts (or omissions) of state authorities, local self-government bodies, or their officials, including the issuance by such bodies or officials of documents that do not comply with laws or other legal acts.
2. In addition, the Insurer shall not indemnify:
- 1) losses and expenses related to the removal of the remains of the insured vessel, damage to the natural environment, injury to human health, or damage to the property of third parties;
 - 2) consequential losses of the Policyholder.